

Huhtamäki 2016

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Huhtamäki

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus 2016	2	13. Muut pitkäaikaiset velat	60
Tilinpäätös ja toimintakertomus 2016	4	14. Ostovelat	61
Hallituksen toimintakertomus 2016	4	15. Siirtovelat	61
Konsernitilinpäätös 2016	11	16. Johdannaissopimukset	61
Konsernin tuloslaskelma (IFRS)	11	17. Vastuut	61
Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)	12	Hallituksen ehdotus voittovarojen käyttämisestä	62
Konsernitase (IFRS)	13	Tilintarkastuskertomus	63
Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)	14	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	66
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)	15	Johdanto	66
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	16	Hallinnointia koskevat kuvaukset	66
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	22	Hallitus	66
1. Segmentti-informaatio	22	Hallituksen valinta ja kokoonpano	66
2. Liiketoimintojen yhdistäminen	24	Hallituksen monimuotoisuus	66
3. Uudelleenjärjestelykulut	26	Hallituksen jäsenet	67
4. Lopetetut toiminnot	26	Hallituksen jäsenten riippumattomuus	69
5. Liiketoiminnan muut tuotot	26	Hallituksen jäsenten osakeomistukset 31.12.2016	69
6. Liiketoiminnan muut kulut	27	Hallituksen tehtävät	69
7. Henkilöstökulut	27	Hallituksen kokoukset	69
8. Poistot	27	Hallituksen valiokunnat	69
9. Rahoitustuotot ja -kulut	28	Yleistä	69
10. Tuloverot	28	Nimitysvaliokunta	69
11. Osakekohtainen tulos	29	Henkilöstövaliokunta	70
12. Aineettomat hyödykkeet	29	Tarkastusvaliokunta	70
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	31	Toimitusjohtaja	70
14. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	31	Konsernin johtoryhmä	70
15. Myytävissä olevat sijoitukset	32	Konsernin johtoryhmän jäsenten omistamat osakkeet 31.12.2016	71
16. Korolliset saatavat	32	Kuvaukset riskienhallinnasta, sisäisen valvonnan menettelytavoista ja sisäisen tarkastuksen toiminnosta	72
17. Laskennalliset verot	33	Riskienhallinnan yleiskuvaus	72
18. Työsuhde-etuudet	33	Sisäisen valvonnan yleiskuvaus	72
19. Vaihto-omaisuus	35	Taloudellisen raportoinnin luotettavuus	73
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	35	Toimintojen tehokkuus ja tulokellisuus	73
21. Rahavarat	36	Lainsäädännön ja muiden säännösten noudattaminen	73
22. Emoyhtiön osakepääoma	36	Sisäisen tarkastuksen yleiskuvaus	73
23. Arvonmuutos- ja muut rahastot	39	Muuta tietoa	73
24. Korolliset velat	40	Sisäpiirihallinto	73
25. Varaukset	41	Sääntely	73
26. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	41	Sisäpiiritietoa koskeva arviointi	74
27. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ryhmittäin	41	Sisäpiiriluetelo	74
28. Rahoitusriskien hallinta	42	Kaupankäyntirajoitukset	74
29. Lähipiiritapahtumat	46	Ilmoitusvelvollisuus	74
30. Muut vuokrasopimukset	46	Lähipiiriliiketoimet	74
31. Vastuusitoumukset	47	Tilintarkastus	74
Osakekohtaiset tunnusluvut	48	Palkka- ja palkkioselvitys	75
Huhtamäki 2012–2016	49	Johdanto	75
Tärkeimmät valuuttakurssit	49	Palkitsemisen päätöksentekojärjestys	75
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	50	Hallitus	75
Tytärtytiöt	51	Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä	75
Emoyhtiön tilinpäätös 2016	53	Palkitsemista koskevat valtuutukset	75
Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)	53	Palkitsemisen keskeiset periaatteet	75
Emoyhtiön tase (FAS)	54	Hallitus	75
Emoyhtiön rahoituslaskelma (FAS)	55	Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä	75
Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	56	Yleistä	75
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	57	Lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot	76
1. Liiketoiminnan muut tuotot	57	Osakepalkkiojärjestelmät	76
2. Liiketoiminnan muut kulut	57	Muut keskeiset ehdot	76
3. Henkilöstökulut	57	Palkitsemisraportti 2016	77
4. Poistot	57	Hallitus	77
5. Rahoitustuotot ja -kulut	58	Toimitusjohtaja	77
6. Verot	58	Muut konsernin johtoryhmän jäsenet	77
7. Aineettomat hyödykkeet	58		
8. Aineelliset hyödykkeet	59		
9. Saamiset	59		
10. Siirtosaamiset	59		
11. Oman pääoman muutokset	60		
12. Lainat	60		

Maailmanlaajuinen tuotantolaitosten ja myyntikonttorien verkostomme antaa meille erinomaiset valmiudet tukea asiakkaidemme kasvua kaikkialla, missä he toimivat. Kolmea eri teknologiaa hyödyntäen kehitämme ja valmistamme pakkauksia, jotka auttavat huipputuotteita saavuttamaan enemmän kuluttajia, helpommin.

Huhtamäki 2016 lukuina

2,9 mrd. €

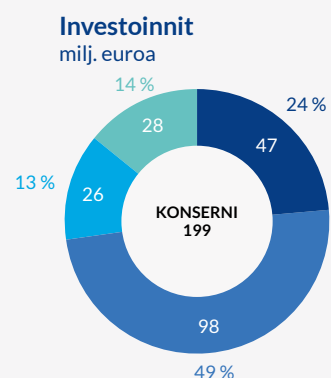
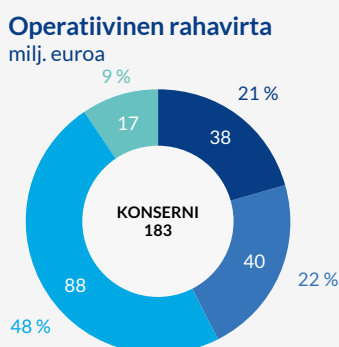
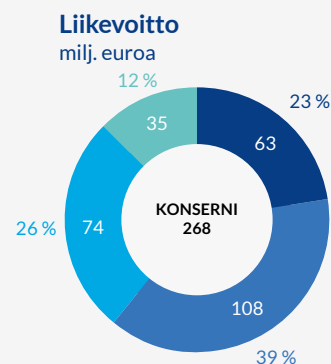
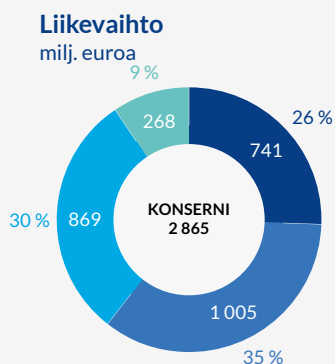
Liikevaihto

17 076

Henkilöstömäärä

1,83 €

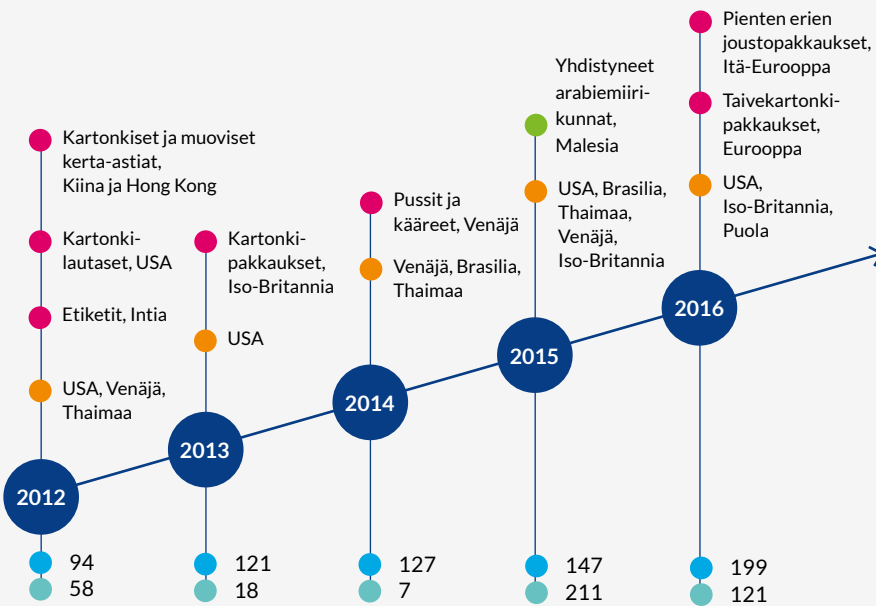
Oikaistu osakekohtainen tulos

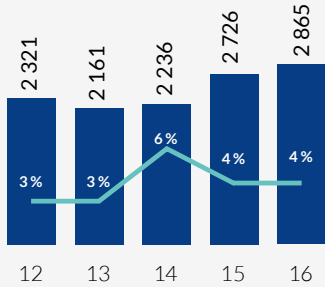
- Foodservice E-A-O
- Flexible Packaging
- North America
- Molded Fiber

Segmenttien liikevaihdot sisältävät sisäisen myynnin, joka oli yhteensä 18 milj. euroa. Liikevoitto on esitetty ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. Konsernin liikevoitto sisältää muiden toimintojen liiketuloksen -11 milj. euroa.

Kasvu- investoinnit 320 milj. € vuonna 2016

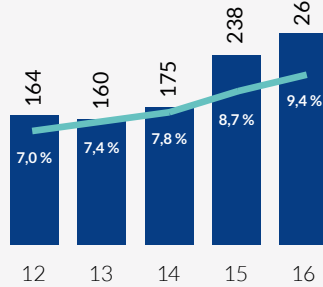

Liikevaihto milj. euroa

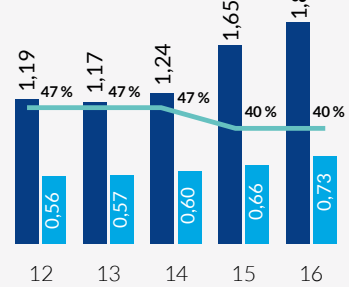
- Liikevaihto
- Vertailukelpoinen kasvu

Liikevoitto milj. euroa

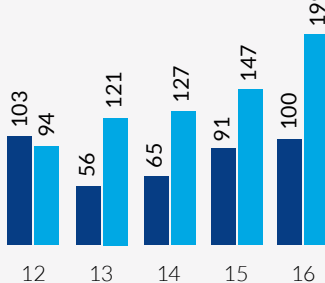
- Liikevoitto
- Liikevoittoprosentti

Osakekohtainen tulos ja osinko euroa

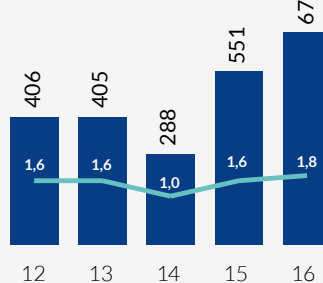
- Osakekohtainen tulos
- Osakekohtainen osinko
- Osinkosuhde

Vapaa rahavirta ja investoinnit milj. euroa

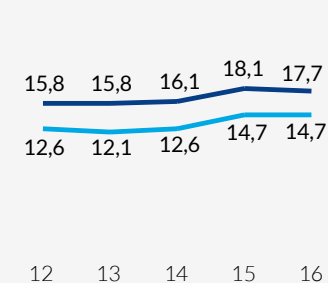
- Vapaa rahavirta
- Investoinnit

Nettovelka milj. euroa

- Nettovelka
- Nettovelan suhde käyttökatteeseen

Sijoitetun ja oman pääoman tuotto %

- Oman pääoman tuotto
- Sijoitetun pääoman tuotto

Liikevoitto, liikevoittoprosentti, osakekohtainen tulos, nettovelan suhde käyttökatteeseen, sijoitetun pääoman tuotto ja oman pääoman tuotto on esitetty ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä. 2016 osinko hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Vuosien 2013–2015 luvut ovat jatkuvien toimintojen lukuja ja vuoden 2012 luvut oikaistuja, kuten julkaistu helmikuussa 2013.

Maailmanlaajuinen elintarvikepakkausten asiantuntija

Tarjoilupakkauksiamme

käytetään esimerkiksi pikaruokaravintoloissa, lähikaupoissa, kahviloissa, pitopalveluyrityksissä ja juoma- ja ruoka-automaateissa. Valikoimiimme kuuluu yksi- ja kaksikerroksisia kartonkipuppeja, pahvi- ja muovilautasia ja kulhoja, muovimukeja, ruokailuvälineitä ja pikaruokapakkauksia. Olemme edelläkävijä uusien, kestäväää kehitystä tukevien materiaalien, kuten biomuovien, käytössä.

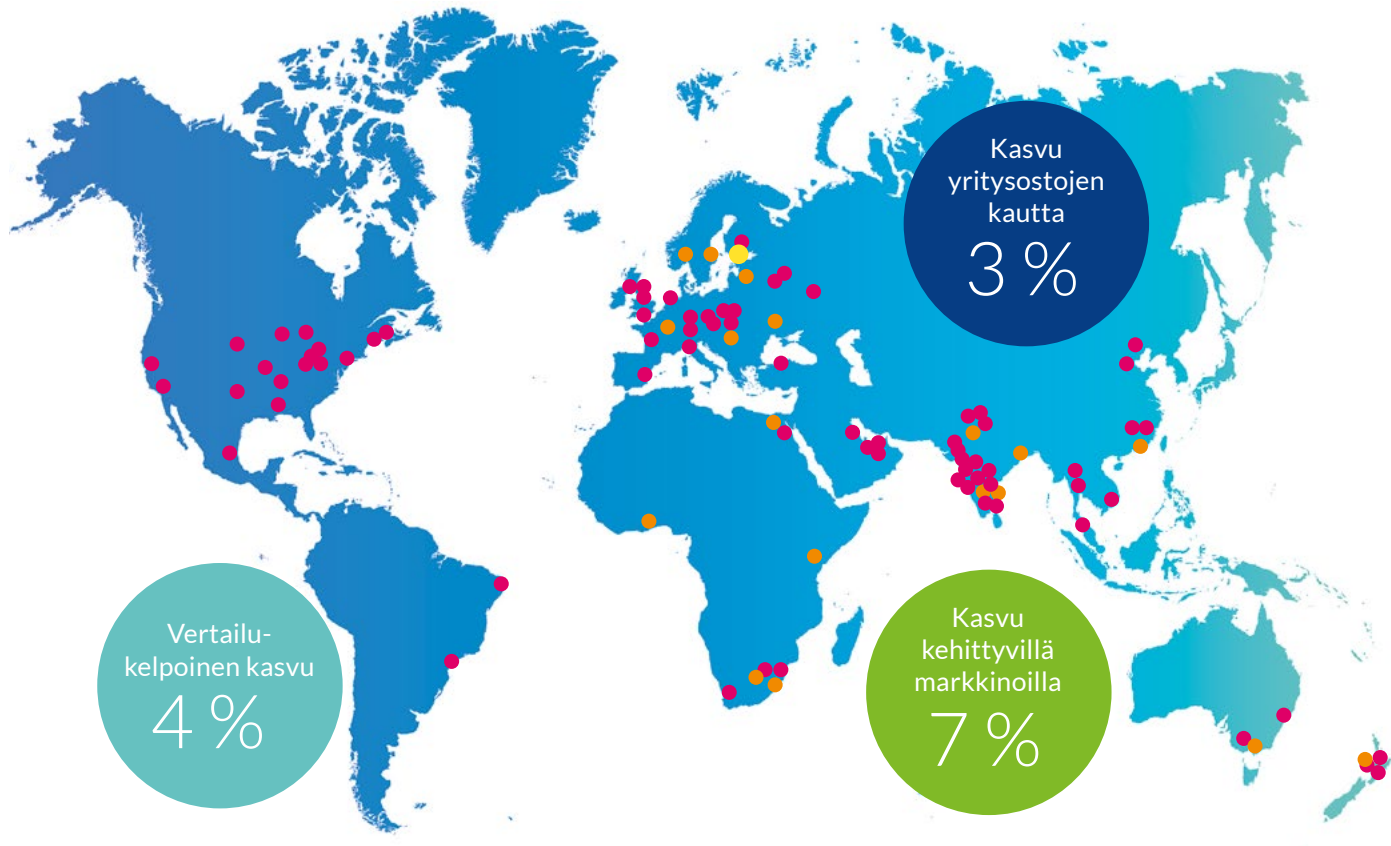

Kuitupakkausliiketoimintamme

valmistaa sanoma- ja aikakauslehdistä ja muista papereista saatavasta kierrätyskuidusta uusia pakkauksia. Tarjoamme kananmuna- ja hedelmäpakkauksia sekä kuppipidikkeitä suojaamaan, säilyttämään ja auttamaan näiden herkkien tuotteiden käsittelyssä.

Innovatiivisia ja laadukkaita **joustopakkauksiamme** ja etikettejämme käytetään elintarvikkeiden, juomien, lemmikkieläinruoan, kotitalous- ja hygienia tuotteiden sekä lääketuotteiden pakkaamiseen. Tarjoamme turvallisia, materiaalia säästäviä ja painojäljeltään korkealaatuisia pakkausratkaisuja kansainvälisille ja paikallisille tuotemerkeille, jotka ovat läsnä arkielämässämme.

● Tuotantolaitos ● Myyntikonttori ● Pääkonttori

”Vuonna 2017 edistämme kasvuamme rakentamalla uutta kapasiteettia neljällä mantereella.”

Jukka Moisio
CEO

Huhtamäen vuosi oli jälleen erinomainen. Liikevaihtomme ja kannattavuutemme olivat ennätyskellisellä tasolla ja saavutimme alkuvuonna 2015 asettamamme tavoitteet. Olemme tyytyväisiä saavutettuihin tuloksiin ja haluan kiittää kaikkia huhtamäkeläisiä heidän panoksestaan. Samalla tiedostamme, että voimme parantaa toimintaamme edelleen monella eri tavalla. Vuonna 2017 edistämme kasvuamme rakentamalla uutta kapasiteettia neljällä mantereella. Näiden suunnitelmien menestyksellä toteuttaminen, niin kaupallisesti kuin teknisesti, parantaa kilpailukykyämme ja kykyämme palvella asiakkaitamme.

Liiketoimintaympäristömme vuonna 2016 oli vaihteleva. Joillakin markkinoilla, kuten Itä-Euroopassa, kysyntä kasvoi ja kehitys oli hyvää, kun taas muilla markkinoilla kuten Lähi-idässä ja Afrikassa vaikeuksia aiheuttivat mm. poliittinen epävakaus ja valuutan heikko saatavuus. Eri markkinoiden välisistä suurista eroista huolimatta liiketoiminta kehittyi hyvin ja vertailukelpoinen kasvumme oli 4 %, joka oli tavoitetasomme puitteissa. Pohjois-Amerikassa meillä oli hyvä vuosi ja liikevaihtomme kasvoi 6 %. Kehittyvillä markkinoilla liikevaihtomme kasvoi 7 %. Länsi-Euroopassa kasvu oli maltillista, eivätkä poliittiset päätökset kuten kesäkuun Brexit piristäneet markkinoita. Maailmanlaajuisesti poliittinen epävarmuus tulee todennäköisesti lisääntymään vuonna 2017.

Väestön kasvu, keskiluokan käytettävissä olevien tulojen nousu ja kaupungeissa asuvien ihmisten määrän kasvu ovat kaikki ruuan pakkaamista vauhdittavia trendejä. Syömisestä ja juomisen pitäisi olla helppoa, nautinnollista ja turvallista, ja ruokaan liittyvää tietoa tulisi olla helposti saatavilla. Pakkaukset mahdollistavat tämän ja lisäksi ne tuovat tuotteen ja tuotemerkin esille parhaalla mahdollisella tavalla. Toimivat ruokapakkaukset ovat myös materiaalitehokkaita, kierrätettävissä ja mielellään vielä uusiutuvista raaka-aineista valmistettuja sekä optimoituja valmistus- ja logistiikkaprosessien osalta.

Pakkauksiin liittyvät monet ulottuvuudet ja odotukset tarjoavat Huhtamäelle merkittäviä mahdollisuuksia tuotteiden, ratkaisujen ja palvelujen kehittämiseen. Tavoitteemme

on varmistaa, että tuote- ja palveluvalikoimamme on innovatiivinen ja vastaa asiakkaidemme odotuksiin. Pyrimme saamaan aikaan sekä asteittaisia parannuksia että merkittäviä uudistuksia, ja tavoitteenamme on, että noin 25 % liikevaihdostamme tulisi uusista tai uudistetuista tuotteista. Innovaatiot voivat olla muutoksia tuotantoprosessissa, uusia raaka-aineita ja mallimuutoksia tai kokonaan uusia ratkaisuja tai näiden yhdistelmiä. Olennaista on, että uudistus tuo kilpailuetua sekä asiakkaillemme että meille.

Huhtamäen strategian jalkauttaminen eteni vuonna 2016 hyvin. Saavutimme keskipitkän aikavälin tavoitteemme ja esitelimme marraskuussa järjestetyssä pääomamarkkinapäivässä uudet pitkän aikavälin tavoitetasot. Kasvu on strategiamme ydin ja tavoitteemme on kasvaa niin orgaanisten investointien kuin yritysostojen kautta. Lisäksi pyrimme edelleen parantamaan kannattavuuttamme ja ylläpitämään taloudellisen vakautemme.

Missiomme ”auttaa huipputuotteita saavuttamaan enemmän kuluttajia, helpommin” ja tavoitteemme ”olla suosituin maailmanlaajuinen pakkaustuotemerkki” ovat kilpailustrategiamme perusta. Olennainen osa Huhtamäkeä on vahva halu kehittyä. Yhtiö on alusta alkaen kasvattanut ja kehittänyt liiketoimintonsa ottamalla hallittuja riskejä ja tekemällä tulevaisuuteen suuntautuvia investointeja, jotka ovat auttaneet asiakkaitamme palvelemaan markkinoitaan paremmin. Vuonna 2016 investoimme, käynnistimme uusia tuotantolinjoja ja päätimme useista orgaanista kasvua tukevista toimenpiteistä, jotka parantavat kilpailukykyämme pitkällä tähtäimellä.

Osakekohtainen tuloksemme*
on kaikkien aikojen paras

1,83 €

* Ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Tärkein uusista aloitteistamme on tuotanto- ja jakeluosikön rakentaminen Goodyeariin, Arizonaan, mistä voimme palvella asiakkaita Yhdysvaltojen länsirannikolla ja lounaisosissa. Rakennamme uuden yksikön myös Egyptiin, laajennamme maantieteellistä verkostoa Intiassa ja kasvatamme nykyistä yksikköämme Kiinassa.

Yritysoitoilla on tärkeä osa kehityksessämme. Vuonna 2016 teimme neljä yritysoitoa, joiden avulla voimme palvella asiakkaitamme paremmin. Tärkein yritysoitomme oli Pohjois-Irlannissa ja Puolassa toimiva Delta Print and Packaging, jonka myötä laajensimme tuotevalikoimaamme Euroopassa taivekartonkipakkauksiin. Laajensimme maantieteellistä kattavuuttamme ja tuotantokyvykkyyttämme ostamalla joustopakkausyhtiön Tšekin tasavallasta ja tarjoilupakkausyhtiön Intiasta. Lisäksi kasvatimme omistustamme pitkäaikaisessa yhteisyrityksessämme Saudi-Arabiassa, jonka maantieteellistä peittoa ja tuotevalikoimaa parhaillaan laajennamme.

Olemme esitelleet tärkeän uuden tavan parantaa toimintaamme – sisäistä yhteistyötä kehittämällä jaamme parhaita käytäntöjä, yhdenmukaistamme toimintatapojamme ja tuomme parhaan osaamisemme nopeammin asiakkaidemme käyttöön. Olemme edistäneet sisäistä yhteistyötä erityisesti neljällä osaamisalueella: hankinta, tuotanto, innovaatiot ja kaupallinen toiminta. Vuoden 2016 lopussa lisäsimme mukaan kaksi uutta osaamisaluetta; ihmiset ja yritysvastuun, joiden avulla odotamme saavuttavamme tulevaisuudessa merkittäviä kilpailuetuja. Johtamiseen ja henkilöstön kehitykseen panostaminen edistävät yhteistyötä ja suorituskykyä.

Taloudellinen kehityksemme vuonna 2016 oli hyvää. Liikevaihtomme kasvoi hyvin raportoidun kasvun ollessa 5 %. Tästä vertailukelpoinen orgaaninen kasvu oli 4 % ja yrityskauppojen tuoma kasvu 3 %. Valuuttakurssivaihtelujen vaikutus liikevaihtoon oli -2 %. Kannattavuutemme oli hyvällä tasolla ja raportimme ennätyskorkean liikevoiton, liikevoittoprosentin ja osakekohtaisen tuloksen ilman vertailukelpoisuuteen vaikut-

tavia eriä. Oman pääoman tuotto ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 17,7 %, sijoitetun pääoman tuotto 14,7 % ja vapaa rahavirta 100 milj. euroa. Hyvän taloudellisen tuloksen luoma vakaus mahdollistaa liiketoimintamme kehittämisen investoinnein ja yritysoitoin, sekä ennakoitavan osingonmaksun. Huolimatta vuonna 2016 tehdyistä neljästä yritysoitosta ja vahvasta kasvuorientoituneesta investointiohjelmastamme nettovelan suhde käyttökatteeseen oli vuoden lopussa 1,8.

Yritysvastuuohjelmamme koostuu neljästä teemasta, joita ovat valmistamamme pakkaukset, toimitusketjumme, tuotantomme ja henkilöstömme. Jokaiselle teemalle on asetettu täsmälliset tavoitteet, joiden edistymisestä raportoimme erillisessä huhtikuussa 2017 julkaistavassa vastuullisuusraportissa. Työturvallisuuden parantaminen on meille tärkeää ja työturvallisuutta mittaavat tunnuslukumme ovat edelleen hyvällä tasolla, vaikka heikkenivät hieman edellisvuodesta. Tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti oli 2,8 ja tapaturmien vakavuusaste (menetetty työtunnit miljoonaa työtuntia kohti) oli 868. Meille on erittäin tärkeää, että Huhtamällä työskennellään turvallisesti!

Vuosi 2016 oli meille ennätysellinen. Olemme kiitollisia asiakkailtamme, toimittajiltamme ja muilta sidosryhmiltämme vuoden aikana saamastamme tuesta. Vuonna 2017 jatkamme työtämme tullaksemme maailman suosituimmaksi elintarvikepakkaustuotemerkiksi.

Jukka Moiso
Toimitusjohtaja

Helmikuussa 2017

Hallituksen toimintakertomus 2016

Yleiskatsaus

Konsernin liiketoiminnot kehittyivät hyvin vuonna 2016 vaihtelevasta toimintaympäristöstä ja suurista markkinoiden välisistä eroista huolimatta. Ruokapakkausten kysynnän kasvu jatkui Itä-Euroopassa, Pohjois-Amerikassa ja Kaakkois-Aasiassa. Poliittinen epävakaus ja valuutan heikko saatavuus heikensivät kysyntää Lähi-idässä ja Afrikassa. Länsi-Euroopassa kysynnän kasvu oli maltillista. Muovipohjaisten raaka-aineiden ja kartongin hinnat pysyivät suhteellisen vakaina vuoden aikana, mutta kierrätyskuidun hinta oli jonkin verran korkeammalla tasolla kuin edellisellä vuonna. Valuuttakurssien vaihtelulla oli negatiivinen vaikutus konsernin liikevaihtoon ja liikevoittoon. Negatiivinen valuuttakurssivaikutus johtui suurimmaksi osaksi kehittyvien markkinoiden valuuttojen ja Englannin punnan heikkenemisestä suhteessa euroon.

Konsernin liikevaihto kasvoi 2 865 milj. euroon (2 726 milj. euroa). Koko konsernin liikevaihdon vertailukelpoinen kasvu oli 4 % ja kehittyvillä markkinoilla se oli 7 %. Konsernin kannattavuus parani ja oikaistu liikevoitto* oli 268 milj. euroa (238 milj. euroa). Raportoitu liikevoitto oli 266 milj. euroa (215 milj. euroa). Oikaistu liikevoittoprosentti* oli 9,4 % (8,7 %) ja oikaistu osakekohtainen tulos* oli 1,83 euroa (1,65 euroa). Myös konsernin vapaa rahavirta parani vuoteen 2015 verrattuna ja oli 100 milj. euroa (91 milj. euroa). Konsernin taloudellinen asema on edelleen vahva ja tukee tulevaisuuden kasvutavoitteiden saavuttamista.

Vuoden aikana konserni jatkoi ruoka- ja juomapakkauksiin keskittyvää kasvustrategiaansa. Vuoden aikana saatettiin päätökseen neljä yritysostoa, joista isoin oli Pohjois-Irlannissa ja Puolassa toimivan taivekartonkipakkauvalmistajan osto. Konserni jatkoi myös merkittäviä investointeja orgaaniseen kasvuun ja ilmoitti rakentavansa uusia tuotantolaitoksia, esimerkiksi Arizonaan, Yhdysvaltoihin ja Egyptiin.

Katsaus strategiaan 2016

Konserni jatkoi vuonna 2016 ruoka- ja juomapakkauksiin keskittyvää kasvustrategiaansa. Konsernin kaikki liiketoiminnot keskittyvät nyt ruuan ja juoman pakkaamiseen tai sellaisiin liiketoimintoihin, joissa vaaditaan elintarvikkeiden pakkaamiseen liittyvää erikoisosaamista, kuten puhdas valmistus ja tuoteturvallisuus, ja joissa se tuo kilpailuetua. Yhtiön kasvun varmistamiseksi tulevaisuudessa liiketoiminnan maantieteellistä kattavuutta, tuotevalikoimaa ja tuotantokapasiteettia laajennettiin tekemällä yritysostoja ja investoimalla orgaaniseen kasvuun. Myös konsernin henkilöstöprosessien vahvistamisessa edistettiin merkittävästi, mikä varmistaa strategian onnistuneen toteuttamisen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

Konsernilla on edelleen hyvä asema nykyisillä kasvu-markkinoilla. Parantaakseen edelleen asemaansa konserni saattoi päätökseen neljä yritysostoa vuoden 2016 aikana. Suurin ostoista oli Delta Print and Packaging Limited, jolla on tuotantolaitoksia Belfastissa, Pohjois-Irlannissa ja Gliwicessa, Puolassa. Deltan ostolla Huhtamäki laajensi toimintaansa Euroopassa taivekartonkipakkauksiin. Joustopakkauksia ja etikettejä valmistavan FIOMOn osto Tšekin tasavallasta laajensi Huhtamäen joustopakkaustuotantoa Itä-Eurooppaan. Tarjoilupakkausliiketoiminnan maantieteellistä peittoa kasva-

tettiin laajentamalla yhteistyötä pitkäaikaisen Saudi-Arabiassa toimivan yhteisyrityksen kanssa, mukaan lukien suunnitelma lisätä yhteisyrityksen palvelemien maiden määrää, ja ostamalla Mumbaissa, Intiassa toimiva kartonkikuppeja valmistava Valpack-niminen yritys.

Merkittävin kasvua tukeva toimenpide vuoden 2016 aikana oli päätös huippuluokan tuotantolaitoksen ja jakelukeskuksen perustamisesta Arizonaan, Yhdysvaltoihin. Uusi tuotantolaitos on merkittävä investointi konsernin tarjoilupakkausliiketoiminnan kasvattamiseksi Yhdysvalloissa ja kartonkipakkausosaamisen hyödyntämiseksi maailmanlaajuisesti. Uusi tuotantolaitos mahdollistaa Yhdysvaltain lounais- ja länsiosien tarjoilupakkaus- ja kerta-astiamarkkinoiden tehokkaan palvelun. Konserni kertoi myös rakentavansa yhdessä pitkäaikaisen yhteistyökumppaninsa kanssa joustopakkausten tuotantolaitoksen Suur-Kairon alueelle Egyptiin. Yksikkö tulee palvelemaan globaaleja ja paikallisia joustopakkausasiakkaita ja myös viemään tuotteitaan muihin maihin Afrikassa ja Euroopassa. Lisäksi ryhdyttiin toimenpiteisiin tarjoilupakkausliiketoiminnan kilpailukyvyyn parantamiseksi Kiinassa ja ilmoitettiin kahden uuden yksikön perustamisesta Pohjois-Intiaan alueella toimivien joustopakkaus- ja etikettiasiakkaiden palvelemiseksi paremmin. Kasvun vauhdittamiseksi tehtiin useita investointeja olemassa olevien tuotantolaitosten kapasiteetin kasvattamiseksi ja konserni käytti investointeihin ennätyskelliset 200 milj. euroa.

Vuoden aikana jatkettiin vuonna 2015 aloitettua parhaiden käytäntöjen jakamiseen ja toimintatapojen yhdenmukaistamiseen tähtäävää sisäistä yhteistyötä etenkin hankinta-, operatiivisissa, kaupallisissa ja innovaatiotoiminnoissa. Vuoden 2016 lopussa vastaavat osaamistiimit perustettiin myös henkilöstöhallintoon ja yritys vastuutyöhön. Lisäksi kehitettiin ja käynnistettiin maailmanlaajuinen työolosuhteohjelma sekä määriteltiin yhteiset johtamiskompetenssit.

Vuoden aikana hallitus kiinnitti erityistä huomiota strategian kehitykseen ja täytäntöönpanoon sekä kasvuinvestointeihin, yritysostoihin ja innovaatioihin. Hallitus tutustui vuoden aikana tarjoilupakkaus- ja kuitupakkausyksiköihin Pohjois-Irlannissa ja Etelä-Afrikassa. Hallitus myös osallistui Harvard Business Schoolissa järjestettyyn strategiatyöpajaan liiketoiminnan edustajien kanssa.

Tuloskehitys

Konsernin liikevaihdon vertailukelpoinen kasvu vuonna 2016 oli 4 %. Kasvu oli voimakkainta North America -liiketoimintasegmentissä, jonka liikevaihto ylitti miljardi euroa. Segmentin kasvu oli erityisen vahvaa ensimmäisellä vuosipuoliskolla vuoden 2015 toisella vuosipuoliskolla tehtyjen uusien toimitussopimusten ansiosta. Kasvu oli koko vuoden hyvällä tasolla myös Foodservice Europe-Asia-Oceania- ja Molded Fiber -liiketoimintasegmenteissä. Flexible Packaging -liiketoimintasegmentin liikevaihto kasvoi maltillisesti ensimmäisellä vuosipuoliskolla, mutta laski toisen vuosipuoliskon aikana johtuen haasteista Afrikan ja Intian markkinoilla. Konsernin liikevaihdon vertailukelpoinen kasvu kehittyvillä markkinoilla oli 7 %. Kasvu oli vahvinta Itä-Euroopassa. Liikevaihto kasvoi maltillisesti Kiinassa. Konsernin liikevaihto kasvoi 2 865 milj. euroon (2 726 milj. euroa). Valuuttakurssien

* Ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, jotka olivat -1,7 milj. euroa vuonna 2016 ja -22,6 milj. euroa vuonna 2015.

translaatiovaikutus konsernin liikevaihtoon oli -51 milj. euroa (194 milj. euroa) vuoden 2015 valuuttakursseihin verrattuna. Negatiivinen valuuttakurssivaikutus johtui suurimmaksi osaksi kehittyvien markkinoiden valuuttojen ja Englannin punnan heikkenemisestä suhteessa euroon.

Konsernin kannattavuus parani kaikkien liiketoimintasegmenttien myötävaikuttaessa liikevoiton kasvuun. Liikevoiton kasvu oli vahvinta North America -liiketoimintasegmentissä. Muut toiminnot heikensivät konsernin liikevoittoa 11 milj. euroa (-5 milj. euroa). Muutos edellisvuoteen verrattuna johtui lähinnä konsernin pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään ja projekteihin liittyvistä kuluista. Konsernin oikaistu liikevoitto oli 268 milj. euroa (238 milj. euroa) ja raportoitu liikevoitto 266 milj. euroa (215 milj. euroa). Valuuttakurssien translaatiovaikutus konsernin liikevoittoon oli -5 milj. euroa (16 milj. euroa).

Oikaistu liikevoitto ei sisällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, jotka olivat -1,7 milj. euroa vuonna 2016. Erät käsittävät 9,5 milj. euroa uudelleenjärjestelykuluja ja 7,8 milj. euron suuruisen liiketoiminnan hankintaan liittyvän voiton. Uudelleenjärjestelykuluihin sisältyvät 27.6.2016 julkistetun pörssitiedotteen mukaisesti kulut, jotka liittyvät toimenpiteisiin Kiinan ja Uuden-Seelannin tarjoilupakkausliiketoiminnan kilpailukyvyyn parantamiseksi sekä varaus liittyen ympäristön kunnostamiseen Huhtamäen entisessä tuotantolaitoksessa Norjassa. Liiketoiminnan hankintaan liittyvä voitto liittyi Huhtamäen omistusosuuden kasvattamiseen Arabian Paper Products Company -nimisessä yrityksessä 22.3.2016 julkistetun pörssitiedotteen mukaisesti. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät kirjattiin Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmentissä.

Oikaistu liikevoitto ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

milj. euroa	2016	2015
Oikaistu liikevoitto	267,9	237,5
Uudelleenjärjestelykulut	-9,5	
Liiketoimintojen hankintoihin ja myynteihin liittyvät voitot ja tappiot	7,8	-4,3
Viranomaisten langettamat sakot ja rangaistukset		-18,3
Liikevoitto	266,2	214,9

Nettorahoituskulut pienivät 27 milj. euroon (34 milj. euroa). Verokulut kasvoivat 48 milj. euroon (29 milj. euroa). Vastaava veroaste oli 20 % (16 %).

Katsauskauden voitto oli 192 milj. euroa (151 milj. euroa*). Oikaistu osakekohtainen tulos oli 1,83 euroa (1,65 euroa) ja raportoitu osakekohtainen tulos 1,81 euroa (1,42 euroa*).

Tase ja rahavirta

Konsernin nettovelka kasvoi ja oli 675 milj. euroa (551 milj. euroa) vuoden lopussa. Nettovelkaa vastaava velkaantumisasaste (gearing) oli 0,57 (0,53) ja nettovelan suhde käyttökatteeseen (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 1,8 (1,6). Nettovelan kasvu johtui pääasiassa suuremmista investoinneista ja vuoden aikana tehdyistä yritysostoista. Ulkoisten sitovien lainajärjestelyjen ja luottolimiittien keskimääräinen laina-aika säilyi ennallaan ja oli 3,9 vuotta (3,9 vuotta) konsernin pidennettyä 400 miljoonan euron syndikoidun luottolimitisopimuksen laina-aikaa yhdellä vuodella joulukuussa 2016. Uusi päättymispäivä on 9.1.2022.

Rahavarat olivat 106 milj. euroa (103 milj. euroa) vuoden lopussa. Käyttämättömien sitovien luottolimiittien määrä oli 303 milj. euroa (309 milj. euroa).

Taseen varat olivat yhteensä 2 875 milj. euroa (2 515 milj. euroa).

Strategiansa mukaisesti konserni jatkoi investointejaan orgaaniseen kasvuun. Investoinnit kasvoivat 199 milj. euroon (147 milj. euroa) pääosin Goodyeariin, Yhdysvaltain Arizonaan tehtävän merkittävän investoinnin johdosta. Yhdysvaltojen lisäksi merkittävimmät kasvuinvestoinnit kohdistuivat Puolaan, Isoon-Britanniaan, Kiinaan ja Australiaan. Konsernin vapaa rahavirta vahvistui 100 milj. euroon (91 milj. euroa) merkittävistä kasvuinvestoinneista ja vuotta 2015 korkeammasta maksettujen verojen määrästä huolimatta.

Yritysosotot

Yksityisomistuksessa olleen joustopakkausvalvoja ja etikettejä valmistavan FIOMOn osto Tšekin tasavallassa saatettiin päätökseen 29.1.2016. Velaton kauppahinta oli noin 28 milj. euroa. Liiketoiminta on liitetty osaksi Flexible Packaging -liiketoimintasegmenttiä 1.2.2016 alkaen.

Omistuksen kasvattamisesta ja yhteistyön laajentamisesta pitkään yhdessä Olayan Saudi Holding Companyn (OSHCO) kanssa omistetussa yhteisyrityksessä Arabian Paper Products Companyssa (APPCO) ilmoitettiin 22.3.2016. Huhtamäen omistusosuus APPCOssa kasvoi aiemmasta 40 %:sta 50 %:iin. Kasvattamalla omistusosuuttaan APPCOssa ja laajentamalla yhteistyötä Huhtamäki jatkoi kannattavan kasvun strategiansa toteuttamista ja vahvisti asemaansa Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa. Lisäosakkeiden hankintahinta oli noin 4 milj. euroa. Liiketoiminta on liitetty osaksi Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiä 1.4.2016 alkaen.

Belfastissa, Pohjois-Irlannissa toimiva yksityisomistuksessa ollut taivekartonkipakkausvalmistaja Delta Print and Packaging Limited, sekä sen puolalainen sisaryhtiö, jolla on uusi tuotantolaitos Gliwicessä, Puolassa, ostettiin 19.5.2016. Yritysosotolla Huhtamäki laajensi liiketoimintaansa taivekartonkipakkausliiketoimintaan myös Euroopassa, sillä Huhtamäki Delta on erikoistunut painettujen taivekartonkipakkausten valmistukseen Ison-Britannian ja Euroopan markkinoilla toimiville ruokapalveluyrityksille, pakatun ruuan valmistajille ja vähittäiskaupoille. Velaton kauppahinta oli 80 milj. Englannin puntia (kaupantekohetkellä noin 103 milj. euroa). Liiketoiminta on liitetty osaksi Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiä 1.5.2016 alkaen.

Huhtamäki osti 22.7.2016 51 %:a yksityisomistuksessa olleesta Mumbaissa, Intiassa toimivasta kartonkipakkausvalmistavasta Val Pack Solutions Private Limitedistä. Yritysosotolla Huhtamäki laajensi liiketoimintaansa Intian kasvaville tarjoilupakkausmarkkinoille, joilla monet sen keskeisistä asiakkaista jo toimivat. Velaton kauppahinta oli n. 2 milj. euroa. Yhtiö on liitetty osaksi Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiä 22.7.2016 alkaen.

Liiketoiminnan kehitys segmentteittäin Foodservice Europe-Asia-Oceania

Tarjoilupakkausten kysyntä oli yleisesti ottaen suhteellisen hyvällä tasolla kaikilla markkinoilla. Erityisesti Itä-Euroopassa kahviloille ja pikaruokaravintoloille toimitettavien tarjoilupakkausten markkinoilla oli hyvä vire, kun taas Länsi-Euroopan markkinat säilyivät suhteellisen vakaina. Kehittyvillä

* Vain jatkuvat toiminnot (Foodservice Europe-Asia-Oceania, North America, Flexible Packaging ja Molded Fiber -liiketoimintasegmentit).

markkinoilla kysynnän kehitys vaihteli alueittain. Raaka-aineiden hinnat olivat suhteellisen vakaat. Kilpailu oli kireää kaikilla markkinoilla.

Foodservice Europe-Asia-Oceania -segmentin liikevaihto kasvoi 741 milj. euroon (668 milj. euroa). Vertailukelpoinen kasvu oli 5 %. Kasvu oli vahvinta Itä-Euroopassa. Segmentin keskeisten paperista ja kartongista valmistettujen pakkausten myynti kehittyi hyvin. Liikevaihto kasvoi maltillisesti Kiinassa. Toukokuussa ostetun Huhtamäki Deltan osuus segmentin liikevaihdosta oli 45 milj. euroa.

Valuuttakurssimuutosten translaatiovaikutus segmentin raportoituun liikevaihtoon oli -31 milj. euroa.

Segmentin liikevoitto kasvoi liikevaihdon kasvun ja parantuneen operatiivisen tehokkuuden ansiosta. Oikaistu liikevoitto (ilman -1,7 milj. euron vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä) oli 63 milj. euroa (52 milj. euroa) ja raportoitu liikevoitto oli 62 milj. euroa (52 milj. euroa). Tietyillä Kiinan ja Uuden-Seelannin yksiköillä oli negatiivinen vaikutus segmentin liikevoittoon, mutta niiden kilpailukyvyyn parantamiseksi toisella vuosineljänneksellä käynnistetyt toimenpiteet tukivat liikevoiton kehitystä vuoden loppua kohden. Huhtamäki Delta vaikutti myönteisesti segmentin tulokseen. Segmentin sidotun pääoman tuotto (RONA), ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, laski ja oli 13,7 % (14,2 %). Parantuneen kannattavuuden ansiosta segmentin operatiivinen rahavirta kasvoi 38 milj. euroon (35 milj. euroa).

Huhtamäki ilmoitti 16.9.2016 investoivansa noin 15 milj. euroa Etelä-Kiinan Guangzhoussa sijaitsevan tuotantoyksikkönsä laajentamiseen ja modernisointiin. Pääosa investoinnista ajoittuu vuoden 2016 jälkipuoliskolle ja vuoden 2017 alkuun. Modernisoinnin odotetaan valmistuvan vuoden 2017 loppuun mennessä.

North America

Toimintaympäristö Yhdysvalloissa säilyi vakaana läpi vuoden tarjoilupakkausten ja vähittäiskaupassa myytävien kerta-astoiden kysynnän kasvaessa tasaisesti. Jäätelöpakkausten kysyntä jatkui laimeana. Kartongin ja kierrätyskuidun hinnat olivat vakaat, kun taas muoviraaka-aineiden hinnat nousivat maltillisesti vuoden aikana.

North America -segmentin liikevaihdon kasvu oli vahvaa ja liikevaihto ylitti miljardin euron merkittävän rajan. Liikevaihto oli 1 005 milj. euroa (948 milj. euroa) ja vertailukelpoinen kasvu oli 6 %. Kasvua vauhditti sekä vähittäiskaupan omilla tuotemerkeillä että Chinet®-merkillä myytävien kerta-astoiden hyvä volyymikehitys. Tarjoilupakkausten myynti kehittyi vuoden ensimmäisellä puoliskolla vahvasti vuoden 2015 toisella vuosipuoliskolla tehtyjen uusien toimitussopimusten ansiosta. Segmentin liikevaihdon kehitystä tuki myös vahva kausiluonteinen kysyntä sekä kesä- että talvisesonkien aikana. Jäätelöpakkausten myynti laski haastavissa markkinaolosuhteissa.

Valuuttakurssimuutoksilla ei ollut merkittävää vaikutusta segmentin raportoituun liikevaihtoon.

Segmentin liikevoitto parani merkittävästi ja oli 108 milj. euroa (88 milj. euroa). Liikevoiton kasvua tukivat liikevaihdon hyvä kehitys, verrattain vakaat tuotantopanosten hinnat ja hyvä operatiivinen tehokkuus. Segmentin RONA parani merkittävästi vahvan kannattavuusparannuksen ansiosta ja oli 16,3 % (14,1 %). Kasvaneiden investointien seurauksena segmentin operatiivinen rahavirta heikkeni 40 milj. euroon (61 milj. euroa).

Huhtamäki ilmoitti 19.9.2016 investoivansa noin 100 milj. Yhdysvaltain dollaria uuden huippuluokan tuotantolaitoksen

ja jakelukeskuksen perustamiseen Goodyeariin, Yhdysvaltain Arizonaan. Pääosa investoinnista ajoittuu vuosille 2016–2017 ja tuotantotoiminnan on suunniteltu alkavan loppuvuonna 2017.

Flexible Packaging

Joustopakkausten kysyntä Euroopassa oli vaatimatonta läpi vuoden, kun taas Kaakkois-Aasian markkinoilla vire säilyi verrattain positiivisena. Intiassa joustopakkausten kysyntä kehittyi myönteisesti marraskuussa toteutettuun kysyntää heikentäneeseen seteliuudistukseen asti. Valuuttakurssien vaihtelusta ja valuuttasäätelyn tiukentumisesta johtuva toimintaympäristön epävarmuus vaikutti negatiivisesti Afrikkaan suuntautuvaan vientiin. Muoviraaka-aineiden hinnat olivat verrattain vakaat.

Flexible Packaging -segmentin raportoitu liikevaihto pysyi ennallaan ja oli 869 milj. euroa (869 milj. euroa). Vertailukelpoinen kasvu oli -1 %. Segmentin volyymikehitys oli kokonaisuudessaan hyvällä tasolla, mutta raaka-aineiden alhaiset hinnat laskivat myyntihintoja, mikä heikensi liikevaihdon vertailukelpoista kasvua. Intiassa ja Kaakkois-Aasiassa liikevaihto kasvoi hyvän volyymikehityksen myötä. Vienti Afrikkaan laski.

Valuuttakurssimuutosten translaatiovaikutus segmentin raportoituun liikevaihtoon oli -11 milj. euroa.

Segmentin liikevoitto parani ja oli 74 milj. euroa (69 milj. euroa). Liikevoiton kasvua tukivat pääasiassa tehokas kustannusten hallinta, raaka-aineiden suotuisat hinnat ja hyvä volyymikehitys. Segmentin RONA heikkeni hieman ja oli 11,6 % (12,3 %). Hyvän käyttöpääoman hallinnan ja pienentyneiden investointien ansiosta segmentin operatiivinen rahavirta kasvoi merkittävästi ja oli 88 milj. euroa (64 milj. euroa).

Huhtamäki ilmoitti 25.10.2016 perustavansa kolme uutta tuotantolaitosta vauhdittaakseen Flexible Packaging -segmenttinsä kasvua. Suurin uusista yksiköistä perustetaan Suur-Kairon alueelle Egyptiin ja kaksi muuta Koillis-Intiaan. Lisäksi Mumbain alueella sijaitseva etikettejä valmistava yksikkö muuttaa ja se modernisoidaan. Investointien odotetaan olevan kokonaisuudessaan noin 26 milj. euroa. Pääosan niistä odotetaan ajoittuvan vuosille 2016–2017.

Molded Fiber

Olosuhteet kuitupohjaisten kananmunapakkausten markkinoilla olivat suhteellisen vakaat. Kysyntä kasvoi Euroopassa ja muilla keskeisillä markkinoilla Etelä-Amerikkaa lukuun ottamatta. Kierrätyskuidun hinnat liikuivat maltillisesti vuoden aikana keskihintojen ollessa hieman korkeammalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Kilpailu jatkui kireänä.

Molded Fiber -segmentin liikevaihto kasvoi vakaasti ja oli 268 milj. euroa (260 milj. euroa). Vertailukelpoinen kasvu oli 5 %. Liikevaihdon kasvua vauhditti pääasiassa Isossa-Britanniassa ja Itä-Euroopassa hiljattain käyttöön otettu lisäkapasiteetti. Hyvä volyymikehitys Euroopassa myötävaikuttivat liikevaihdon kasvuun. Etelä-Amerikassa liikevaihto laski.

Valuuttakurssimuutosten translaatiovaikutus segmentin raportoituun liikevaihtoon oli -11 milj. euroa.

Segmentin liikevoitto parani hyvän volyymikasvun, vahvan operatiivisen tehokkuuden ja kustannusten tehokkaan hallinnan myötä. Liikevoitto oli 35 milj. euroa (34 milj. euroa). Segmentin RONA heikkeni ja oli 16,4 % (17,7 %). Segmentin operatiivinen rahavirta parani merkittävästi pienentyneiden investointien johdosta ja oli 17 milj. euroa (10 milj. euroa).

Henkilöstön kehitys

Konsernin palveluksessa oli vuoden 2016 lopussa 17 076 henkilöä (15 844 henkilöä). Henkilöstömäärän kasvu johtui pääosin yritysostoista ja kaikissa liiketoimintasegmenteissä tehdyistä kasvuinvestoinneista. Henkilöstömäärä jakautui segmentteittäin seuraavasti: Foodservice Europe-Asia-Oceania 4 945 (4 188), North America 3 778 (3 553), Flexible Packaging 6 566 (6 358), Molded Fiber 1 715 (1 682) ja muut toiminnot, mukaan lukien konsernitoiminnot Suomessa, 72 (63). Henkilöstöä oli keskimäärin 16 638 (15 987).

Vuoden 2016 lopussa konsernilla oli henkilöstöä 34 maassa. Henkilöstöstä 30 % (28 %) oli Euroopassa, 40 % (42 %) Aasian ja Oseanian alueella, 6 % (6 %) Lähi-idän ja Afrikan alueella, 22 % (23 %) Pohjois-Amerikassa ja 1 % (1 %) Etelä-Amerikassa. Eniten henkilöstöä oli Yhdysvalloissa 21 % (21 %), Intiassa 19 % (20 %), Saksassa 8 % (8 %) ja Kiinassa 8 % (8 %). Edellä mainittujen maiden osuus koko konsernin henkilöstöstä oli yhteensä 56 % (58 %). Henkilöstön määrä lisääntyi eniten Yhdysvalloissa, Saksassa ja Venäjällä, kun yritysostojen vaikutus jätetään huomiotta.

Huhtamäki toteuttaa konserninlaajuisen henkilöstökyselyn joka toinen vuosi. Kyselyn tavoitteena on kerätä palautetta ja selvittää parhaat tavat edistää työntekijöiden sitoutumista. Tutkimus toteutetaan seuraavan kerran vuoden 2017 aikana.

Vuoden 2016 aikana kehitettiin konserninlaajuinen työolosuhdeohjelma. Ohjelma kattaa työsuhteisiin liittyvät eettiset periaatteet ja käytännöt, työterveys- ja turvallisuusvaatimukset sekä esimiesten koulutuksen ja arviointiohjelman. Tavoitteena on luoda turvalliset, tasapuoliset ja hyvät työolosuhteet sekä rakentaa vankka johtamisjärjestelmä, jonka avulla voidaan jatkuvasti parantaa konsernin toimintaa näillä osa-alueilla. Odotuksia linjataan ja osaamista kasvatetaan vuonna 2017 järjestettävissä alueellisissa esimieskoulutuksissa. Ensimmäinen koulutustilaisuus järjestettiin marraskuussa 2016 Guangzhoun tehtaalla Etelä-Kiinassa.

Konsernin strategisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta olennaiset johtamisen kompetenssialueet määriteltiin vuonna 2016. Yhteisesti määritellyt johtamiskompetenssit selkeyttävät tavoiteasetantaa ja yhtenäistävät johtamistapoja sekä johtajille asetettavia vaatimuksia läpi Huhtamäen. Ne myös helpottavat uusien johtajajykyjen tunnistamista ja eri tehtävissä tarvittavan johtamisosaamisen arvioimista. Johtamiskompetenssien määrittelyyn osallistui työntekijöitä eri puolilta yhtiötä. Kompetensseista ja niiden merkityksestä käytännössä keskustellaan vuoden 2017 aikana, kun ne sisällytetään henkilöstöhallinnon käytäntöihin ja prosesseihin maailmanlaajuisesti.

Työturvallisuus on erittäin tärkeää Huhtamäellä, ja työturvallisuuden mittaamista ja käytäntöjä kehitetään jatkuvasti. Kaikki työntekijät ovat vastuussa turvallisuudesta, ja ennen kaikkea pyritään vaikuttamaan asenteisiin ja tilanteita ennakoivaan ajatteluun. Erityisesti kiinnitetään huomiota läheltä piti -tilanteisiin, niistä oppimiseen ja niiden raportointiin. Pitkäjänteisen työn tuloksena konsernin suhteelliset työturvallisuustunnusluvut ovat hyvällä tasolla. Vuonna 2016 tunnusluvut kuitenkin heikentyivät hieman. Työtaturmataajuutta mittaava tunnusluku LWIF* oli 2,8, kun vastaava luku vuonna 2015 oli 2,6. Tapaturmien määrä kasvoi 89:ään (76) ja menetettyä työaikaa kuvaava tunnusluku LDR** kasvoi ja oli 868 (673). Menetettyä työaikaa kuvaavan tunnusluvun kasvu

kertoo työtaturmista johtuneiden sairaslomien pidentyneen edellisvuoteen verrattuna. Tapaturmien tyypillisimpiä syitä vuonna 2016 olivat koneiden tai laitteiden siirtämisestä, liukastumisesta, laatikoiden nostamisesta ja kantamisesta aiheutuneet vammat. Vuonna 2017 toimenpiteitä työturvallisuuden parantamiseksi tehostetaan edelleen. Tapaturmien ehkäisemisen ja läheltä piti -tilanteiden raportoinnin lisäksi erityistä huomiota kiinnitetään raportoinnin tarkkuuteen ja yhdenmukaistamiseen.

Muutokset johdossa

Petr Domin, aiemmin Molded Fiber -segmentin väliaikainen johtaja, nimitettiin Molded Fiber -segmentin johtajaksi ja konsernin johtoryhmän jäseneksi 1.7.2016 alkaen.

Selostus riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Huhtamäen riskienhallinnan tavoitteena on tunnistaa muutokset liiketoimintaympäristössä, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa konsernin liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen. Tarkoituksena on hallita tunnistettuja riskejä siten, että ne eivät ylitä konsernin riskinottoa ja -valmiutta. Näin pyritään ennakoimaan ja varmistamaan liiketoiminnan tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan tarkoituksena on myös edistää tehokasta resurssien ja riskienhallintatoimenpiteiden käyttöä.

Riskien tunnistamisen systematisoimiseksi ja helpottamiseksi riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja informaatorisikeihin. Riskit ovat täten yhdistettävissä konsernin strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vaatimustenmukaisuus- (*compliance*) tavoitteisiin. Vuoden 2016 aikana seurattiin vuoden 2015 riskiarvioinnissa tunnistettuja riskejä olemassa olevien ja uusien riskienhallintatoimenpiteiden tehokkuuden arvioimiseksi sekä riskien vaikuttavuudessa mahdollisesti tapahtuvien muutosten huomioimiseksi. Konsernin riskienhallintatoiminto seurasi riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamista neljännesvuosittain keskittyen kunkin liiketoimintasegmentin merkittävimpiin riskeihin.

Strategisen suunnittelu- ja budjetointiprosessin yhteydessä liiketoimintayksiköt, -segmentit ja konsernitoiminnot tunnistivat ja arvioivat liiketoiminnan riskejä suhteessa keskipitkän ja pitkän aikavälin tavoitteisiinsa. Riskiarviot konsolidoitiin liiketoimintayksiköistä segmenttitasolle ja edelleen konsernitilille liiketoimintasegmenttien ja koko konsernin merkittävimpien riskien tunnistamiseksi. Kullakin toimintatasolla liiketoimintayksiköistä konserniin laadittiin toimenpidesuunnitelmat merkittävimpien riskien saattamiseksi hyväksyttävälle tasolle. Hyväksyttävät riskitasot sekä näiden saavuttamiseksi tai ylläpitämiseksi laaditut toimenpidesuunnitelmat hyväksyttiin konsernin johtoryhmässä, arvioitiin hallituksen tarkastusvaliokunnassa ja hyväksyttiin hallituksen toimesta. Toimenpidesuunnitelmat toteutetaan ja niiden toteuttamista seurataan vuonna 2017.

Hinnoitteluun sekä raaka-aineiden ja energian hinnanvaihteluun liittyvät riskit ovat edelleen konsernin strategisten ja taloudellisten tavoitteiden kannalta merkittävimpiä riskejä. Vallitseva makrotaloudellinen epävarmuus lisää raaka-aineiden ja energian hinnanvaihtelua, mikä voi vaikuttaa konsernin taloudelliseen tulokseen ja siten lisätä tehokkaan hinnoittelun hallinnan merkitystä. Makrotaloudellisten ja poliittisten riskien sekä kasvun ja markkina-aseman katsotaan edelleen

* Vähintään yhden työvuoron poissaolon johtaneiden työtaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

** Menetetty työtunnit miljoonaa työtuntia kohden.

kuuluvan konsernin strategisten tavoitteiden kannalta merkittävimpiin riskeihin ja mahdollisuuksiin.

Henkilöstöön, tuotantolaitoksen tuhoutumiseen ja liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvät riskit sekä tuoteturvallisuuteen ja laatuun liittyvät riskit katsotaan konsernin merkittävimmiksi operatiivisiksi riskeiksi. Merkittävän tuotantolaitoksen tuhoutumisen aiheuttama häiriö liiketoiminnan jatkuvuudessa voisi vaikuttaa kielteisesti liiketoimintaan vähentäen myyntiä. Huomattavat puutteet tuotteiden turvallisuudessa tai laadussa voivat johtaa maineen heikkenemiseen ja siten pienentää myyntiä.

Valuuttakurssien vaihteluun liittyvät translaatio- ja transaktioriskit ovat edelleen konsernin kahdenkymmenen merkittävimmän riskin joukossa mutta niiden vaikutus on hieman vähäisempi kuin vuonna 2015. Rahoitusriskeistä on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen 2016 liitetiedossa 28.

Erot konsernin kymmenen merkittävimmän riskin vaikutavuudessa riskienhallintatoimenpiteet huomioiden ovat pieniä. Yhdenkään tunnistetuista riskeistä ei katsota olevan vaikuttavuudeltaan niin voimakas, että riskiä ei voitaisi hallita tai konsernin strategian toteuttaminen vaarantuisi.

Tarvittaessa riskienhallintatoimenpiteisiin voi sisältyä riskin siirto vakuutuksen avulla. Konsernilla on käytössään useita maailmanlaajuisia vakuutusohjelmia. Konsernin riskienhallintatoiminto arvioi jatkuvasti vakuutustarpeita sekä vakuutusturvan kattavuutta ja limiittien riittävyttä. Vuonna 2016 konserni laajensi tuote- ja ympäristövastuuvakuutusten kattavuutta ja limiittejä sekä hankki kyberriskeiltä suojaavan vakuutuksen.

Konserni investoi omaisuusriskienhallinnan ja liiketoiminnan jatkuvuuden hallinnan jatkuvaan parantamiseen. Vuonna 2016 Flexible Packaging -segmentissä otettiin käyttöön segmentin kaikille liiketoimintayksiköille yhteinen paloturvallisuusstandardi osana konsernin omaisuusriskien hallintaohjelmaa. Lisäksi liiketoiminnan jatkuvuuden hallinnan parantamiseksi Foodservice Europe-Asia-Oceania ja Molded Fiber -segmentit ovat tehneet keskeytysvahinkojen liiketoimintavaikutusten arviointeja kaikissa suurissa ja keskikokoisissa yksiköissään.

Ympäristö

Konserni on sitoutunut noudattamaan Kansainvälisen kauppakamarin kestävä kehityksen periaatteita. Huhtamäen toimintaohjeissa määritellään yhtiön eettiset liiketoimintaperiaatteet. Ympäristön kunnioittaminen on Huhtamäelle tärkeää ja konsernilla on useita konserninlaajuisia toimintaperiaatteita ja niihin liittyviä ohjeita, mukaan lukien ympäristöpolitiikka ja konsernin eettiset toimintaohjeet toimittajille ja ali-hankkijoille.

Huhtamäen tuotannon merkittävät suorat ympäristövaikutukset liittyvät energian käyttöön, ilmakehään vapautuviin päästöihin ja kiinteään jätteeseen. Huhtamäen tavoitteena on minimoida toimintansa kielteiset ympäristövaikutukset. Yhtiön toimintaan ja tuotteisiin liittyvien ympäristötavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi ja tulosten parantamiseksi on otettu käyttöön ympäristöjohtamisjärjestelmiä. Vuoden 2016 lopussa yhteensä 47 (37) tuotantoyksikköä, jotka edustavat 64 % (54 %) konsernin kaikista tuotantoyksiköistä ja joihin lukeutuvat 10 (10) liikevaihdoltaan suurinta tuotantoyksikköä, noudatti ulkoisesti vahvistettua ja sertifioitua ympäristöjohtamisjärjestelmää, kuten ISO 14001, Eco-Management and Audit Scheme (EMAS), tai Pohjois-Amerikassa noudatettavaa Environmental Care Programia.

Konsernin ympäristökulut olivat 11 milj. euroa (11 milj.

euroa). Kulut koostuvat pääasiassa ympäristönsuojeluun käytettävien laitteiden käyttöön ja huoltoon liittyvistä kuluista sekä jätteiden ja jätevesien käsittelyyn liittyvistä kuluista.

Huhtamäki seuraa ympäristösuoritteitaan konserni-, segmentti- ja tuotantolaitostasolla. Toiminnan kannalta tärkeimmät indikaattorit raportoidaan Global Reporting Initiative (GRI) G4 -ohjeiston mukaisesti. Kaikki tuotantoyksiköt raportoivat ympäristötavoitteiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut verrattuna asetettuihin tavoitteisiin. Kunkin liiketoimintasegmentin tuloksista laadittava yhteenveto toimitetaan yhtiön hallitukselle ja konsernin johtoryhmälle neljännesvuosittain.

Tuotantolaitoksissa tehdään sekä sisäisiä että ulkoisia ympäristövaikutuksiin ja sosiaaliseen vastuuseen liittyviä tarkastuksia. Sertifiointiorganisaatiot, viranomaiset ja asiakkaat tekivät vuoden 2016 aikana yhteensä 328 tarkastusta.

Konsernin yritysraportti vuodelta 2016 julkaistaan huhtikuussa 2017. Raportissa esitellään konsernin yritysraportin teemat, näkökohdat ja tavoitteet, sekä se, miten niissä on edistytty. Ulkoisesti varmistettu raportti laaditaan GRI G4 -ohjeiston mukaisesti.

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Vuoden 2016 lopussa Huhtamäki Oyj:n ("yhtiö") rekisteröity osakepääoma oli 366 milj. euroa (366 milj. euroa), jota vastaava yhtiön osakkeiden kokonaismäärä oli 107 760 385 (107 760 385). Luku sisältää 3 903 846 (4 063 906) yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta. Omat osakkeet edustivat 3,6 % (3,8 %) osakkeiden kokonaismäärästä ja äänistä. Liikkeessä olevien osakkeiden määrä omia osakkeita lukuun ottamatta oli 103 856 539 (103 696 479). Osakekohtaisissa laskelmissa käytetty keskimääräinen liikkeessä olevien osakkeiden määrä oli 103 822 029 (103 665 405). Lukuun eivät sisälly yhtiön hallussa olevat omat osakkeet.

Yhtiöllä oli 26 407 (24 484) rekisteröityä osakkeenomistajaa vuoden 2016 lopussa. Ulkomaisessa omistuksessa olevien osakkeiden osuus osakekannasta mukaan lukien hallintarekisteröidyt osakkeet oli 48 % (50 %).

Yhtiön omat osakkeet

21.4.2016 pidetty varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 10 776 038 osakkeen hankinnasta, kuitenkin siten, että yhtiön hallussa kulloinkin olevien osakkeiden määrä ei ylitä 10 % yhtiön kaikista osakkeista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti. Vuonna 2016 ei hankittu yhtään yhtiön omaa osaketta. Varsinaisen yhtiökokouksen 25.3.2002 antaman valtuutuksen nojalla yhtiö hankki aiemmin tilikausien 2002 ja 2003 aikana yhteensä 5 061 089 omaa osakettaan. Tilikauden 2003 jälkeen omia osakkeita ei ole hankittu.

Vuoden 2016 varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään myös osakeannista sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 14 000 000 osaketta kuitenkin siten, että uusia osakkeita voidaan antaa enintään 10 000 000 kappaletta ja omia osakkeita luovuttaa enintään 4 000 000 kappaletta. Valtuutus koskee sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti.

Vuonna 2016 luovutettiin yhteensä 160 060 (142 158) omaa osaketta osana yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöiden kannustinjärjestelmää. Yhtiön hallussa oli 31.12.2016 lopussa yhteensä 3 903 846 (4 063 906) omaa osaketta.

Kaupankäynti yhtiön osakkeella

Vuonna 2016 Huhtamäki Oyj:n osake noteerattiin Nasdaq Helsinki Oy:ssä pohjoismaiset suuret yhtiöt (Large Cap) -listan teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaluokassa, ja se oli mukana Nasdaq Helsinki 25 -indeksissä.

Vuoden 2016 lopussa yhtiön markkina-arvo oli 3 664 milj. euroa (3 474 milj. euroa) ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Osakkeen kurssi nousi vuoden alusta 5 %, ja vuoden viimeisen kaupankäyntipäivän päätöskurssi oli 35,28 euroa (33,50 euroa). Yhtiön osakkeen kaupankäyntivolyymin painotettu keskihinta oli 35,77 euroa (28,72 euroa). Korkein kaupantekokurssi oli 42,33 euroa ja alin 27,14 euroa.

Vuonna 2016 osakkeen kokonaisvaihto Nasdaq Helsinki Oy:ssä oli 2 071 milj. euroa (1 787 milj. euroa). Kaupankäynnin volyymi oli 58 milj. (62 milj.) osaketta ja sitä vastaava päiväkeskiarvo 228 902 (247 918) osaketta. Osakkeen kokonaisvaihto sisältäen kaupankäynnin vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla kuten BATS Chi-X ja Turquoise oli yhteensä 5 993 milj. euroa (3 898 milj. euroa). Vuoden aikana 65 % (54 %) kaikista kaupankäynnistä tapahtui Nasdaq Helsinki Oy:n ulkopuolella. (Lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com>)

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 6 pykälän edellyttämät tiedot

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 6§:n mukaiset tiedot on esitetty tilinpäätöksen 2016 liitetiedoissa 22.

Vuoden 2016 varsinaisen yhtiökokouksen päätökset

Huhtamäki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 21.4.2016. Yhtiökokous vahvisti yhtiön tilinpäätöksen ja sen sisältämän konsernitilinpäätöksen vuodelta 2015 sekä myönsi vastuuvapauden yhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Hallituksen ehdotuksen mukaisesti vuodelta 2015 päätettiin maksaa osinkoa 0,66 euroa osakkeelta. Vuotta aiemmin osinkoa maksettiin 0,60 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous valitsi yhtiön hallitukseen seitsemän jäsentä toimikaudeksi, joka jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen Eija Ailasmaa, Pekka Ala-Pietilä, William R. Barker, Rolf Börjesson, Jukka Suominen ja Sandra Turner sekä uutena jäsenenä Doug Baillie. Hallitus valitsi puheenjohtajakseen Pekka Ala-Pietilän ja varapuheenjohtajakseen Jukka Suomisen.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten vuosipalkkiot maksetaan seuraavasti: puheenjohtajalle 120 000 euroa, varapuheenjohtajalle 68 000 euroa ja muille jäsenille 57 000 euroa vuodessa. Lisäksi yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten kokouspalkkiot pidetään ennallaan ja maksetaan osallistuttujen kokousten mukaisesti seuraavasti: 1 000 euroa kokoukselta, kuitenkin siten, että tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan 2 000 euroa kokoukselta, henkilöstövaliokunnan puheenjohtajalle 1 200 euroa kokoukselta ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajalle 1 200 euroa kokoukselta.

Yhtiön tilintarkastajaksi tilikaudelle 1.1.–31.12.2016 valittiin tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Harri Pärssinen, KHT.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään yhteensä enintään 10 776 038 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta sekä osakeannista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 14 000 000 osaketta kuitenkin siten, että uusia osakkeita voidaan antaa enintään 10 000 000 kappaletta ja omia osakkeita luovuttaa enintään 4 000 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti.

Katsauskauden aikaiset merkittävät tapahtumat

Huhtamäki allekirjoitti 150 milj. euron vapaasti siirrettävän lainasopimuksen (Schuldschein) 22.3.2016. Laina on suunnattu institutionaalisille sijoittajille ja se koostuu kahdesta vaihtuvakorkoisesta ja kahdesta kiinteäkorkoisesta erästä, joiden maturiteetit ovat 5 ja 7 vuotta. Huhtamäki käyttää varat jälleenerahoitukseen ja konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Huhtamäki ilmoitti 27.6.2016 aloittavansa toimenpiteet tarjoilupakkausliiketoimintansa kilpailukyvyyn ja tehokkuuden parantamiseksi Aasiassa ja Oseaniassa. Tarjoilupakkausten tuotanto Etelä-Kiinassa yhdistetään yhteen tehokkaaseen ja moderniin tuotantolaitokseen, joka keskittyy jatkossa ydintuotteiden valmistukseen. Toimenpiteiden odotettiin vaikuttavan noin 350 työntekijään kaikissa toiminnoissa. Hendersonissa, Uudessa-Seelannissa sijaitsevan tarjoilupakkausyksikön valmistavan tuotantoyksikön tehokkuutta parannettiin uudelleenjärjestelyllä, jonka odotettiin vaikuttavan noin 15 työntekijään.

Huhtamäki ilmoitti 16.9.2016 investoivansa Etelä-Kiinan Guangzhoussa sijaitsevan tuotantoyksikkönsä laajentamiseen ja modernisointiin. Noin 15 milj. euron kokonaisinvestointi kattaa tuotantolaitoksen laajennuksen ja muutostyöt sekä konekannan tehostamisen. Investointi on jatkumoa Huhtamäen aiemmalle ilmoitukselle toimista Kiinan tarjoilupakkausliiketoiminnan kilpailukyvyyn vahvistamiseksi ja Etelä-Kiinassa toimivien yksiköiden yhdistämiseksi. Pääosa investoinnista ajoittuu vuoden 2016 jälkipuoliskolle ja vuoden 2017 alkuun. Modernisoinnin odotetaan valmistuvan vuoden 2017 loppuun mennessä. Guangzhoun yksikkö kuuluu Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiin.

Huhtamäki ilmoitti 19.9.2016 ostavansa Goodyearissa, Yhdysvaltain Arizonassa sijaitsevan tehdaskiinteistön perustaakseen uuden huippuluokan tuotantolaitoksen ja jakelukeskuksen. Yksikön on määrä palvella Yhdysvaltain lounaisosien ja länsirannikon tarjoilupakkaus- ja kerta-astiamarkkinoita. Kokonaisinvestointi ylittää 100 milj. Yhdysvaltain dollaria (noin 90 milj. euroa) ja sisältää kiinteistön oston lisäksi tarvittavat parannus- ja muutostyöt sekä koneinvestoinnit ja -asennukset. Pääosa investoinnista ajoittuu vuosille 2016–2017 ja tuotantotoiminnan suunnitellaan alkavan vuoden 2017 lopussa. Täydessä laajuudessaan yksikön odotetaan työllistävän noin 300 henkilöä. Yksikkö kuuluu North America -liiketoimintasegmenttiin.

Huhtamäki ilmoitti 25.10.2016 perustavansa kolme uutta tuotantolaitosta vauhdittaakseen Flexible Packaging -liiketoimintasegmenttinsä kasvua. Suurin uusista yksiköistä perustetaan Suur-Kairon alueelle Egyptiin ja kaksi muuta Koillis-Intiaan. Lisäksi Mumbain alueella sijaitseva etikettejä valmistava yksikkö muuttaa ja se modernisoidaan. Egyptiin perustettavan huippuluokan tuotantolaitoksen omistaa ja sen toimintaa tulee

harjoittamaan yhteisyritys, josta Huhtamäki omistaa 75 %:ia. Kokonaisinvestoinnin odotetaan olevan noin 23 milj. euroa ja Huhtamäen osuuden noin 17 milj. euroa. Intian investointien yhteissumman odotetaan olevan noin 9 milj. euroa. Pääosan investoinneista odotetaan ajoittuvan vuosille 2016–2017.

Huhtamäki ilmoitti 23.12.2016 allekirjoittaneensa vahvistuksen, jolla pidennettiin 400 miljoonan euron määräisen syndikoidun luottolimiittisopimuksen laina-aikaa yhdellä vuodella luottolimiittisopimukseen sisältyvän option mukaisesti. Uusi eräpäivä on 9.1.2022. Luottolimiittiä käytetään konsernin yleisiin rahoitustarpeisiin.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Raaka-aineiden ja energian nopeiden hinnanvaihtelujen sekä valuuttakurssimuutosten voidaan katsoa olevan konsernin liiketoimintaan liittyviä olennaisia lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä. Yleiset poliittiset, taloustilanteen tai rahoitusmarkkinoiden muutokset saattavat vaikuttaa kielteisesti konsernin strategian täytäntöönpanoon sekä liiketoiminnan kehitykseen ja tulokseen.

Näkymät vuodelle 2017

Konsernin liiketoimintaedellytysten odotetaan säilyvän suhteellisen vakaina vuonna 2017. Konsernilla on hyvä taloudellinen asema ja kyky tuottaa positiivista rahavirtaa, mikä mahdollistaa kannattavien kasvumahdollisuuksien hyödyntämisen. Investointien määrän odotetaan olevan suunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2016 investointien kohdistuessa pääosin liiketoiminnan laajentamiseen.

Osinkoehdotus

Huhtamäki Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2016 oli 664 milj. euroa (696 milj. euroa). Yhtiön hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle osinkoa jaettavaksi 0,73 euroa (0,66 euroa) osakkeelta.

Varsinainen yhtiökokous vuonna 2017

Huhtamäki Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 27.4.2017 kello 11.00 alkaen Messukeskuksessa, osoitteessa Messuaukio 1, 00520 Helsinki.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys

Hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä on annettu erillinen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä erillinen palkka- ja palkkioselvitys. Selvitykset ovat saatavilla myös konsernin verkkosivuilta osoitteessa www.huhtamaki.fi.

ESMA:n uuden ohjeistuksen vaikutus

Noudattaakseen Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevaa uutta ohjeistusta Huhtamäki Oyj on muuttanut taloudellisessa raportoinnissa käyttämäänsä terminologiaa. Termi ”vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät” korvaa termin ”kertaluonteiset erät”. Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat muun muassa olennaiset uudelleenjärjestelykulut, merkittävät arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset, liiketoimintojen hankintoihin ja myynteihin liittyvät merkittävät voitot ja tappiot, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myynteihin liittyvät merkittävät voitot tai tappiot sekä viranomaisten langettamat merkittävät sakot ja rangaistusmaksut.

Vaihtoehtoiset tunnusluvut johdetaan kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan raportoiduista tunnusluvuista lisäämällä tai vähentämällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja ne nimetään oikaistuiksi. Näin ollen termi ”oikaistu käyttökate” korvaa termin ”käyttökate ilman kertaluonteisia eriä”, termi ”oikaistu liikevoitto” korvaa termin ”liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä” ja termi ”oikaistu osakekohtainen tulos” korvaa termin ”osakekohtainen tulos ilman kertaluonteisia eriä”.

Huhtamäki käyttää vaihtoehtoisia tunnuslukuja antaakseen paremman kuvan liiketoiminnan operatiivisesta kehityksestä ja parantaakseen vertailukelpoisuutta raportointikausien välillä. Vaihtoehtoiset tunnusluvut eivät korvaa IFRS:n mukaisia tunnuslukuja, vaan ne raportoidaan IFRS-tunnuksien lisäksi.

Konsernitilinpäätös 2016

Konsernin tuloslaskelma (IFRS)

<i>milj. euroa</i>	Liite	2016	%	2015	%
JATKUVAT TOIMINNOT					
Liikevaihto	1	2 865,0	100,0	2 726,4	100,0
Hankinnan ja valmistuksen kulut		-2 355,8		-2 255,5	
Bruttokate		509,2	17,8	470,9	17,3
Liiketoiminnan muut tuotot	5	24,7		18,3	
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-75,4		-74,1	
Tutkimus ja kehitys		-17,2		-15,7	
Hallinnon kulut		-162,7		-156,3	
Liiketoiminnan muut kulut	6	-14,4		-30,3	
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta		2,0		2,1	
		-243,0		-256,0	
Liikevoitto	7, 8	266,2	9,3	214,9	7,9
Rahoitustuotot	9	5,3		4,9	
Rahoituskulut	9	-32,2		-39,1	
Voitto ennen veroja		239,3	8,4	180,7	6,6
Tuloverot	10	-47,8		-29,3	
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		191,5	6,7	151,4	5,6
LOPETETUT TOIMINNOT					
Tulos toimintojen myynnistä	4	-		-1,3	
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-		-1,3	
Tilikauden voitto		191,5	6,7	150,1	5,5
Jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille					
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		187,8		148,2	
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-		-1,3	
Tilikauden voitto emoyhtiön omistajille		187,8		146,9	
Määräysvallattomille omistajille					
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista		3,7		3,2	
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		-		-	
Tilikauden voitto määräysvallattomille omistajille		3,7		3,2	
<i>euroa</i>					
Osakekohtainen tulos:					
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitosta	11	1,81		1,43	
Lopetettujen toimintojen tilikauden tuloksesta		-		-0,01	
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos		1,81		1,42	
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos:					
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitosta		1,80		1,43	
Lopetettujen toimintojen tilikauden tuloksesta		-		-0,01	
Emoyhtiön omistajille kuuluva laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos		1,80		1,42	

Konsernin laaja tuloslaskelma (IFRS)

milj. euroa	Liite	2016	2015
Tilikauden voitto		191,5	150,1
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	18	-34,1	36,9
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	10	6,2	-9,3
Yhteensä		-27,9	27,6
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		44,2	51,7
Nettosijoitusten suojaukset		-6,1	-23,4
Rahavirran suojaukset	23	0,7	-4,0
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	10	-0,3	-0,1
Yhteensä		38,5	24,2
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen		10,6	51,8
Laaja tulos		202,1	201,9
Jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		198,4	198,7
Määräysvallattomille omistajille		3,7	3,2

Konsernitase (IFRS)

Varat

<i>milj. euroa</i>	Liite	2016	2015
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	12	669,2	571,3
Muut aineettomat hyödykkeet	12	39,5	29,7
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	1 035,8	853,8
Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin	14	7,0	12,8
Myytavissä olevat sijoitukset	15, 27	1,6	1,9
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	16, 27	4,6	4,1
Laskennalliset verosaamiset	17	58,6	50,9
Eläkesaatavat	18	55,8	48,8
Muut saamiset		9,6	8,6
		1 881,7	1 581,9
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	19	401,9	385,7
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	16	2,2	2,0
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		6,8	3,8
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20, 27	476,1	438,7
Rahavarat	21, 27	105,9	103,2
		992,9	933,4
Varat yhteensä		2 874,6	2 515,3

Oma pääoma ja velat

<i>milj. euroa</i>	Liite	2016	2015
Osakepääoma			
Osakepääoma	22	366,4	366,4
Ylikurssirahasto	22	115,0	115,0
Omat osakkeet	22	-35,9	-37,3
Muuntoerot	23	-11,4	-49,5
Arvonmuutos- ja muut rahastot	23	-103,3	-75,8
Voittovarot		803,8	682,1
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		1 134,6	1 000,9
Määräysvallattomien omistajien osuus		47,6	35,1
Oma pääoma yhteensä		1 182,2	1 036,0
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	24, 27	520,8	503,1
Laskennalliset verovelat	17	92,2	78,4
Eläkevelvoitteet	18	229,2	199,2
Varaukset	25	26,4	27,9
Muut pitkäaikaiset velat		5,5	5,4
		874,1	814,0
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat			
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset	24, 27	137,0	66,7
Lyhytaikaiset lainat	24, 27	129,9	90,8
Varaukset	25	7,7	2,1
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		10,4	12,9
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	26, 27	533,3	492,8
		818,3	665,3
Velat yhteensä		1 692,4	1 479,3
Oma pääoma ja velat yhteensä		2 874,6	2 515,3

Konsernin rahavirtalaskelma (IFRS)

milj. euroa	2016	2015
Tilikauden tulos	191,5	150,1
Oikaisut	185,2	164,6
Poistot	113,9	104,5
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten voitosta	-0,1	-2,1
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-0,1	-0,1
Rahoitustuotot ja -kulut	26,9	34,2
Tuloverot	47,8	29,3
Muut oikaisut	-3,2	-1,2
Vaihto-omaisuuden muutos	8,8	-28,3
Korottomien saamisten muutos	-11,1	-19,3
Korottomien velkojen muutos	-7,4	25,8
Saadut osingot	1,9	1,7
Saadut korot	1,3	1,2
Maksetut korot	-20,4	-25,7
Muut rahoituserät	-1,5	-3,3
Maksetut verot	-50,8	-29,1
Liiketoiminnan nettorahavirta	297,5	237,7
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-199,1	-146,9
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot	1,9	0,4
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinnat	-120,7	-210,8
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys	1,4	1,2
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys	-1,7	-0,7
Lyhytaikaisten lainasaamisten vähennys	2,0	5,4
Lyhytaikaisten lainasaamisten lisäys	-2,0	-4,8
Investointien nettorahavirta	-318,2	-356,2
Pitkäaikaisten lainojen nostot	174,1	40,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-179,1	-94,5
Lyhytaikaisten lainojen nostot	2 040,4	988,5
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-1 943,2	-1 009,6
Maksetut osingot	-68,5	-62,2
Rahoituksen nettorahavirta	23,7	-137,8
Rahavirtojen muutos	2,7	-247,6
Rahavirrasta johtuva	3,0	-256,3
Valuuttakurssivaikutus	-0,3	8,7
Rahavarat tilikauden alussa	103,2	350,8
Rahavarat tilikauden lopussa	105,9	103,2

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista (IFRS)

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

<i>milj. euroa</i>	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Arvon- muutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2014	366,4	115,0	-38,7	-77,8	-99,3	596,6	862,2	30,6	892,8
Maksetut osingot						-62,2	-62,2		-62,2
Osakeperusteiset maksut			1,4			3,6	5,0		5,0
Tilikauden laaja tulos				28,3	23,5	146,9	198,7	3,2	201,9
Muut muutokset						-2,8	-2,8	1,3	-1,5
Oma pääoma 31.12.2015	366,4	115,0	-37,3	-49,5	-75,8	682,1	1 000,9	35,1	1 036,0
Maksetut osingot						-68,5	-68,5		-68,5
Osakeperusteiset maksut			1,4			5,8	7,2		7,2
Tilikauden laaja tulos				38,1	-27,5	187,8	198,4	3,7	202,1
Muut muutokset						-3,4	-3,4	8,8	5,4
Oma pääoma 31.12.2016	366,4	115,0	-35,9	-11,4	-103,3	803,8	1 134,6	47,6	1 182,2

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Päätöminnot

Huhtamäki-konserni on maailmanlaajuisesti toimiva ruuan ja juoman pakkaamisen asiantuntija, jolla on toimintaa 34 maassa. Toiminnan ydinalueet ja osaaminen ovat kartonki-pohjaisten tarjoilupakkausten valmistus, sileiden ja karkeiden kuitupakkausten valmistus, sekä joustopakkausten valmistus. Huhtamäen valikoimiin kuuluu standardituotteita, räätälöityjä tuotteita sekä kokonaisia pakkausjärjestelmiä ja -ratkaisuja. Tärkeimmät asiakkaat ovat ruokien ja juomien valmistajat, pikaruokaravintolat ja muu ravitsemusala, tuoretuotteiden pakkaajat sekä vähittäismyyntiketjut.

Konsernin emoyhtiö Huhtamäki Oyj on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä, yhtiön kotipaikka on Espoossa ja sen rekisteröity osoite on Revontulenkujalla 1, 02100 Espoo.

Huhtamäki Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 14.2.2017 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajat päättävät tilinpäätöksen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa tilinpäätöksen vahvistamisesta.

Yleistä

Huhtamäen konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2016 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksyttäviä standardeja ja tulkintoja.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, johdannaispimuksia ja käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon. IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden tekemistä. Arvioiden ja oletusten käyttöä kuvataan tarkemmin kohdassa "Arvioiden käyttö". Tilinpäätöstiedot esitetään miljoonina euroina.

Seuraavat uudet tai muutetut standardit on otettu käyttöön 1.1.2016 alkaen, mutta niillä ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen:

- Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Aloitettiin liitetiedoista. Muutokset selventävät ohjeistusta olennaisuuden käsitteen soveltamisessa ja tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä ja liitetiedoissa.
- Muutos IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja IAS 38:aan Aineettomat hyödykkeet. Tuottoihin perustuva poistomenetelmä ei ole sallittua käyttää aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistamiseen ja vain rajatuisissa tapauksissa aineettomien hyödykkeiden poistamiseen.
- Muutos IAS 27:ään Erillistilinpäätös. Muutos sallii pääomaosuusmenetelmän soveltamisen erillistilinpäätöksessä.

- Muutos IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt. Muutos koskee investointeja yhteisiin toimintoihin.
- Vuosittaiset muutokset (2012–2014, syyskuu 2014). Vuosittaiset muutokset sisältävät pienempiä muutoksia neljään standardiin.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Huhtamäki Oyj:n, sekä kaikki sen tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta.

Tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenomenetelmää, jonka mukaan luovutettu vastike ja hankitun yhtiön yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä. Jäljelle jäänyt osuus vastikkeen ja hankitun omaisuuden erotuksesta on liikearvoa. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Ennen 1.1.2010 tehdyt hankinnat on käsitelty hankintahetkellä voimassa olleiden säännösten mukaisesti. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Tilikauden voiton ja tappion jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja laajan tuloksen jakautuminen emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Laaja tulos kohdistetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään myös omana eränään osana omaa pääomaa.

Osakkuusyrietykset, joissa konsernin omistama osuus äänimäärästä on 20–50 prosenttia ja joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa, on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Yhteisjärjestelyissä konsernilla on sopimukseen perustuva yhteinen määräysvalta järjestelyn toimintoihin. Yhteisyrietyksi luokitellut järjestelyt on konsolidoitu pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrietyksen tappioista ylittää sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon ja sen ylittäviä tappioita ei huomioida, ellei konsernilla ole veloitteita yritykseen liittyen. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyrietysten tilikauden tuloksesta on esitetty omana eränään sisältyen liikevoittoon. Vastaavasti konsernin osuus muihin laajan tuloksen eriin kirjatuihin muutoksista on kirjattu konsernin laajaan tuloslaskelmaan.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän kurssia. Käytännössä kuukauden aikaisiin liiketapahtumiin käytetään usein kurssia, joka vastaa likimain tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä monetaariset saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivän kurssi on tilinpäätöspäivän viimeistä arkipäivää edeltävän päivän kurssi. Muuntamisesta syntyneet kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle. Valuuttamääräisten lainojen kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin lukuun ottamatta niiden lainojen kurssieroja, jotka on määritetty suojaamaan ulkomaista nettoinvestointia ja jotka ovat siinä tehokkaita. Näiden osalta kurssierot on kirjattu muuntoeroina muihin laajan tuloksen eriin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Tilinpäätöspäivän kurssi on tilinpäätöspäivän viimeistä arkipäivää edeltävän päivän kurssi. Kurssiero, joka johtuu tuloslaskelmaerien muuntamisesta keskikurssin mukaan ja tase-erien muuntamisesta tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu muuntoeroina muihin laajan tuloksen eriin.

IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymispäivää 1.1.2002 kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin. Siirtymispäivästä lähtien konsernitilinpäätöstä laadittaessa kurssimuutoksista johtuva muuntoero tytäryhtiöiden sekä osakkuus- ja yhteisyritysten oman pääoman osalta on kirjattu muuntoeroina muihin laajan tuloksen eriin. Samalla tavalla on käsitelty konsernin sisäisiä pitkäaikaisia lainoja, jotka tosiasialliselta sisällöltään ovat rinnastettavissa omaan pääomaan. Kun ulkomainen tytäryhtiö, osakkuus- tai yhteisyritys myydään, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusinstrumentit on luokiteltu IAS 39:n perusteella seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat, myytävissä olevat rahoitusvarat, lainat ja muut saamiset ja muut velat.

Myytävissä oleviin sijoituksiin luokitellaan noteeratut ja noteeraamattomat osakkeet. Noteeratut osakkeet arvostetaan käypään arvoon, joka on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman arvonmuutosrahastossa. Käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

Lainoihin ja muihin saamisiin luokitellaan johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Tähän erään kuuluvat myynti- ja muut saamiset. Myynti- ja muut saamiset arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Myyntisaamisista kirjataan arvonalentumistappio, kun on olemassa objektiivista näyttöä, että saamista ei saada perityksi täysimääräisenä. Mikäli arvonalentumistappion määrä pienenee jollakin myöhemmällä kaudella, aikaisemmin kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan.

Johdannaisinstrumentit on arvostettu käypään arvoon. Konserni soveltaa suojauslaskentaa tiettyihin koronvaihtosopimuksiin ja valuuttatermiineihin, jotka täyttävät IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen ja rahavirran täytyy viime kädessä vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojauksen täytyy olla tehokas sekä etu- että jälkikäteen tarkasteltaessa. Rahavirran suojausiksi määritettyjen, ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksen tehokas osa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja mahdollinen jäljelle jäävä tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti. Kumulatiivinen käyvän arvon muutos, joka on kirjattu omaan pääomaan, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä hetkellä, kun ennakoitu rahavirta kirjataan tuloslaskelmaan. Suojatun erän ollessa ennakoitu liiketoimi, joka johtaa rahoitusvaroihin tai velkoihin kuulumattoman omaisuuserän tai velan kirjaamiseen, omaan pääomaan kirjattu suojaus kumulatiivinen käyvän arvon muutos siirretään pois omasta pääomasta ja sisällytetään kyseisen omaisuuserän tai velan kirjanpitoarvoon.

Käyvän arvon suojaus ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti suojattavan riskin osalta. Johdannaiset, jotka on tehty suojaustarkoituksessa mutta joihin ei noudateta tai jotka eivät täytä suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Kyseisten johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konsernilla on valuuttatermiinejä ja valuuttamääräisiä lainoja, joilla suojataan ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamääräisiä nettosijoituksia. Nettosijoitusten suojausten tulee täyttää samat IAS 39:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot kuin rahavirran suojausten. Suojausinstrumenttien käyvän arvon muutokset kirjataan muuntoeroina muun laajan tuloksen eriin, jos suojauslaskennan ehdot täyttyvät. Jos ulkomainen yksikkö myydään tai puretaan, kirjataan omaan pääomaan kirjatut suojausinstrumenttien kumulatiiviset käyvän arvon muutokset tulosvaikutteisesti myynti- tai purkuhetkellä.

Valuuttatermiinien käyvät arvot on laskettu käyttäen tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Valuuttaoptioiden käyvät arvot on laskettu Garman-Kohlhagen -mallilla. Koronvaihtosopimusten, korkofutuuriin ja korkoterminien käyvät arvot on määritelty tulevien arvioitujen kassavirtojen nykyarvojen perusteella. Kassavarojen, lyhytaikaisten lainojen ja tilliluottojen käypien arvojen on niiden lyhytaikaisesta luonteesta johtuen arvioitu olevan samat kuin niiden kirja-arvo.

Rahoitusinstrumenttien kerryttävissä oleva rahamäärä lasketaan arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvosta, diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korkokannalla. Lyhytaikaisia saamisia ei diskontata. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos myöhemmin syntyvä lisäys kerryttävissä olevaan rahamäärään voidaan luotettavasti liittää arvonalentumistappion kirjaamisen jälkeiseen tapahtumaan.

Rahavarat muodostuvat pankkitalletuksista ja erittäin likvideistä lyhytaikaisista konsernin kassanhallinnan periaatteiden mukaisista arvopapereista, joiden arvonmuutosten riski on vähäinen.

Korolliset velat luokitellaan muihin velkoihin. Korolliset velat ovat yrityksen liikkeellelaskemia lainoja ja pankkilainoja ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon käyttäen efektiivisen koron menetelmää.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Yritysten hankinnasta syntynyt liikearvo muodostuu luovutetun vastikkeen sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotuksena. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja liikearvosta ei kirjata poistoja vaan se testataan vuosittain arvonalentumisten varalta. Osakkuus- ja yhteisyritysten osalta liikearvo sisällytetään yrityksen hankintameno. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalennuksilla.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat asiakassuhteet, patentit, tekijänoikeudet, tavaramerkit, maankäyttöoikeudet, päästöoikeudet sekä ohjelmistolisenssit. Ne arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusajanaan, joka voi vaihdella kolmesta kahteenkymmeneen vuoteen. Määräaikaiset maankäyttöoikeudet poistetaan sopimuskauden aikana.

Ostetut päästöoikeudet kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä hankintahintaan. Ilmaiseksi saadut päästöoikeudet merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä taseeseen niiden saantihetken käypään arvoon. Tämän jälkeen päästöoikeudet arvostetaan niiden jäljellä olevaan hankintameno. Päästöoikeuksia, joilla käydään kauppaa aktiivisilla markkinoilla, ei poisteta, koska niiden jäännösarvon katsotaan vastaavan alkuperäistä kirjaamisarvoa. Päästöoikeudet kirjataan taseesta niiden luovutushetkellä, jolloin toteutuneet päästöt on selvitetty.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat (vuotta):

aineettomat oikeudet enintään	20
ohjelmistot	3–5
asiakassuhteet	7

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain, jos niiden vaikutuksesta yritykselle koitua taloudellinen hyöty lisääntyy yli alun perin arvioidun suoritusasteen. Muussa tapauksessa menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimusmenot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien tuotteiden ja prosessien kehittämismenot aktivoidaan taseeseen siitä lähtien, kun tuotteesta odotetaan saatavan taloudellista hyötyä ja konsernilla on aikomus ja resurssit saattaa kehitystyö loppuun. Aiemmin kuluksi kirjattuja kehittämismenoja ei aktivoida enää myöhemmin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Maa-alueet, rakennukset sekä koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Ne on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla sekä mahdollisilla arvonalentumisilla. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit ja välittömän työn sekä suhteellisen osuuden tuotannon yleismenoista. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä hyödykkeinä.

Kun käyttöomaisuushyödykkeen erillisenä hyödykkeenä käsitelty osa uusitaan, uuteen osaan liittyvät kulut aktivoidaan. Näin tehdään myös merkittävien tarkastus- ja huoltotoimien

osalta. Muut myöhemmin syntyvät menot aktivoidaan vain silloin, kun ne lisäävät hyödykkeestä yritykselle koituvaa taloudellista hyötyä. Kaikki muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet, kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi niiden syntymishetkellä. Ehdot täyttävän käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi hankintamenoa. Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat (vuotta):

rakennukset ja rakennelmat	20–40
koneet ja laitteet	5–15
muut aineelliset hyödykkeet	3–12

Myytävänä oleviksi luokitellut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan hankintahintaan tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla. Näiden käyttöomaisuushyödykkeiden poistaminen lopetetaan luokitteluhetkellä. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelman liikevoittoon.

Arvonalentumiset

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisten viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvio omaisuserästä kerrytettävissä olevasta rahamäärästä määritetään. Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään joko niin, että se on käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla, tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa perustuen diskonttauskorkoihin, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja. Diskonttauskoroissa otetaan huomioon myös kyseisten hyödykkeiden erityinen riski.

Tilinpäätöshetkellä arvioidaan onko viitteitä siitä, että aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon aikaisempina kausina tehty arvonalentumistappio, on edelleen aiheellinen. Arvonalentumistappio peruutetaan, jos omaisuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyissä arvioissa on tapahtunut muutos. Arvonalentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi (poistoilla vähennettynä), jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Vuokrasopimukset, joissa yhtiölle siirtyvät olennaisilta osin hyödykkeen omistamiselle ominaiset riskit ja edut, luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi.

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokrattu omaisuus vähennettynä kertyneillä poistoilla kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja sopimuksesta johtuvat veloitteet vastaavasti korollisiin velkoihin. Konserniyhtiön ollessa vuokralleantajana kirjataan tulevien leasingvuokrien nykyarvo korollisiin saamisiin ja vuokralle annettu omaisuus poistetaan vuokralleantajan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Rahoitusleasingisopimuksista johtuvat vuokrat jaetaan rahoitusmenoon tai -tuloon sekä velan tai saamisen vähennykseen. Muiden vuokrasopimusten perusteella saadut tai maksetut vuokrat kirjataan tuotoksi tai kuluksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusleasingisopimukset on merkitty taseeseen ja arvostetaan määrään, joka on yhtä suuri kuin hyödykkeen käypä arvo sopimuksen alkamisajankohtana, tai sitä alempana vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksilla hankituista hyödykkeistä tehdään suunnitelman mukaiset poistot ja kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Poistot tehdään konsernin käyttöomaisuushyödykkeiden poistoaikojen mukaisesti, tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan aikana.

Ostosopimukseen sisältyviin vuokrasopimuskomponentteihin sovelletaan samoja vaatimuksia. Sopimusten muihin osatekijöihin sovelletaan niitä koskevia IFRS-standardeja.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuon tai sitä alempana nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty FIFO-menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki menot, jotka ovat aiheutuneet vaihto-omaisuuden saattamisesta tarkasteluhetken sijaintipaikkaan ja tilaan. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenuon luetaan materiaalien ostomenon, välittömän työn ja muiden välittömien menojen lisäksi osuus tuotannon yleiskustannuksista, mutta ei myynnin tai rahoituksen kustannuksia.

Työsuhte-etuudet

Konserniyhtiöillä on eri puolilla maailmaa useita eläkejärjestelyjä ja muita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuusjärjestelyjä, jotka perustuvat paikallisiin olosuhteisiin ja käytäntöihin. Nämä järjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erillisille yhtiöille. Konsernilla ei ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen, mikäli maksujen saaja ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Maksupohjaisista järjestelyistä suoritettavat maksut kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat. Kaikki järjestelyt, jotka eivät täytä maksupohjaisen järjestelyn ehtoja, ovat etuus pohjaisia järjestelyjä.

Etuus pohjaisten järjestelyjen veloitteiden nykyarvo on määritetty ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvalla menetelmällä vuosittain auktorisoitujen vakuutusmatemaattikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Veloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään yritysten liikkeelle laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen markkinatuottoa. Joukkovelkakirjalainojen maturiteetti vastaa olennaisilta osin veloitteen maturiteettia. Taseeseen kirjattava velka tai

saaminen lasketaan vähentämällä veloitteen nykyarvosta järjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuna.

Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät, sisältäen vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot, kirjataan omaan pääomaan muiden laajan tuloksen erien kautta välittömästi eikä niitä siirretä myöhemmin tulosvaikutteisiksi. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan, kun järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tapahtuu. Kirjaus tehdään samanaikaisesti menoihin liittyvien uudelleenjärjestelymenojen tai työsuhteen päättämiseen liittyvien etuuksien kanssa, mikäli nämä kirjataan aikaisemmin.

Etuus pohjaisten järjestelyjen työsuoritukseen perustuvat menot sekä järjestelyn ehdoista poikkeavat veloitteen täyttämistä johtuvat voitot ja tappiot kirjataan toiminnoittain henkilöstökuluihin. Nettokorkotuotot ja -kulut kirjataan rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Nettokorko lasketaan diskonttaamalla tilikauden alun etuus pohjainen nettovelka tai -saaminen veloitteen nykyarvon laskennassa käytetyllä diskonttokokannalla. Lisäksi huomioidaan työnantajan suorituset ja järjestelmästä maksetut etuudet tilikaudella.

Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on kannustinjärjestelyjä, jotka maksetaan joko oman pääoman ehtoisina instrumentteina tai käteisvaroina. Myönnettyjen oman pääoman ehtoisten instrumenttien käypä arvo kirjataan henkilöstökuluihin ja vastaava lisäys omaan pääomaan. Käteisvaroina maksettavat järjestelyt arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöksessä ja velan käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Instrumenttien käypä arvo määritetään myöntämispäivänä ja se jaksotetaan ajanjaksolle, jonka aikana työntekijä saa täyden omistusoikeuden instrumentteihin. Myönnettyjen instrumenttien käypä arvo määritellään Black-Scholes -mallin avulla, joka huomioi myöntämishetken instrumentin hinnoitteluun vaikuttavat markkinaehdot. Lisäksi instrumenttien osalta arvioidaan myöntämishetkellä lopullisesti toteutuvien instrumenttien määrä osaksi etuisuuden kulujaksottamista. Ei-markkinaehtoisten ehtojen (esimerkiksi liiketuloksen kasvutavoite) vaikutuksia ei sisällytetä oman pääoman ehtoisten instrumenttien arvoon, vaan ne otetaan huomioon arvioitaessa lopullisten instrumenttien määrää. Arvio lopullisesta instrumenttien määrästä päivitetään jokaisena tilinpäätöspäivänä ja arvioiden muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, osakemerkintöjen pohjalta saadut rahasuorituset kirjataan osakepääomaan (kirjanpidollinen vasta-arvo) ja ylikurssirahastoon.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää maksusuoritusta, ja veloitteen määrä voidaan luotettavasti arvioida.

Varaukset liittyvät toimintojen uudelleenjärjestelyihin, tappiollisiin sopimuksiin, oikeudenkäynteihin sekä ympäristö- ja veroriskeihin. Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun sitä koskeva yksityiskohtainen ja asianmukainen suunnitelma on laadittu, ja on annettu riittävä peruste olettaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan (järjestelystä on tiedotettu). Päästöistä kirjataan varaus niiden toteutumisen mukaan.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelman veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot perustuen kunkin yhtiön paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon, sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut samoin kuin laskennallisten verojen muutokset. Suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti osaksi omaa pääomaa tai muita laajan tuloksen eriä.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat kirjataan väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen sekä kirjanpitoarvojen välillä velkamenetelmän mukaisesti. Laskennallista veroa ei kirjata vähennyskeltottomasta liikearvosta ja tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista siltä osin kuin ero ei toteudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennallista verovelkaa ei myöskään kirjata, kun alun perin kirjataan kirjanpitoon omaisuuserä tai velka, ja kyseinen liiketoimi ei ole yritysten yhteenliittymä, eikä tällaisen erän kirjaaminen kirjanpitoon vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallinen vero on kirjattu tilinpäätöspäivään mennessä säädettyillä verokannoilla.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä, tilinpäätössiirroista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista, rahoitusinstrumenteista ja etuus pohjaisista järjestelyistä. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään, mikä on todennäköisesti mahdollista hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Oma pääoma, osingot ja omat osakkeet

Konsernin omaan pääomaan kirjataan sellaiset oman pääoman ehtoiset instrumentit, jotka osoittavat oikeuden yhteisön varoihin sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen ja jotka eivät sisällä sopimukseen perustuvaa velvollisuutta luovuttaa rahaa tai muita rahoitusvaroja toiselle yhteisölle eikä vaihtaa rahoitusvaroja tai -velkoja toisen yhteisön kanssa liikkeellelaskijalle epäedullisissa olosuhteissa. Huhtamäki Oyj:n omia osakkeita hankittaessa niistä maksettu määrä, mukaan lukien hankinnan välittömät kulut, on kirjattu oman pääoman vähenykseksi.

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen, vaan osingot kirjataan vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Liikevaihto ja tuloutusperiaatteet

Liikevaihtona esitetään tuotteiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla, alennuksilla ja valuuttamääräisen myynnin kurssieroilla. Tuloutus tapahtuu, kun omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle. Pääsääntöisesti tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite toimituslausekkeen mukaisesti.

Avustukset

Valtiolta tai muulta taholta saadut avustukset tuloutetaan tuloslaskelmaan samaan aikaan kulujen kirjauksen kanssa. Aineellisen käyttöomaisuuden hankintaan liittyvät avustukset kirjataan tuloennakoksi ja tuloutetaan tasaerin omaisuuden taloudellisena vaikutusaikana. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Päästöoikeuksiin liittyvät julkiset avustukset jaksotetaan päästöjen syntymisen mukaisesti.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan omaisuuden myyntivoitot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten rojalti- ja vuokratuotot.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät omaisuuden myyntitappiot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät kulut, kuten ohjelmistojen poistot ja liikearvon arvonalentumistappiot.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavina erinä esitetään muun muassa olennaiset uudelleenjärjestelykulut, merkittävät arvonalentumistappiot ja niiden peruutukset, liiketoimintojen hankintoihin ja myynteihin liittyvät merkittävät voitot ja tappiot, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden myynteihin liittyvät merkittävät voitot tai tappiot sekä viranomaisten langettamat merkittävät sakot ja rangaistumaksut.

Liikevoitto

Liikevoitolla tarkoitetaan nettosummaa, jossa liikevaihdosta vähennetään myytyjen tuotteiden valmistuksesta aiheutuneet kulut, myynnin ja markkinoinnin kulut, tutkimus- ja kehityskulut, hallinnon kulut ja liiketoiminnan muut kulut ja jossa liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta. Kurssierot ja johdannaisten käypien arvojen muutokset sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät liiketoimintaan liittyvistä eristä.

Arvioiden käyttö

Laadittaessa konsernitilinpäätöstä kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti yhtiön johto joutuu tekemään arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat kirjattavien varojen, velkojen, tuottojen ja kulujen määriin sekä esitettyihin ehdollisiin eriin. Nämä arviot ja oletukset perustuvat historialliseen kokemukseen ja muihin perusteltavissa oleviin oletuksiin, joiden uskotaan olevan järkeviä olosuhteissa, jotka muodostavat perustan tilinpäätöksen merkittyjen erien arvioinneissa. Arvioita ja oletuksia tarkastellaan säännöllisesti ja mahdolliset muutokset kirjataan sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita ja oletuksia korjataan.

Keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja arvioihin liittyvät epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta seuraavan tilikauden aikana, liittyvät arvonalentumistestaukseen, eläkevastuiden määrittämiseen, oikeudenkäynti- ja veroriskeihin, uudelleenjärjestelysuunnitelmiin, epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään sekä laskennallisten verosaamisten hyödyntämiseen tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Konsernissa testataan vuosittain liikearvo mahdollisen arvonalentumisen varalta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerryttävissä olevat rahamäärät on määritetty käyttöarvoon perustuvien laskelmien avulla. Laskelmia laadittaessa käytetään arvioita ja oletuksia. Lisätietoa kerryttävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetiedossa Aineettomat hyödykkeet.

Uudet IAS/IFRS-standardit ja tulkinnat

Uudet konsernia koskevat julkistetut standardit ja muutokset olemassa oleviin standardeihin, jotka eivät ole pakollisia ja joita konserni ei ole vielä soveltanut, kuvaillaan seuraavassa.

Konserni aikoo ottaa seuraavat standardit ja muutokset käyttöön vuonna 2017:

- Muutos IAS 7:ään Rahavirtalaskelma. Aloite liitetiedoista. Muutos edellyttää rahoituskellisten velkaerien muutosten erittelyä sisältäen sekä rahavirtapohjaiset että ei-rahavirtapohjaiset muutokset. Standardi vaikuttaa tilinpäätöksen liitetietoihin.
- Muutos IAS 12:een Tuloverot. Muutos tarkentaa laskennallisten verojen kirjaamista realisoitumattomista tappioista liittyen käypään arvoon arvostettaviin lainainstrumentteihin. Muutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit (voimassa tilikaudella 2018, aikaisempi käyttöönnotto sallittu). Uusi standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. Standardi sisältää uudet säännökset koskien rahoitusinstrumenttien luokittelua, arvostusta, arvonalentumista ja suojauslaskentaa. Konserni on tutkinut uuden standardin vaikutuksia ja analysoinut erityisesti rahoitusvarojen luokittelua, myyntisaamisten luottotappiovarauksien kirjaamista sekä suojauslaskennan uusia mahdollisuuksia. Standardilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Liitetiedot päivitetään uuden standardin mukaisiksi.
- IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista (voimassa tilikaudella 2018, aikaisempi käyttöönnotto sallittu). Standardi luo uuden viiden vaiheen viitekehysten asiakassopimuksista syntyvien myyntituottojen kirjaamiseen. Tuloutettava tuotto on määrä, johon yhtiö odottaa olevansa oikeutettu siirtäessään tuotteen tai palvelun asiakkaalle. Konserni on tutkinut uuden standardin vaikutuksia ja analysoinut erityisesti suoritevelvoitteita, transaktiohintoja sekä määräysvallan siirtymistä. Konsernille tyypilliset tuotteiden

myyntiä koskevat asiakassopimukset muodostavat vain yhden suoritevelvoitteen. Transaktiohintana on yleensä kiinteä, mutta voi sisältää myös muuttuvia vastikkeita. Tuloutus tapahtuu tiettyinä hetkenä, kun tuotteiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle toimitusehtojen mukaisesti. Analysoinnin tuloksena, käteisalennusten kirjaamista täsmennetään. Konserni noudattaa käyttöönnotossa mukautettua takautuvaa soveltamista. Käteisalennuksiin liittyvä vähäinen oikaisu tehdään kertyneiden voittovarojen avaavaan saldoon sinä päivänä, kun standardi ensimmäisen kerran otetaan käyttöön. Standardilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Liitetiedot päivitetään uuden standardin mukaisiksi.

Konserni aikoo ottaa vuoden 2017 jälkeen käyttöön seuraavat standardit ja muutokset, joita ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa:

- Muutos IFRS 2:een Osakeperusteiset maksut. Muutos tarkentaa osakeperusteisten maksujen luokittelua ja arvostamista. Standardilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- Muutos IFRS 4:ään Vakuutus sopimukset. Muutokset tarjoavat vaihtoehtoja yhtiöille, jotka myöntävät vakuutus sopimuksia, käsitellä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit ja tulevan IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardien voimaantumien eri päivämäärät. Standardilla ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.
- IFRS 16 Vuokrasopimukset (voimassa tilikaudella 2019, aikaisempi käyttöönnotto sallittu). Uusi standardi tulee korvaamaan nykyisen IAS 17 Vuokrasopimukset -standardin. Standardi sisältää uudet säännökset koskien vuokrasopimusten käsittelyä. Konserni on arvioimassa standardin vaikutuksia.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Segmentti-informaatio

Konsernin raportoivat segmentit ovat strategisia liiketoimintayksiköitä, jotka tuottavat erilaisia tuotteita ja joita johdetaan erillisinä yksiköinä. Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin. Konsernilla on seuraavat neljä raportoitavaa segmenttiä:

Foodservice Europe-Asia-Oceania: Tarjoilupakkauksiin lukeutuvia kartonkisia ja muovisia kerta-astioita toimitetaan tarjoilupalveluyrityksille, pikaruokaravintoloille ja kahviloille. Segmentillä on tuotantoa Euroopassa, Lähi-idässä, Aasiassa, Afrikassa ja Oseaniassa.

North America: Segmentti toimittaa paikallisille markkinoille Pohjois-Amerikassa Chinet®-kerta-astioita, tarjoilupakkauksia sekä jäätelö- ja muita kuluttajatuotepakkauksia. Segmentti valmistaa pakkauksia kartongista, muovista ja kierrätyskuidusta tuotantolaitoksissaan Yhdysvalloissa ja Meksikossa.

Flexible Packaging: Joustopakkausia käytetään kuluttajille tarkoitettujen tuotteiden, kuten elintarvikkeiden, lemmikkieläinruokien sekä hygieniä- ja terveydenhoitotuotteiden pakkaamiseen. Segmentti palvelee markkinoita maailmanlaajuisesti, ja sillä on tuotantoa Euroopassa, Lähi-idässä, Aasiassa ja Etelä-Amerikassa.

Molded Fiber: Kierrätetystä kuidusta valmistetaan pakkauksia tuoretuotteille, kuten kananmunille ja hedelmille. Segmentillä on

tuotantoa Euroopassa, Oseaniassa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa.

Konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat niiden mahdollisuuteen tuottaa liikevoittoa, operatiivista rahavirtaa ja tuottoa nettovaraille. Johdon näkemyksen mukaan nämä mittarit kuvaavat parhaiten segmenttien tuloksellisuutta. Ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä edellä mainituissa arvioinneissa on toimitusjohtaja.

Segmentin nettovarot sisältävät eriä, jotka ovat suoraan kohdennettavissa tai voidaan perustellusti kohdentaa segmentille. Nettovaroihin kuuluvat aineettomat hyödykkeet (sis. liikearvon), aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin, vaihto-omaisuus, myyntisaamiset, siirtosaamiset ja muut saamiset, ostovelat ja siirtovelat. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä tilikaudella käytettävien aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ja aineettomien hyödykkeiden hankinnoista. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu käypään markkinahintaan.

Muut toiminnot sisältävät konsernin jakamattomia kuluja ja rojaltiluottoja ja niihin liittyviä nettovaroja. Kohdistamattomat varat ja velat liittyvät työsuhde-etuuksiin, veroihin ja rahoituseriin.

Segmentit 2016

<i>milj. euroa</i>	Foodservice Europe-Asia-Oceania	North America	Flexible Packaging	Molded Fiber	Segmentit yhteensä
Liikevaihto	734,5	996,4	868,4	265,7	2 865,0
Segmenttien välinen liikevaihto	6,5	8,7	0,2	2,1	17,5
Liikevoitto	61,5	107,6	73,8	34,6	277,5
Nettovarot	534,5	727,0	644,9	220,5	2 126,9
Investoinnit	46,9	97,9	25,7	27,6	198,1
Poistot	32,1	37,3	30,0	13,6	113,0
RONA, % (12 kk liukuva)	13,3 %	16,3 %	11,6 %	16,4 %	-
Operatiivinen rahavirta	38,0	40,4	87,9	16,7	-

Segmenttien välinen liikevaihto eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä.

Ks. liitetiedot 2, 4, 8, 12 ja 13.

Segmentit 2015

<i>milj. euroa</i>	Foodservice Europe-Asia-Oceania	North America	Flexible Packaging	Molded Fiber	Segmentit yhteensä
Liikevaihto	660,4	939,0	868,7	258,3	2 726,4
Segmenttien välinen liikevaihto	7,1	8,7	0,2	2,0	18,0
Liikevoitto	52,4	88,2	68,8	33,5	242,9
Nettovarot	371,5	638,9	611,3	197,8	1 819,5
Investoinnit	39,6	40,9	31,6	34,1	146,2
Poistot	26,8	36,4	27,8	12,9	103,9
RONA, % (12 kk liukuva)	14,2 %	14,1 %	12,3 %	17,7 %	-
Operatiivinen rahavirta	35,4	61,1	63,5	9,9	-

Täsmäytyslaskelmat

Tulos

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Raportoitavien segmenttien liikevoitto	277,5	242,9
Muiden toimintojen liiketulos	-11,3	-28,0
Rahoituskulut - netto	-26,9	-34,2
Jatkuvien toimintojen voitto ennen veroja	239,3	180,7

Varat

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Raportoitavien segmenttien varat	2 620,6	2 275,4
Muiden toimintojen varat	18,1	24,5
Segmenteille kohdistamattomat varat	235,9	215,4
Konsernin varat yhteensä	2 874,6	2 515,3

Velat

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Raportoitavien segmenttien velat	493,7	455,9
Muiden toimintojen velat	29,9	28,3
Segmenteille kohdistamattomat velat	1 168,8	995,1
Konsernin velat yhteensä	1 692,4	1 479,3

Maantieteelliset tiedot

Maantieteellisissä tiedoissa liikevaihto ulkoisilta asiakkailta esitetään myyvän yksikön sijainnin mukaan. Varat esitetään niiden maantieteellisen sijainnin mukaan. Kauden pitkäaikaiset varat on esitetty ilman rahoitusinstrumentteja, laskennallisia verosaamia ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

2016 <i>milj. euroa</i>	Jatkuvien toimintojen liikevaihto ulkoisilta asiakkailta	Pitkäaikaiset varat
Yhdysvallat	992,7	595,6
Saksa	391,2	141,3
Intia	281,9	113,7
Iso-Britannia	195,2	108,4
Kiina	107,2	78,1
Thaimaa	96,4	55,1
Australia	84,6	32,9
Venäjä	80,4	40,5
Yhdistyneet arabiemiirikunnat	74,8	45,2
Alankomaat	72,6	41,7
Muu maat	488,0	499,0
Yhteensä	2 865,0	1 751,5

2015 <i>milj. euroa</i>	Jatkuvien toimintojen liikevaihto ulkoisilta asiakkailta	Pitkäaikaiset varat
Yhdysvallat	933,8	515,2
Saksa	409,6	142,3
Intia	270,9	117,2
Iso-Britannia	164,4	83,8
Kiina	107,7	75,6
Thaimaa	100,3	49,3
Australia	79,1	27,5
Venäjä	69,9	29,4
Yhdistyneet arabiemiirikunnat	81,6	43,1
Alankomaat	66,1	41,0
Muu maat	443,0	343,2
Yhteensä	2 726,4	1 467,6

2. Liiketoimintojen yhdistäminen

Hankitut liiketoiminnot 2016

30. tammikuuta 2015 Huhtamäki saattoi päätökseen yksityisomistuksessa olleen joustopakkauskia valmistavan Positive Packaging -yhtiön oston. Yhtiöllä on yhdeksän tuotantolaitosta Intiassa ja Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa sekä merkittävää liiketoimintaa Afrikassa ja muilla vientimarkkinoilla. Tarkastelujakso päättyi tammikuussa 2016. Esitetyt varat, velat ja liikearvo eivät ole muuttuneet vuoden 2015 tilinpäätöksessä esitetyistä.

29. tammikuuta 2016 Huhtamäki saattoi päätökseen yksityisomistuksessa olleen joustopakkauskalvoja ja etikettejä valmistavan FOMO-yhtiön oston Tšekin tasavallassa. Yrityksellä Huhtamäki laajensi joustopakkausten valmistustaan Itä-Eurooppaan. Ostettu liiketoiminta on liitetty osaksi Flexible Packaging -liiketoimintasegmenttiä 1.2.2016 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelvoton. Käteisellä maksettava kauppahinta on 26,4 milj. euroa. Hankintaan liittyvät 0,5 milj. euron suuruiset neuvonta- ja muut palvelupalkkiot on kirjattu konsernin tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

22. maaliskuuta 2016 Huhtamäki laajensi pitkäaikaista yhteistyötään Olayan Saudi Holding Companyn (OSHCO) kanssa Arabian Paper Products Companyssa (APPCO) kasvatamalla omistussuutensa APPCO:ssa 50 %:iin. Osakassopimuksen uudistamisen myötä yhtiöstä saatiin määräysvalta ja aikaisempi osakkuusyrittys on yhdistelty tytäryhtiönä Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiin 1.4.2016 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelvoton. Lisäosakkeiden hankinnan käteisellä maksettava kauppahinta on 3,6 milj. euroa. Hankintaan liittyvät 0,1 milj. euron suuruiset neuvonta- ja muut palvelupalkkiot on kirjattu konsernin tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Kaupan seurauksena kauppahinnan mukaisen uudelleenarvostuksen ja aiemman oman pääoman ehtoisen osuuden välinen erotus 7,8 milj. euroa on tuloutettu.

22. heinäkuuta 2016 Huhtamäki osti 51 %:a yksityisomistuksessa olleesta Mumbaissa, Intiassa toimivasta kartonkikuppeja valmistavasta Val Pack Solutions Private Limitedistä. Ostettu liiketoiminta on liitetty osaksi Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiä 22.7.2016 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelvoton. Käteisellä maksettava kauppahinta on 3,0 milj. euroa. Hankintaan liittyvät 0,3 milj. euron suuruiset neuvonta- ja muut palvelupalkkiot on kirjattu konsernin tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen yhdistellyt arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

milj. euroa	Liite	Kirjatut arvot
Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet	12	4,9
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	33,3
Vaihto-omaisuus	19	10,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	10,1
Rahavarat	21	3,7
Varat yhteensä		62,4

milj. euroa	Liite	Kirjatut arvot
Laskennalliset verovelat	17	-1,9
Lainat	24	-18,8
Ostovelat ja muut velat	26	-10,3
Velat yhteensä		-31,0
Nettovarallisuus yhteensä		31,4
Määräysvallattomien omistajien osuus		-8,9
Liikearvo	12	24,9
Uudelleenarvostus		14,4
Vastike		33,0

Seuraavassa taulukossa esitetään hankittujen liiketoimintojen yhdistelty rahavirtavaikutus:

milj. euroa	2016
Kauppahinta, rahana maksettu	-33,0
Hankinnan kohteen rahavarat	3,7
Hankintaan liittyvät kulut	-0,9
Nettorahavirtavaikutus hankinnasta	-30,2

Hankittujen liiketoimintojen yhdistelty liikevaihto hankintahetkestä lähtien 36,5 milj. euroa ja tilikauden voitto 2,4 milj. euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelmaan. Hankittujen liiketoimintojen liikevaihdolla tai tilikauden voitolla ei olisi ollut olennaista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, jos tilikauden aikana toteutuneet hankinnat olisi yhdistetty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2016 alusta lähtien.

19. toukokuuta 2016 Huhtamäki saattoi päätökseen yksityisomistuksessa olleen taivekartonkipakkauksia valmistavan pohjois-irlantilaisen Delta Print and Packaging Limited ("Delta") -yhtiön sekä sen puolalaisen sisaryhtiön European Packaging Solutions Poland Sp. Z o.o. oston. Yrityksellä Huhtamäki jatkoi ruuan ja juoman pakkaamiseen keskittyvän kasvustrategiansa toteuttamista ja laajensi liiketoimintaansa taivekartonkipakkauksiin myös Euroopassa. Ostettu liiketoiminta on liitetty osaksi Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiä 1.5.2016 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelvoton. Käteisellä maksettava kauppahinta on 92,4 milj. euroa. Hankintaan liittyvät 1,4 milj. euron suuruiset neuvonta- ja muut palvelupalkkiot on kirjattu konsernin tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

milj. euroa	Liite	Kirjatut arvot
Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet	12	8,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	35,3
Vaihto-omaisuus	19	5,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	14,7
Rahavarat	21	1,0
Varat yhteensä		65,0
Laskennalliset verovelat	17	-3,4
Lainat	24	-11,8
Ostovelat ja muut velat	26	-22,1
Velat yhteensä		-37,3
Nettovarallisuus yhteensä		27,7
Liikearvo	12	64,7
Vastike		92,4

Seuraavassa taulukossa esitetään hankitun liiketoiminnon rahavirtavaikutus:

<i>milj. euroa</i>	2016
Kauppahinta, rahana maksettu	-92,4
Hankinnan kohteen rahavarat	1,0
Hankintaan liittyvät kulut	-1,4
Nettorahavirtavaikutus hankinnasta	-92,8

Hankitun liiketoiminnon liikevaihto hankintahetkestä lähtien 44,7 milj. euroa ja tilikauden voitto 3,1 milj. euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelmaan. Konsernin liikevaihto tilikaudella olisi ollut 2 886,6 milj. euroa ja tilikauden voitto 192,1 milj. euroa, jos tilikauden aikana toteutunut hankinta olisi yhdistetty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2016 alusta lähtien.

Hankitut liiketoiminnot 2015

30.1.2015 Huhtamäki saattoi päätökseen yksityisomistuksessa olleen joustopakkauksia valmistavan Positive Packaging -yhtiön oston. Yhtiöllä on yhdeksän tuotantolaitosta Intiassa ja Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa sekä merkittävää liike-toimintaa Afrikassa ja muilla vientimarkkinoilla. Yritystollalla Huhtamäki jatkoi kannattavaan kasvuun tähtäävän strategiansa toteuttamista ja vahvisti asemaansa nopeasti kasvavilla kehittyvillä markkinoilla. Ostettu liiketoiminta on liitetty osaksi Flexible Packaging -liiketoimintasegmenttiä 1.2.2015 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelpoton. 199,6 milj. euron kauppahinta on maksettu käteisellä ja hankintaan liittyvät 4,1 milj. euron suuruiset neuvonta- ja muut palvelupalkkiot on kirjattu konsernin tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Hankintaan liittyvien laskelmien tekeminen on meneillään, joten esitetyt varat, velat ja liikearvo saattavat muuttua, kun lopulliset laskelmat valmistuvat.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen alustavat arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

<i>milj. euroa</i>	Liite	Kirjatut arvot
Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet	12	7,1
Aineettomat hyödykkeet	12	4,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	93,1
Vaihto-omaisuus	19	29,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	62,6
Rahavarat	21	2,5
Varat yhteensä		199,2
Laskennalliset verovelat	17	-4,2
Lainat	24	-69,5
Ostovelat ja muut velat	26	-42,4
Velat yhteensä		-116,1
Nettovarallisuus yhteensä		83,1
Liikearvo	12	116,5
Vastike		199,6

Seuraavassa taulukossa esitetään hankitun liiketoiminnon rahavirtavaikutus:

<i>milj. euroa</i>	2015
Kauppahinta, rahana maksettu	-199,6
Hankinnan kohteen rahavarat	2,5
Hankintaan liittyvät kulut	-4,1
Nettorahavirtavaikutus hankinnasta	-201,2

Hankitun liiketoiminnon liikevaihto hankintahetkestä lähtien, 203,0 milj. euroa, ja tilikauden voitto 6,5 milj. euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelmaan. Konsernin liikevaihto jatkuvista toiminnoista tilikaudella olisi ollut 2 742,0 milj. euroa, tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista 151,7 milj. euroa ja tilikauden voitto 150,4 milj. euroa, jos tilikauden aikana toteutunut hankinta olisi yhdistetty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2015 alusta lähtien.

1.4.2015 Huhtamäki saattoi päätökseen yksityisomistuksessa olleen kartonkikuppeja ja tarjoilupakkauksia valmistavan Butterworth Paper Cups Sdn Bhd -yhtiön oston Malesiassa. Yritystollalla Huhtamäki laajensi tarjoilupakkausten valmistustaan Kaakkois-Aasiaan ja vahvisti merkittävästi asemaansa ja kykyään palvella asiakkaita Malesiassa, Singaporessa ja muilla Kaakkois-Aasian markkinoilla. Ostettu liiketoiminta on liitetty osaksi Foodservice Europe-Asia-Oceania -liiketoimintasegmenttiä 1.4.2015 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelpoton. 5,8 milj. euron kauppahinta on maksettu käteisellä ja hankintaan liittyvät 0,2 milj. euron suuruiset neuvonta- ja muut palvelupalkkiot on kirjattu konsernin tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.7.2015 Huhtamäki saattoi päätökseen yksityisomistuksessa olleen laminaatteja valmistavan Pure-Stat Technologies -yhtiön liiketoiminnan oston Yhdysvalloissa. Pure-Statin -laminaattia käytetään monien Huhtamäen kuitupakkaustuotteiden valmistuksessa. Ostettu liiketoiminta on liitetty osaksi North America -liiketoimintasegmenttiä 1.7.2015 alkaen. Liikearvon odotetaan olevan verotuksessa vähennyskelpoinen. 6,6 milj. euron kauppahinta on maksettu käteisellä. Hankintaan liittyvät neuvonta- ja muut palvelupalkkiot eivät ole merkittäviä.

Hankittujen varojen ja vastattavaksi otettujen velkojen yhdistellyt arvot hankintahetkellä olivat seuraavat:

<i>milj. euroa</i>	Liite	Kirjatut arvot
Sopimuksiin perustuvat asiakassuhteet	12	0,6
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	13	4,9
Vaihto-omaisuus	19	1,4
Myyntisaamiset ja muut saamiset	20	2,0
Rahavarat	21	0,1
Varat yhteensä		9,0
Laskennalliset verovelat	17	-0,2
Lainat	24	-2,7
Ostovelat ja muut velat	26	-0,9
Velat yhteensä		-3,8
Nettovarallisuus yhteensä		5,2
Liikearvo	12	7,2
Vastike		12,4

Seuraavassa taulukossa esitetään hankittujen liiketoimintojen yhdistelty rahavirtavaikutus:

<i>milj. euroa</i>	2015
Kauppahinta, rahana maksettu	-12,4
Hankinnan kohteen rahavarat	0,1
Hankintaan liittyvät kulut	-0,2
Nettorahavirtavaikutus hankinnasta	-12,5

Hankittujen liiketoimintojen yhdistelty liikevaihto hankintahetkestä lähtien, 6,1 milj. euroa, ja tilikauden voitto 0,3 milj. euroa sisältyvät konsernin tuloslaskelmaan. Hankittujen liiketoimintojen liikevaihdolla tai tilikauden voitolla ei olisi ollut olennaista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, jos tilikauden aikana toteutuneet hankinnat olisi yhdistetty konsernitilinpäätökseen tilikauden 2015 alusta lähtien.

3. Uudelleenjärjestelykulut

Vuonna 2016 kirjatut uudelleenjärjestelykulut liittyvät kilpailukyvyyn parantamiseen tähtääviin tehostamistoimiin Foodservice Europe-Asia-Oceania -segmentissä. Kaksi Etelä-Kiinassa toimivaa tarjoilupakkauksia valmistavaa tuotantoyksikköä päätettiin yhdistää yhdeksi tehokkaaksi ja moderniksi tuotantolaitokseksi. Hendersonissa, Uudessa-Seelannissa sijaitsevan tarjoilupakkauksia valmistavan tuotantolaitoksen toiminnot päätettiin uudelleenjärjestellä. Lisäksi vuonna 2013 suljettuun Norjan Viulissa sijainneeseen tuotantoyksikköön liittyen tehtiin lisäselvitysten seurauksena ympäristön kunnostamiseen liittyvä varaus.

Uudelleenjärjestelykulut muodostuvat henkilöstön vähennyksistä Kiinassa ja Uudessa-Seelannissa sekä ympäristön kunnostustoimista Norjassa. Uudelleenjärjestelyohjelmien kustannukset sisältyvät konsernituloslaskelman liikevoittoon eri toimintojen mukaisesti jaoteltuna seuraavasti:

milj. euroa	2016	2015
Hankinnan ja valmistuksen kulut	8,1	-
Myyntin ja markkinoinnin kulut	0,3	-
Hallinnon kulut	0,2	-
Liiketoiminnan muut kulut	0,9	-
Yhteensä	9,5	-

Ks. liitetieto 1.

Vuonna 2015 konsernissa ei toimeenpantu uusia uudelleenjärjestelyohjelmia.

4. Lopetetut toiminnot

Films-segmentti myytiin vuonna 2014 Frankfurtin pörssissä listatun saksalaisen pääomasijoitusyhtiön Deutsche Beteiligungs AG:n hallinnoimalle DBAG Fund VI -rahastolle. Myynti oli seurausta konsernin keskittymisestä strategiansa mukaisesti yhä enemmän ruuan pakkaamiseen liittyvään liiketoimintaan. Myynti saatettiin päätökseen vuonna 2015. Vuonna 2015 lopetettujen toimintojen tilikauden tulos oli -1,3 milj. euroa. Vuonna 2015 lopetetuilla toiminnoilla ei ollut rahavirtoja.

Vuonna 2016 konsernissa ei ollut lopetettuja toimintoja.

5. Liiketoiminnan muut tuotot

milj. euroa	2016	2015
Rojaltituotot	11,7	12,2
Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät voitot	7,8	-
Vuokratuotot	0,7	0,6
Käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	0,5	0,3
Muut	4,0	5,2
Yhteensä	24,7	18,3

6. Liiketoiminnan muut kulut

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Aineettomien hyödykkeiden poistot	8,6	6,8
Strategisten projektien kulut	3,3	4,3
Euroopan komission sakko ja lakiasiainkulut	-	18,3
Muut	2,5	0,9
Yhteensä	14,4	30,3

7. Henkilöstökulut

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Palkat	473,7	446,4
Sosiaalikulut	43,5	41,6
Eläkkeet		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	3,5	10,2
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	14,1	11,9
Muut työsuhteen jälkeisiä etuuksia koskevat kulut	1,7	1,6
Osakeperusteiset maksut	14,6	11,1
Muut henkilöstökulut	44,4	39,1
Yhteensä	595,5	561,9

Huhtamäki Oyj:n hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle (8 henkilöä) emoyhtiöstä maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä oli 2,9 milj. euroa (2015: 2,3 milj. euroa).

Ks. liitetieto 29, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys.

<i>Henkilöstö keskimäärin</i>	2016	2015
Konserni	16 638	15 987
Huhtamäki Oyj	63	57

8. Poistot

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Toimintokohtaiset poistot:		
Tuotanto	99,5	92,0
Myynti ja markkinointi	0,1	0,1
Tutkimus ja kehitys	0,2	0,1
Hallinto	1,9	1,9
Muut	12,2	10,4
Yhteensä	113,9	104,5
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Rakennukset	13,2	11,9
Koneet ja laitteet	86,7	80,7
Muut aineelliset hyödykkeet	5,4	5,1
Aineettomat hyödykkeet	8,6	6,8
Yhteensä	113,9	104,5

Ks. liitetiedot 1, 12 ja 13.

9. Rahoitustuotot ja -kulut

Voitot ja tappiot käyvän arvon suojauksista on netotettu suojattavan erän voittoa tai tappiota vastaan. Muissa rahoituskuluissa raportoidut verot koostuvat eräissä maissa rahoitustransaktioista maksettavista veroista. Ainoastaan puhtaasti rahoituksellisista tase-eristä, kuten vieraassa valuutassa olevista lainoista, syntyneet kurssivoitot ja -tappiot on esitetty rahoituserissä.

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Korkotuotot pankkitalletuksista ja muista saamisista	1,4	1,2
Korkotuotot etuus pohjaisista järjestelyistä	2,0	2,0
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	1,9	1,7
Valuuttakurssivoitot korollisista saamisista ja veloista	0,0	0,0
Rahoitustuotot	5,3	4,9
Korkokulut rahoitusveloista	-24,8	-28,0
Korkokulut etuus pohjaisista järjestelyistä	-5,5	-6,3
Valuuttakurssitappiot korollisista saamisista ja veloista	-0,2	-1,8
Muut rahoituskulut	-1,7	-3,0
Rahoituskulut	-32,2	-39,1
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-26,9	-34,2

10. Tuloverot

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Tilikauden verot	50,5	42,1
Edellisten tilikausien verot	-6,7	-2,0
Laskennalliset verot	4,0	-10,8
Verokulut tuloslaskelmassa	47,8	29,3
Voitto ennen veroja	239,3	180,7
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla	47,9	36,1
Ulkomaisten tytäryhtiöiden eriävien verokantojen vaikutus	17,7	3,9
Verovapaat tulot	-16,1	-17,5
Verotuksessa vähennyskelvottomat kulut	8,7	11,0
Aikaisemmin kirjaamattomien verotappioiden käyttö	-4,3	-2,7
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-	-0,6
Edellisten tilikausien verot	-6,7	-2,0
Muut erät	0,6	1,1
Verokulut yhteensä	47,8	29,3

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

<i>milj. euroa</i>	2016 Ennen veroja	Vero- vaikutus	Verojen jälkeen	2015 Ennen veroja	Vero- vaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	0,7	-0,3	0,4	-4,0	-0,1	-4,1
Etuus pohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittäminen	-34,1	6,2	-27,9	36,9	-9,3	27,6

11. Osakekohtainen tulos

milj. euroa	2016	2015
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (laimentamaton/laimennettu)		
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	187,8	148,2
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista	-	-1,3
Yhteensä	187,8	146,9
<i>Osakkeet tuhansina</i>	2016	2015
Ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	103 822	103 665
Osakeperusteisten järjestelmien vaikutus	240	151
Laimennettu ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo	104 062	103 816
<i>Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa:</i>	2016	2015
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitosta	1,81	1,43
Lopetettujen toimintojen tilikauden tuloksesta	-	-0,01
Tilikauden voitosta emoyhtiön omistajille	1,81	1,42
<i>Laimennettu osakekohtainen tulos, euroa:</i>	2016	2015
Jatkuvien toimintojen tilikauden voitosta	1,80	1,43
Lopetettujen toimintojen tilikauden tuloksesta	-	-0,01
Tilikauden voitosta emoyhtiön omistajille	1,80	1,42

12. Aineettomat hyödykkeet

milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Ohjelmistot	Muut aineettomat hyödykkeet (myös aineettomat oikeudet)	Yhteensä 2016
Hankintameno 1.1.2016	685,5	24,3	76,4	17,6	803,8
Lisäykset	-	-	0,5	2,8	3,3
Vähennykset	-	-	-0,2	-0,5	-0,7
Siirto erien välillä	-	-	2,0	0,6	2,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	89,6	13,2	-	-	102,8
Kurssierot	9,3	-0,3	0,6	0,1	9,7
Hankintameno 31.12.2016	784,4	37,2	79,3	20,6	921,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	114,2	9,1	71,0	8,5	202,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-0,1	-0,3	-0,4
Tilikauden poisto	-	4,7	3,1	0,8	8,6
Kurssierot	1,0	0,4	0,3	0,1	1,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	115,2	14,2	74,3	9,1	212,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	669,2	23,0	5,0	11,5	708,7

Päästöoikeudet sisältyvät muihin aineettomiin oikeuksiin ja ne on arvostettu 11.1.2016 noteerattuun käypään arvoon. Päästöoikeuksien tasearvo tilinpäätöshetkellä oli 0,3 milj. euroa (2015: 0,3 milj. euroa). Konserni ei ole myynyt päästöoikeuksia vuoden 2016 aikana. Konsernille on allokoitu velvoitekaudelle 2013–2020 päästöoikeuksia 330 166 yksikköä.

milj. euroa	Liikearvo	Asiakas- suhteet	Ohjelmistot	Muut aineettomat hyödykkeet (myös aineettomat oikeudet)	Yhteensä 2015
Hankintameno 1.1.2015	540,4	15,2	72,3	12,4	640,3
Lisäykset	-	-	0,9	1,4	2,3
Vähennykset	-	-	-0,3	-0,6	-0,9
Siirto erien välillä	-	-	2,4	0,1	2,5
Liiketoimintojen yhdistäminen	123,7	7,7	0,2	4,1	135,7
Kurssierot	21,4	1,4	0,9	0,2	23,9
Hankintameno 31.12.2015	685,5	24,3	76,4	17,6	803,8
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	108,9	5,2	67,4	8,2	189,7
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-0,3	-0,3	-0,6
Tilikauden poisto	-	3,3	2,8	0,7	6,8
Kurssierot	5,3	0,6	1,1	-0,1	6,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	114,2	9,1	71,0	8,5	202,8
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	571,3	15,2	5,4	9,1	601,0

Liikearvoa sisältävien rahavirtaa tuottavien yksikköjen arvonalentumistestaus

Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät liikearvot on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksikköryhmille, joiden odotetaan saavan synergiaetuja liiketoiminnan hankinnasta. Tällä tasolla liikearvoa arvioidaan sisäisessä johdon raportoinnissa. Liikearvo on kohdistettu seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille:

milj. euroa	2016	2015
North America	234,3	229,2
Flexible Packaging Global	125,6	116,5
Foodservice EAO Global	99,7	30,1
Flexible Packaging Europe	95,0	81,1
Molded Fiber Europe	47,3	47,3
	601,9	504,2
Yksiköt, joille kohdistettu liikearvon määrä on vähäinen	67,3	67,1
Liikearvo yhteensä	669,2	571,3

Yksiköt, joille kohdistettu liikearvo on vähäinen, ovat eri toimintosegmentteihin kuuluvia pienempiä yksiköitä.

Liikearvo on testattu arvonalentumisen osalta ja koska rahavirtaa tuottavien yksikköryhmien kerrytettävissä oleva rahavirta on suurempi kuin tasearvo, arvonalentumistappioita ei ole kirjattu.

Liikearvo testataan arvonalentumisen osalta vuosittain tai useammin mikäli on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Liikearvon arvonalentumistestauksessa rahavirtaa tuottavan yksikköryhmän tasearvoa verrataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Liiketoiminnasta kerrytettävissä oleva rahamäärä on arvonalentumistestauksessa määritetty käyttöarvon avulla, joka arvioidaan diskontatun rahavirtamallin avulla. Rahavirrat määritetään viiden vuoden budjetoitujen rahavirtojen perusteella, jotka pohjautuvat liiketoiminnan suunnitelmiin. Suunnitelmat perustuvat kokemukseen ja tulevaisuuden ennustettuihin markkinakehityksiin. Johto on hyväksynyt suunnitelmat joihin arvonalentumistestaukset perustuvat. Pidemmän aikavälin ennakoitujen rahavirtojen arvioitoja ekstrapoloimalla kehittyneiden maiden rahavirrat 1 %:n kasvuarviota käyttäen, kehittyvien maiden rahavirrat 2 %:n kasvuarviota käyttäen ja korkean kasvun maiden rahavirrat 3 %:n kasvuarviota käyttäen. Johdon näkemyksen mukaan nämä kasvuarviot kuvastavat liiketoiminnan kehitystä ennusteiden mukaisella pitkällä aikavälillä. Diskonttokorot ennen veroja on määritetty keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät riskit. Laskelmissa käytetyt diskonttokorot ennen veroja ovat:

North America 7,4 % (2015: 7,4%), Flexible Packaging Global 11,8 % (2015: 11,7 %), Foodservice EAO Global 9,4 % (2015: 7,9 %), Flexible Packaging Europe 7,4 % (2015: 7,4 %) ja Molded Fiber Europe 7,8 % (2015: 7,8 %). Pienempien yksiköiden laskelmissa käytetty diskonttokorko ennen veroja vaihteli välillä 7,3 % - 28,0 % (2015: 7,4 % - 19,2 %).

Delta Print and Packaging Limitedin hankintaan sekä omistussuuden kasvattamiseen Arabian Paper Product Companyssa liittyvät liikearvot on kohdistettu Foodservice EAO Global rahavirtaa tuottavaan yksikköryhmään, koska yksiköiden Foodservice EAO segmentissä odotetaan saavan synergiaetuja liiketoimintojen hankinnasta. FIOMOn hankintaan liittyvä liikearvo on kohdistettu Flexible Packaging Europe rahavirtaa tuottavaan yksikköryhmään, koska Flexible Packaging segmentin Euroopan yksiköiden odotetaan saavan synergiaetuja liiketoiminnan hankinnasta. Liikearvo, joka liittyy omistussuuden hankintaan Val Pack Solutions Private Limitedissä, muodostaa oman rahavirtaa tuottavan yksikköryhmän ja sisältyy riville "Yksiköt, joille kohdistettu liikearvon määrä on vähäinen". (Ks. liitetieto 2).

Keskeisten muuttujien osalta on suoritettu herkkyyssanalyyysi, ja johdon käsityksen mukaan kohtuulliset muutokset rahavirtaa tuottavien yksiköiden laskelmissa käytetyissä keskeisissä oletuksissa (liikevoitto ja diskonttokorot) eivät johda siihen, että omaisuuserien kirjanpitoarvo ylittäisi niistä kerrytettävissä olevan rahamäärän.

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

milj. euroa	Maa- alueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä 2016
Hankintameno 1.1.2016	17,9	313,2	1 338,8	89,5	64,9	1 824,3
Lisäykset	-	1,9	9,5	189,0	2,3	202,7
Vähennykset	-0,2	-1,6	-14,4	-	-1,6	-17,8
Siirto erien välillä	3,6	21,5	137,3	-168,8	3,8	-2,6
Liiketoimintojen yhdistäminen	1,4	11,7	43,9	10,4	1,2	68,6
Kurssierot	-1,4	7,4	33,4	4,8	1,6	45,8
Hankintameno 31.12.2016	21,3	354,1	1 548,5	124,9	72,2	2 121,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2016	-	125,9	796,9	-	47,7	970,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-1,1	-13,5	-	-1,4	-16,0
Tilikauden poisto	-	13,2	86,7	-	5,4	105,3
Kurssierot	-	2,3	21,8	-	1,3	25,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2016	-	140,3	891,9	-	53,0	1 085,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	21,3	213,8	656,6	124,9	19,2	1 035,8
2016 kirjanpitoarvoihin sisältyvät rahoitus- leasinghyödykkeiden arvot	-	5,8	0,3	-	0,1	6,2

milj. euroa	Maa- alueet	Raken- nukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja keskeneräiset hankinnat	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä 2015
Hankintameno 1.1.2015	16,6	255,2	1 130,7	74,2	54,9	1 531,6
Lisäykset	-	6,9	5,6	134,3	2,1	148,9
Vähennykset	-	-0,1	-17,2	-	-1,4	-18,7
Siirto erien välillä	-	8,7	107,8	-122,5	3,5	-2,5
Liiketoimintojen yhdistäminen	0,5	29,9	59,2	3,4	4,6	97,6
Kurssierot	0,8	12,6	52,7	0,1	1,2	67,4
Hankintameno 31.12.2015	17,9	313,2	1 338,8	89,5	64,9	1 824,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-	109,4	699,0	-	43,1	851,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-16,9	-	-1,4	-18,3
Tilikauden poisto	-	11,9	80,7	-	5,1	97,7
Kurssierot	-	4,6	34,1	-	0,9	39,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-	125,9	796,9	-	47,7	970,5
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	17,9	187,3	541,9	89,5	17,2	853,8
2015 kirjanpitoarvoihin sisältyvät rahoitus- leasinghyödykkeiden arvot	-	6,8	0,6	-	0,2	7,6

14. Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin

Konsernilla on sijoituksia seuraaviin osakkuus- ja yhteisyrityksiin:

Yhtiö	Maa	Omistusosuus 2016	Omistusosuus 2015
Laminor S.A. (yhteisyritys)	Brasilia	50,0 %	50,0 %
Arabian Paper Products Co. (osakkuusyritys)	Saudi-Arabia	-	40,0 %

Konsernilla on oikeus Laminor S.A.:n nettovarallisuuteen ja siten se on luokiteltu pääomaosuusmenetelmällä konsolidoitavaksi yhteisyritykseksi. Oikeus nettovarallisuuteen perustuu omistajien välisiin sopimuksiin sekä juridiseen yhtiömuotoon.

Konserni on kasvattanut omistustaan yhdessä Olayan Saudi Holding Companyn kanssa omistamassaan Arabian Paper Products Companyssa (APPCO). Konsernin omistusosuus APPCO:ssa on kasvanut 50 %:iin. APPCO:n osakassopimuksen uudistamisen myötä yhtiöstä saatiin määräysvalta ja aikaisempi osakkuusyritys on yhdistelty tytäryhtiönä konsernin taloudelliseen raportointiin 1.4.2016 alkaen. Siihen asti osuus APPCO:n voitosta on konsolidoitu käyttäen pääomaosuusmenetelmää. (Ks. liitetieto 2).

Osuuksien kirjanpitoarvo ja konsernin osuus tuloksista:

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Sijoitukset yhteisyritykseen	7,0	5,5
Sijoitukset osakkuusyritykseen	-	7,3
Yhteensä	7,0	12,8
Osuus yhteisyrityksen voitosta	1,8	1,2
Osuus osakkuusyrityksen voitosta	0,2*	0,9
Yhteensä	2,0	2,1

* Osuus APPCO:n voitosta ennen 1.4.2016. Konserni on yhdistänyt aikaisemman osakkuusyrityksen tytäryhtiönä taloudelliseen raportointiin 1.4.2016 lähtien.

15. Myytävissä olevat sijoitukset

Myytävissä olevat sijoitukset muodostuvat noteeraamattomista osakkeista. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Kirjanpitoarvo 1.1.	1,9	1,9
Lisäykset	0,2	0,0
Vähennykset	0,0	0,0
Kurssierot	0,0	0,0
Muut muutokset	-0,5	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,6	1,9

16. Korolliset saatavat

<i>milj. euroa</i>	2016 Tase- arvot	2016 Käyvät arvot	2015 Tase- arvot	2015 Käyvät arvot
Lyhytaikaiset				
Lainasaamiset	0,7	0,7	0,6	0,6
Rahoitusleasingsaamiset	1,5	1,5	1,4	1,4
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	2,2	2,2	2,0	2,0
Pitkäaikaiset				
Lainasaamiset	1,5	1,5	1,4	1,4
Rahoitusleasingsaamiset	3,1	3,1	2,7	2,7
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	4,6	4,6	4,1	4,1

Käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla jokaisen merkittävän saatavan tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla. Lyhytaikaisten korollisten saamisten käyvän arvon arvioidaan vastaavan tasearvoa.

Rahoitusleasingsaamiset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Rahoitusleasingsaamiset erääntyvät seuraavasti:		
Alle vuoden sisällä	1,7	1,6
Yli yhden vuoden mutta alle viiden vuoden sisällä	3,3	2,8
Vähimmäisvuokrat yhteensä	5,0	4,4
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle vuoden sisällä	1,5	1,4
Yli yhden vuoden mutta alle viiden vuoden sisällä	3,1	2,7
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	4,6	4,1
Kertymätön rahoitustuotto	0,4	0,3

Rahoitusleasingsaamiset liittyvät asiakkaille vuokrattuihin pakkaus koneisiin.

17. Laskennalliset verot

milj. euroa	2016	2015
Laskennalliset verosaamiset		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	0,9	1,0
Eläkevelvoitteet	45,4	37,4
Varaukset	2,7	4,0
Käyttämättömät verotappiot	24,9	23,2
Muut väliaikaiset erot	30,4	28,1
Yhteensä	104,3	93,7
Laskennalliset verovelat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	84,2	74,8
Aineettomat hyödykkeet	13,4	10,1
Eläkevelvoitteet	24,8	20,7
Muut väliaikaiset erot	15,5	15,6
Yhteensä	137,9	121,2
Laskennallinen nettoverovelka	33,6	27,5
Laskennallinen nettoverovelka jakautuu taseeseen seuraavasti:		
Laskennallinen verosaaminen	58,6	50,9
Laskennallinen verovelka	92,2	78,4
Yhteensä	33,6	27,5

Konsernilla oli 31.12.2016 yhteensä 153 milj. euroa (2015: 171 milj. euroa) sellaisia väliaikaisia eroja, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista. Näistä väliaikaisista eroista 146 milj. eurolla on rajoittamaton vanhenemisaika ja 7 milj. eurolla enintään viisi vuotta.

Suoraan muihin laajan tuloksen eriin kirjatut laskennalliset verot on esitetty liitetiedossa 10.

18. Työsuhde-etuudet

Konsernilla on maailmanlaajuisesti lukuisia etuus pohjaisia järjestelyjä eläkkeitä ja muita työsuhteen jälkeisiä henkilöstö-etuuksia varten. Merkittävimmät järjestelyt ovat Yhdysvalloissa, Isossa-Britanniassa, Saksassa ja Alankomaissa muodostaen noin 90 % konsernitilinpäätöksen etuus pohjaisista velvoitteista.

Etuus pohjaiset eläkejärjestelyt Yhdysvalloissa ja Isossa-Britanniassa on järjestetty eläkesäätiöiden ja Saksassa ja Alankomaissa vakuutusyhtiön kautta. Merkittävimmät etuus pohjaiset eläkejärjestelyt on rahastoitu ja järjestelyjen varat pidetään erillään konsernin varoista. Tytäryhtiöt täyttävät rahastointivelvoitteet ja varat on sijoitettu eri tyyppisiin sijoituksiin paikallisten säädösten mukaisesti.

Etuus pohjaisissa eläkejärjestelyissä tulevan eläkkeen määrään vaikuttavat palkkataso ennen eläkkeelle siirtymistä

ja palveluvuosien määrä. Jotkut järjestelyt sisältävät mahdollisuuden ennen aikaiseen eläkkeelle siirtymiseen. Etuus pohjaisten velvoitteiden määrä ja järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo tilinpäätöshetkellä perustuvat auktorisoitujen aktuaarien tekemiin vakuutusmatemaattisiin laskelmiin.

Konsernilla on eläkejärjestelyjen lisäksi rahastoimattomia työsuhteen päättymisen jälkeisiä terveydenhoitoetuuksia, pääosin Yhdysvalloissa. Näiden etuuksien laskelmat laaditaan samoin periaattein kuin etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen laskelmat.

Etuus pohjaiset järjestelyt altistavat konsernin aktuaarisille riskeille, kuten inflaatoriski, korkoriski, odotettavissa oleva eläkeikä ja markkinariski.

milj. euroa	Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo		Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo		Etuuspohjainen nettovelka	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Tasearvo 1.1.	575,5	590,0	-425,1	-406,1	150,4	183,9
Tuloslaskelman erät						
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	9,8	10,1			9,8	10,1
Suunnitelman muuttamisesta johtuneet tappiot (+) / voitot (-)	-4,6	0,1			-4,6	0,1
Korkokulu (+) / -tuotto (-)	17,8	18,1	-14,3	-13,8	3,5	4,3
	23,0	28,3	-14,3	-13,8	8,7	14,5
Muut laajan tuloksen erät						
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät						
Vakuutusmatemaattiset tappiot (+) / voitot (-) johtuen						
Väestötilastollisista oletuksista	-3,7	-4,8			-3,7	-4,8
Taloudellisista oletuksista	62,6	-40,6			62,6	-40,6
Kokemusperäisistä eristä	-4,4	2,2			-4,4	2,2
Järjestelyn varojen todellisen tuoton ja korkotuoton ero			-20,4	6,3	-20,4	6,3
	54,5	-43,2	-20,4	6,3	34,1	-36,9
Muut muutokset						
Maksetut etuudet	-29,2	-29,5	21,7	21,8	-7,5	-7,7
Työnantajan suoritukset			-5,2	-5,5	-5,2	-5,5
Työntekijöiden suoritukset			-1,1	-1,1	-1,1	-1,1
Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyneet velvoitteet ja varat	0,8	2,7	-	-0,5	0,8	2,2
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-15,5	27,2	8,7	-26,2	-6,8	1,0
Tasearvo 31.12.	609,1	575,5	-435,7	-425,1	173,4	150,4
<i>Erien jakautuminen taseessa</i>			2016		2015	
Eläkesaatavat			55,8		48,8	
Eläkevelvoitteet			229,2		199,2	
			173,4		150,4	
<i>Rahastoidut ja rahastoimattomat velvoitteet</i>			2016		2015	
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo			569,9		535,8	
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo			39,2		39,7	
			609,1		575,5	
<i>Järjestelyyn kuuluvien varojen jakautuminen</i>			2016		2015	
Eurooppalaiset osakkeet			59,4		64,6	
Pohjoisamerikkalaiset osakkeet			44,8		35,6	
Eurooppalaiset velkainstrumentit			16,4		67,7	
Pohjoisamerikkalaiset velkainstrumentit			123,5		116,4	
Kiinteistöt			19,7		15,7	
Sijoitettu vakuutusyhtiössä			93,5		95,3	
Muut			78,4		29,8	
			435,7		425,1	

Osakkeiden ja velkainstrumenttien käyvät arvot perustuvat toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin.

Konserni ennakoi maksavansa etuuspohjaisiin järjestelyihin 4,5 milj. euroa vuonna 2017.

Etuuspohjaisten velvoitteiden duraation painotettu keskiarvo oli 15 vuotta (2015: 15 vuotta).

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset	2016	2015
Diskonttaus korko (%)		
Eurooppa	0,9-2,7	1,5-4,0
Amerikka	3,9-6,6	4,1-6,6
Aasia, Oseania ja Afrikka	3,4-9,1	3,9-8,5
Terveydenhoitomenojen kasvu (%)		
Amerikka	7,0	7,3
Aasia, Oseania ja Afrikka	7,9	7,7

Merkittävien vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksen vaikutus etuus pohjaisiin velvoitteisiin

milj. euroa	2016	2015
Yhden prosenttiyksikön korotus diskonttauskorossa	-74,7	-68,7
Yhden prosenttiyksikön lasku diskonttauskorossa	102,4	90,6
Yhden prosenttiyksikön korotus terveydenhoitomenoissa	2,1	2,5
Yhden prosenttiyksikön lasku terveydenhoitomenoissa	-1,9	-2,1

19. Vaihto-omaisuus

milj. euroa	2016	2015
Aineet ja tarvikkeet	149,7	133,5
Keskeneräiset tuotteet	55,4	55,1
Valmiit tuotteet	192,3	191,8
Ennakkomaksut	4,5	5,3
Yhteensä	401,9	385,7

Hankintameno arvostettuna valmiiden tuotteiden arvo on 207,7 milj. euroa (2015: 203,3 milj. euroa). Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta 19,8 milj. eurolla (2015: 16,9 milj. euroa). Vaihto-omaisuus sisältää 3,2 milj. euroa vaihto-omaisuuden alaskirjausten peruutuksia (2015: 4,1 milj. euroa).

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset

milj. euroa	2016	2015
Myyntisaamiset	417,8	375,2
Muut saamiset	33,5	32,3
Korkosaamiset ja muut rahoitussaamiset	3,6	4,8
Muut siirtosaamiset ja menoennakot	21,2	26,4
Yhteensä	476,1	438,7

Muut siirtosaamiset ja menoennakot sisältävät tavaraennakot, rojaltsiirtosaamiset, alennusjaksotukset ja muut sekalaiset jaksotukset.

Myyntisaamisten ikäjakauma ja arvonalentumiset tilinpäätöspäivänä

milj. euroa	Brutto	Arvonalennus	Brutto	Arvonalennus
	2016	2016	2015	2015
Erääntymättömät	365,4	1,3	306,0	1,1
Erääntynyt 0-30 päivää	37,5	0,2	41,8	0,3
Erääntynyt 31-120 päivää	13,2	0,3	24,6	0,4
Erääntynyt yli 120 päivää	6,6	3,1	7,8	3,2
Yhteensä	422,7	4,9	380,2	5,0

Myynti- ja muiden lyhytaikaisten saamisten tasearvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää.

21. Rahavarat

milj. euroa	2016	2015
Käteinen raha ja pankkitilit	76,9	73,7
Likvidit rahoitusarvopaperit	29,0	29,5
Yhteensä	105,9	103,2

22. Emoyhtiön osakepääoma

Osakepääoma	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma euroa	Ylikurssirahasto euroa	Omat osakkeet euroa	Yhteensä euroa
1.1.2015	107 760 385	366 385 309,00	115 023 103,38	-38 652 244,74	442 756 167,64
Omien osakkeiden luovutus osakepalkkiojärjestelmän nojalla	-	-	-	1 306 381,89	1 306 381,89
31.12.2015	107 760 385	366 385 309,00	115 023 103,38	-37 345 862,85	444 062 549,53
Omien osakkeiden luovutus osakepalkkiojärjestelmän nojalla	-	-	-	1 470 894,94	1 470 894,94
31.12.2016	107 760 385	366 385 309,00	115 023 103,38	-35 874 967,91	445 533 444,47

Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Huhtamäki Oyj:llä on yksi osakesarja ja kaikki osakkeet tuottavat yhtäläisen äänioikeuden ja yhtäläisen oikeuden osinkoon ja muuhun varojenjakoon. Yhtiön yhtiöjärjestyksessä ei ole määräyksiä osakkeiden tai osakepääoman enimmäis- tai vähimmäismäärästä. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Yhtiön ylikurssirahastoon on kirjattu vanhan osakeyhtiölain (734/1978) mukaiseen optio-ohjelmaan perustuvista osakemerkinnöistä osakkeen kirjanpidollisen vasta-arvon 3,40 euroa ylittävä määrä merkintähinnasta. Yhtiön ainoa voimassa ollut optio-ohjelma päättyi 30.4.2014.

Varsinaisen yhtiökokouksen 25.3.2002 antaman valtuutuksen nojalla yhtiö hankki tilikauden 2002 ja 2003 aikana yhteensä 5 061 089 omaa osakettaan. Tilikauden 2003 jälkeen omia osakkeita ei ole hankittu. Yhtiön 21.4.2016 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin myöntää yhtiön hallitukselle valtuutus päättää omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti. Tämä valtuutus kumosi varsinaisen yhtiökokouksen 21.4.2015 antaman valtuutuksen päättää omien osakkeiden hankkimisesta.

Yhtiön 21.4.2016 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin myöntää yhtiön hallitukselle valtuutus päättää osakeannista sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti. Tämä valtuutus kumosi varsinaisen yhtiökokouksen 21.4.2015 antaman valtuutuksen päättää osakeannista sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Vuoden 2016 aikana valtuutuksen perusteella luovutettiin yhteensä 160 060 omaa osaketta (vuonna 2015 silloisen valtuutuksen perusteella luovutettiin 142 158 omaa osaketta).

Yhtiön hallussa oli 31.12.2016 yhteensä 3 903 846 omaa osaketta (31.12.2015: 4 063 906 omaa osaketta).

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja omistivat 31.12.2016 yhteensä 107 150 osaketta (31.12.2015: 88 000 osaketta), jotka edustivat 0,10 % (31.12.2015: 0,08 %) yhtiön kaikista osakkeista ja äänistä 31.12.2016 tilanteen mukaan.

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 6 §:n mukaiset tiedot

Arvopaperimarkkinalain (746/2012) 7 luvun 6 §:n ja arvopaperin liikkeeseenlaskijan säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta annetun asetuksen (VMA 1020/2012) 2 luvun 8 §:n mukaan yhtiön on esitettävä toimintakertomuksessa tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan julkiseen ostotarjoukseen yhtiön arvopapereista. Edellä mainittujen säännösten mukaisena selvityksenä todetaan seuraavaa:

Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa. Yhtiöllä ei ole voimassaolevaa optio-ohjelmaa tai muita ohjelmia, joiden perusteella voidaan antaa erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat merkitsemään yhtiön osakkeita.

Yhtiön yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä on määräys yhtiön osakkeenomistajan lunastusvelvollisuudesta. Yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan valitsemisesta määrätään yhtiöjärjestyksen 4, 5 ja 8 §:issä.

Yhtiön 21.4.2016 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin myöntää yhtiön hallitukselle valtuutukset: (i) päättää omien osakkeiden hankkimisesta ja (ii) päättää osakeannista sekä osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Valtuutukset ovat voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti.

Eräät yhtiön rahoitukseen liittyvät sopimukset ja eräiden merkittävimpien asiakkaiden kanssa tehdyt toimitussopimukset sisältävät ehtoja, joiden mukaan sopimuksen voimassaolo voi päättyä, jos määräysvalta yhtiössä vaihtuu julkisen ostotarjouksen seurauksena.

Omistusjakauma omistettujen osakkeiden määrän perusteella 31.12.2016

Osakkeiden määrä	Omistajien lukumäärä	Osuus osakkeenomistajista, %	Osakkeiden määrä	Osuus osakkeista, %
1-100	7 940	30,1	427 094	0,4
101-1 000	14 350	54,3	5 693 544	5,3
1 001-10 000	3 783	14,3	9 905 061	9,2
10 001-100 000	281	1,1	7 888 634	7,3
100 001-1 000 000	44	0,2	13 009 953	12,1
Yli 1 000 000	9	0,0	70 765 731	65,6
Yhteensä	26 407	100,0	107 690 017	99,9
Yhteistilillä			70 368	0,1
Liikkeeseenlaskettu määrä			107 760 385	100,0

Omistusjakauma sektoreittain 31.12.2016

Sektori	Osakkeiden määrä	%
Hallintarekisteröityjä	48 998 293	45,5
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	17 826 089	16,5
Kotitaloudet	16 133 991	15,0
Julkisyhteisöt	8 496 745	7,9
Yritykset	6 774 655	6,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	6 608 982	6,1
Ulkomaalaiset	2 851 262	2,6
Yhteistilillä	70 368	0,1
Liikkeeseenlaskettu määrä	107 760 385	100,0

Suurimmat rekisteröidyt osakkeenomistajat 31.12.2016*

Nimi	Osake- ja äänimäärä	%
Suomen Kulttuurirahasto	12 001 184	11,1
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 353 478	2,2
Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1 895 318	1,8
Kuntien Eläkevakuutus	1 607 175	1,5
ODIN Norden sijoitusrahasto	1 286 657	1,2
Valtion eläkerahasto	1 235 000	1,2
Svenska Litteratursällskapet i Finland	983 500	0,9
Nordea Pohjoismaat sijoitusrahasto	868 801	0,8
Nordea Fennia sijoitusrahasto	799 765	0,7
ODIN Finland sijoitusrahasto	481 416	0,4
Yhteensä	23 512 294	21,8

* Lukuun ottamatta emoyhtiön hallussa olevia 3 903 846 omaa osaketta, jotka edustavat 3,6 % osakkeiden kokonaismäärästä.

Osakepalkkiojärjestelmä 2010

Yhtiön hallitus päätti 12.3.2010 osakepalkkiojärjestelmän käyttöönottamisesta osaksi yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöiden pitkäaikaista kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää. Osakepalkkiojärjestelmä tarjoaa mahdollisuuden ansaita yhtiön osakkeita palkkiona asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista kolmen vuoden pituisista osakeohjelmista. Mahdollinen palkkio maksetaan kolmen vuoden osakeohjelman päättymistä seuraavana kalenterivuonna. Yhtiön hallitus päättää erikseen kustakin vuosittaisesta kolmen vuoden osakeohjelmasta.

Jokaisen kolmen vuoden osakeohjelman perusteella voidaan antaa yhteensä enintään 400 000 osaketta ja osana palkkiota voidaan antaa rahana se määrä, jolla suoritetaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvien verojen määrä. Osakkeita vastaanottavien konsernin johtoryhmän jäsenten tulee pitää omistuksessaan vähintään 50 % osakeohjelman perusteella saamistaan osakkeista, kunnes osakepalkkiojärjestelmiin kuuluvista osakeohjelmista ansaittujen osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa vuosittaisen palkkatulon määrää. Osakkeita vastaanottavien muiden avainhenkilöiden tulee pitää omistuksessaan vähintään 50 % osakeohjelman perusteella saamistaan osakkeista, kunnes osakepalkkiojärjestelmiin kuuluvista osakeohjelmista ansaittujen osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa kuuden kuukauden palkkatulon määrää. Edellä mainittu omistusvaatimus on voimassa työ- tai toimisuhteen päättymiseen saakka.

Osakeohjelma 2012–2014

Osakeohjelma 2012–2014 alkoi vuonna 2012. Osakeohjelman mukainen palkkio perustui konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2014 ja se maksettiin vuonna 2015. Osakeohjelman 2012–2014 kohderyhmään kuului vuoden 2014 lopussa 63 henkilöä.

Osakepalkkiojärjestelmässä 2010 määritellylle ansaintajaksolle 2012–2014 asetettu tavoite tulos/osake (EPS) vuonna 2014 saavutettiin. Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti vuonna 2015 maksettiin palkkiona yhteensä 142 158 osaketta. Palkkiona maksettujen osakkeiden käypä arvo niiden luovuttamispäivänä oli 28,96 euroa osakkeelta. IFRS-standardien mukaan Osakeohjelmasta 2012–2014 tilikausille 2012–2014 kirjattu kumulatiivinen vaikutus oli 4 089 520 euroa, josta 1 780 795 euron määräinen kulu kirjattiin 31.12.2014 päättyneelle tilikaudelle.

Osakeohjelma 2013–2015

Osakeohjelma 2013–2015 alkoi vuonna 2013. Osakeohjelman mukainen palkkio perustui konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2015 ja se maksettiin vuonna 2016. Osakeohjelman 2013–2015 kohderyhmään kuului vuoden 2015 lopussa 61 henkilöä.

Osakepalkkiojärjestelmässä 2010 määritellylle ansaintajaksolle 2013–2015 asetettu tavoite tulos/osake (EPS) vuonna 2015 saavutettiin. Osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti vuonna 2016 maksettiin palkkiona yhteensä 160 060 osaketta. Palkkiona maksettujen osakkeiden käypä arvo niiden luovuttamispäivänä oli 31,78 euroa osakkeelta. IFRS-standardien mukaan Osakeohjelmasta 2013–2015 tilikausille 2013–2015 kirjattu kumulatiivinen vaikutus oli 7 260 080 euroa, josta 6 440 691 euron määräinen kulu kirjattiin 31.12.2015 päättyneelle tilikaudelle.

Osakeohjelma 2014–2016

Osakeohjelma 2014–2016 alkoi vuonna 2014. Osakeohjelman mukainen palkkio perustuu konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2016 ja se maksetaan vuonna 2017. Osakeohjelman 2014–2016 kohderyhmään kuului vuoden 2016 lopussa 75 henkilöä.

Osakepalkkiojärjestelmässä 2010 määritellylle ansaintajaksolle 2014–2016 asetettu tavoite tulos/osake (EPS) vuonna 2016 saavutettiin. IFRS-standardien mukaan Osakeohjelmasta 2014–2016 tilikausille 2014–2016 kirjattu kumulatiivinen vaikutus on 12 902 150 euroa, josta 8 185 872 euron määräinen kulu on kirjattu 31.12.2016 päättyneelle tilikaudelle.

Osakeohjelma 2015–2017

Osakeohjelma 2015–2017 alkoi vuonna 2015. Osakeohjelman mukainen palkkio perustuu konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2017. Mahdollinen osakeohjelman mukainen palkkio maksetaan vuonna 2018. Osakeohjelman 2015–2017 kohderyhmään kuului vuoden 2016 lopussa 82 henkilöä.

Osakeohjelma 2016–2018

Osakeohjelma 2016–2018 alkoi vuonna 2016. Osakeohjelman mukainen palkkio perustuu konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2018. Mahdollinen osakeohjelman mukainen palkkio maksetaan vuonna 2019. Osakeohjelman 2016–2018 kohderyhmään kuului vuoden 2016 lopussa 104 henkilöä.

23. Arvonmuutos- ja muut rahastot

milj. euroa

31.12.2014	-99,3
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut rahavirran suojaukset	-3,6
Laajasta tuloslaskelmasta tulokseen kirjatut rahavirran suojaukset	0,1
Laajasta tuloslaskelmasta taseeseen kirjatut rahavirran suojaukset	-0,5
Laskennalliset verot	-0,1
Muutos etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvissa erissä	36,9
Laskennalliset verot	-9,3
31.12.2015	-75,8
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut rahavirran suojaukset	0,0
Laajasta tuloslaskelmasta tulokseen kirjatut rahavirran suojaukset	0,8
Laajasta tuloslaskelmasta taseeseen kirjatut rahavirran suojaukset	-0,1
Laskennalliset verot	-0,3
Muutos etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvissa erissä	-34,1
Laskennalliset verot	6,2
31.12.2016	-103,3

Arvonmuutos- ja muut rahastot

Arvonmuutos- ja muut rahastot sisältävät rahavirran suojauksessa käsiteltävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutoksen tehokkaan osan, myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksen sekä etuuspohjaisten järjestelyjen uudelleen määrittämisestä johtuvat erät. Myös omaan pääomaan kirjattavat laskennalliset verot esitetään arvonmuutos- ja muissa rahastoissa.

Muuntoerot

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksiköiden tilinpäätösten muuntamisesta euroiksi syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksiköihin tehtyjen nettosijoitusten voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin. Nettosijoitusten suojauksista syntyvät voitot ja tappiot sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Vuonna 2016 luovutettiin omia osakkeita osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti. Luovutettujen osakkeiden hankintahinta oli 1,5 milj. euroa. Konserni ei ole hankkinut vuoden 2016 aikana omia osakkeitaan.

24. Korolliset velat

milj. euroa	2016 Tase- arvot	2016 Käyvät arvot	2015 Tase- arvot	2015 Käyvät arvot
Lyhytaikaiset				
Rahoituslaitoslainat				
Kiinteäkorkoiset	5,0	5,0	5,0	5,0
Vaihtuvakorkoiset	134,6	134,6	150,3	150,3
Muut lainat				
Kiinteäkorkoiset	125,0	125,0	-	-
Vaihtuvakorkoiset	0,5	0,5	0,5	0,5
Rahoitusleasingvelat	1,8	1,8	1,7	1,7
Yhteensä	266,9	266,9	157,5	157,5
Pitkäaikaiset				
Lainat rahoituslaitoksilta				
Kiinteäkorkoiset	57,0	56,5	7,5	7,5
Vaihtuvakorkoiset	247,4	247,4	154,1	154,1
Muut lainat				
Kiinteäkorkoiset	200,0	200,6	325,0	324,0
Vaihtuvakorkoiset	6,5	6,5	4,9	4,9
Rahoitusleasingvelat	9,9	9,9	11,6	11,6
Yhteensä	520,8	520,9	503,1	502,1

Kaikki korolliset velat ovat IAS 39:ssä tarkoitettuja muita kuin kaupankäyntitaroituksessa pidettäviä tai johdannaissopimuksiin perustuvia velkoja, ja ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Käyvät arvot on määritetty diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakoroilla. Korollisten velkojen käypien arvojen määrittelyssä käytetyt korot olivat -0,11 %-0,22 %. Lyhytaikaisten korollisten velkojen käypä arvo on arvioitu olevan lähellä niiden tasearvoa.

Lyhennykset	Rahoituslaitoslainat	Rahoitusleasingvelat	Muut lainat	Yhteensä
2017	139,6	1,8	125,5	266,9
2018	31,8	1,9	1,1	34,8
2019	17,2	4,3	0,9	22,4
2020	0,1	1,1	203,5	204,7
2021	71,5	0,1	0,5	72,1
2022-	183,8	2,5	0,5	186,8

Rahoitusleasingvelat

milj. euroa	2016	2015
Rahoitusleasingvelat eräännyvät seuraavasti:		
Alle vuoden sisällä	2,5	2,5
Yli vuoden mutta alle viiden vuoden sisällä	8,8	10,8
Yli viiden vuoden kuluttua	4,5	4,8
Vähimmäisvuokrat yhteensä	15,8	18,1
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Alle vuoden sisällä	1,9	1,7
Yli vuoden mutta alle viiden vuoden sisällä	7,3	9,0
Yli viiden vuoden kuluttua	2,5	2,6
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	11,7	13,3
Kertymättömät rahoituskulut	4,1	4,8

25. Varaukset

Uudelleenjärjestelyvaraus

Uudelleenjärjestelyvaraus sisältää pääosin käynnissä olevia toimintojen rationalisointiprojekteja. Varaus muodostuu työntekijöiden irtisanomiskorvauksista.

Verovaraus

Verovaroja on kirjattu tunnistetuista veroriskeistä, jotka ovat pääosin syntyneet konsernirakenteen muutoksista ja sisäisistä rahoitusjärjestelyistä.

Muut varaukset

Muut varaukset koostuvat pääosin työntekijöiden työtaturmiin liittyvistä vakuutusvarauksista.

milj. euroa	Uudelleenjärjestely- varaus	Verovaru- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä 2016	Yhteensä 2015
Varaukset 1.1.2016	0,5	15,5	14,0	30,0	29,2
Valuuttakurssivaikutus	0,0	0,0	0,5	0,5	1,0
Varausten lisäykset	9,1	4,3	3,2	16,6	5,6
Käytetyt varaukset	-3,4	-0,3	-5,2	-8,9	-3,8
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,2	-3,5	-0,4	-4,1	-2,0
Varaukset 31.12.2016	6,0	16,0	12,1	34,1	30,0
Lyhytaikaiset	5,9	0,6	1,2	7,7	2,1
Pitkäaikaiset	0,1	15,4	10,9	26,4	27,9

26. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

milj. euroa	2016	2015
Ostovelat	304,6	301,9
Muut lyhytaikaiset velat	52,6	45,1
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	25,8	13,1
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	90,1	79,0
Muut siirtovelat	60,2	53,7
Yhteensä	533,3	492,8

Muut siirtovelat sisältävät materiaalihankintojen, alennusten ja muiden sekalaisten kulujen jaksotukset.

27. Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot ryhmittäin

milj. euroa	2016	2015
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Johdannaiset	2,3	3,4
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	6,5	5,1
Lainat ja muut saamiset		
Pitkäaikaiset rahoitussaamiset	4,6	4,1
Pitkäaikaiset muut saamiset	4,3	4,8
Lyhytaikaiset rahoitussaamiset	2,2	2,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	451,3	407,5
Rahavarat	105,9	103,2
Myytävässä olevat sijoitukset	1,6	1,9
Rahoitusvarat yhteensä	578,7	532,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat		
Johdannaiset	6,7	2,8
Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	10,9	4,3
Jaksotettuun hankintamenuun arvostetut rahoitusvelat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	520,8	503,1
Muut pitkäaikaiset velat	4,7	3,7
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyhennykset	137,0	66,7
Lyhytaikaiset korolliset velat	129,9	90,8
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	351,3	344,5
Rahoitusvelat yhteensä	1 161,3	1 015,9

Taseessa johdannaiset sisältyvät seuraaviin ryhmiin: pitkäaikaiset rahoitussaamiset, pitkäaikaiset muut saamiset, myyntisaamiset ja muut saamiset, muut pitkäaikaiset velat sekä ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat.

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat	Noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla	Markkinahinnasta epäsuorasti johdettu	Noteeraamattomat sijoitukset	Yhteensä 2016
Varat				
Johdannaiset				
Valuuttajohdannaiset	-	3,7	-	3,7
Korkojohdannaiset	-	5,1	-	5,1
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	1,6	1,6
Yhteensä	-	8,8	1,6	10,4
Velat				
Johdannaiset				
Valuuttajohdannaiset	-	16,9	-	16,9
Korkojohdannaiset	-	0,7	-	0,7
Sähkötermiinit	0,0	-	-	0,0
Yhteensä	0,0	17,6	-	17,6

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat	Noteeratut hinnat toimivilla markkinoilla	Markkinahinnasta epäsuorasti johdettu	Noteeraamattomat sijoitukset	Yhteensä 2015
Varat				
Johdannaiset				
Valuuttajohdannaiset	-	4,7	-	4,7
Korkojohdannaiset	-	3,8	-	3,8
Myytavissä olevat sijoitukset	-	-	1,9	1,9
Yhteensä	-	8,5	1,9	10,4
Velat				
Johdannaiset				
Valuuttajohdannaiset	-	5,1	-	5,1
Korkojohdannaiset	-	1,7	-	1,7
Sähkötermiinit	0,3	-	-	0,3
Yhteensä	0,3	6,8	-	7,1

Konserni käyttää tuottoihin perustuvaa arvostusmenetelmää käypien arvojen määrittelyssä. Syöttötietoina käytetään valuuttakursseja, korkokantoja ja tuottokäyriä sekä implisiittisiä volatiliitteettejä.

Konsernin valuutta- ja korkojohdannaiset kuuluvat International Swaps and Derivatives Association (ISDA) nettoutusjärjestelyn alaisuuteen. Johdannaissaamia ja -velkoja ei ole vähennetty toisistaan taseessa.

Noteeraamattomat sijoitukset esitetään hankintahintaan, koska niiden käypiä arvoja ei ole luotettavasti saatavilla.

28. Rahoitusriskien hallinta

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille riittävä rahoitus kustannustehokkaasti ja vähentää rahoitusmarkkinoiden haitallisten liikkeiden vaikutusta. Rahoitusriskien hallintaa ohjaa ja valvoo rahoituksen ohjesäännön mukaisesti rahoituskomitea puheenjohtajanaan emoyhtiön talousjohtaja. Rahoituskomitea tarkastelee kuukausittain riskiraportteja mm. korollisista tase-eristä, kaupallisista kassavirroista ja johdannaisista sekä valuuttapositiona, ja hyväksyy tarvittavat toimenpiteet.

Espoon pääkonttorissa toimiva rahoitusosasto vastaa varainhankinnasta ja riskien hallinnasta, sekä palvelee liiketoimintayksiköitä päivittäisessä rahoituksessa, valuuttakaupassa ja kassanhallinnassa.

Valuuttariski

Konserni on alttiina valuuttariskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä kaupasta, viennistä ja tuonnista, ulkomaisten tytäryhtiöiden rahoituksesta ja valuuttamääräisistä omista pääomista.

Transaktioriski

Suurimmat transaktioriskipositiot tulevat pääomasiirroista, tuonnista, viennistä ja rojaltsaamisista. Transaktioriskin hallinnan tavoitteena on suojata konserni haitallisilta valuuttakurssiliikkeiltä. Liiketoimintayksiköt ovat vastuussa kaupallisiin kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin aktiivisesta hallinnasta. Transaktioriskin hallinnan periaatteet ja limiitit laaditaan liiketoimintayksiköissä ja hyväksytään rahoituskomiteassa. Sääntönä on, että kaikki kaupalliset tase-erät ja 25 % tulevista todennäköisistä kassavirroista suojataan aina vähintään 12 kuukauden jaksolta. Suojausinstrumentteina käytetään valuuttatermiinejä ja valtuutetuissa yksiköissä myös valuuttaoptioita. Liiketoimintayksiköiden suojaustoi- mien vastapuolena on pääsääntöisesti Huhtamäki Oyj.

Transaktioriski

milj. euroa	EUR-riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta GBP		EUR-riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta RUB		USD-riski yhtiöillä joiden raportointiva- luutta GBP		USD-riski yhtiöillä joiden raportointi - valuutta HKD		CNY-riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta HKD	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Myyntisaamiset	2,7	2,6	1,3	3,6	0,7	0,1	5,1	3,4	0,0	0,0
Ostovelat	-6,7	-3,5	-3,9	-7,4	-3,3	-2,4	-0,9	-0,2	-5,1	-6,1
Nettoriski taseessa	-4,0	-0,9	-2,6	-3,8	-2,6	-2,3	4,2	3,2	-5,1	-6,1
Ennustettu myynti (12 kk)	18,4	11,2	13,5	3,9	0,0	0,2	36,6	30,2	2,3	0,0
Ennustetut ostot (12 kk)	-55,7	-30,7	-27,1	-22,4	-16,0	-10,5	-14,5	-8,2	-33,0	-37,5
Ennustettu nettoriski	-37,3	-19,5	-13,6	-18,5	-16,0	-10,3	22,1	22,0	-30,7	-37,5
Suojat										
Valuuttatermiinit (12 kk)	20,5	4,3	11,9	2,9	14,2	1,6	-9,1	0,0	11,3	8,1
Valuuttaoptiot (12 kk)	11,6	5,7			2,0	3,4				
Nettoriski yhteensä	-9,2	-10,4	-4,3	-19,4	-2,4	-7,6	17,2	25,2	-24,5	-35,5

Translaatoriski

Liiketoimintayksiköitä rahoitetaan ensisijaisesti paikallisessa valuutassa, jolloin merkittävää translaatoriskiä ei synny. Poikkeuksena ovat korkean korkotason maissa toimivat liiketoimintayksiköt, joiden rahoitukseen rahoituskomitea on hyväksynyt käytettävän myös muussa valuutassa olevia lainoja. Näiden lainojen yhteisarvo tilinpäätöshetkellä oli 6,3 milj. euroa (2015: 11,5 milj. euroa).

Merkittävimmät translaatoriskit aiheutuvat Yhdysvaltain, Intian ja Ison-Britannian tytäryhtiöihin sijoitetuista pääomista ja lainoista, jotka ovat rinnastettavissa omaan pääomaan. Konserni suojautuu translaatoriskiltä valikoidusti valuuttalaino- ja johdannaissopimuksin. Suojauspäätökset tekee rahoituskomitea, joka päätöksenteossaan ottaa huomioon mahdollisen suojaustoimen vaikutuksen konsernin tunnuslukuihin, pitkän aikavälin kassavirran sekä suojauskustannuksen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli USD-määräisiä translaatoriskisuoja 223 milj. dollaria (joista 110 milj. dollaria oli valuuttalainoja ja 113 milj. dollaria johdannaissopimuksia) ja GBP-määräisiä suojia 20 milj. punttaa (joista 20 milj. punttaa johdannaissopimuksia) (2015: 223 milj. dollaria, joista 110 milj. dollaria oli valuuttalainoja ja 113 milj. dollaria johdannaissopimuksia ja 20 milj. punttaa, joista 20 milj. punttaa johdannaissopimuksia).

Euron vahvistuminen 10 %:lla valuuttoja USD, INR ja GBP vastaan tilinpäätöshetkellä heikentäisi konsernin tulosta ennen

veroja 10,7 milj. eurolla (2015: 9,0 milj. eurolla) ja omaa pääomaa 46,7 milj. eurolla (2015: 47,9 milj. eurolla).

Korkoriski

Korollinen velka altistaa konsernin korkoriskille eli korkoliikkeiden aiheuttamalle uudelleenhinnoittelu- ja hintariskille. Korkoriskin hallinta on keskitetty konsernin rahoitusosastolle. Konsernin toimintaperiaatteena on ylläpitää tärkeimmässä valuuttavelkasalkuissa duraatio, joka sijoittuu kassavirtaenusteeseen, valikoituihin taseen tunnuslukuihin ja korkojen tuottokäyrän muotoon perustuvalla tavoiteduraatioväylille. Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkokulujen vaihtelua, mikä mahdollistaa tasaisemman nettotuloksen. Konserni suojautuu korkoriskiltä lainojen korkojaksovalinnoilla ja johdannaissopimuksilla, kuten futuureilla, korkotermiineillä, koronvaihtosopimuksilla ja korko-optioilla.

Tilinpäätöshetkellä konsernin korollisen nettovelan korko oli 3,2 % (2015: 3,4 %) ja keskimääräinen duraatio 1,4 vuotta (2015: 1,7 vuotta). Markkinakorkojen yhden prosenttiyksikön nousu kasvattaisi konsernin nettokorkokuluja 3,8 milj. eurolla (2015: 1,7 milj. euroa) seuraavien 12 kuukauden aikana. Saman suuruinen korkojen nousu kasvattaisi konsernin omaa pääomaa 3,2 milj. eurolla (2015: 2,5 milj. euroa) tulevien kassavirtojen suojiksi kohdistettujen korkojohdannaisten markkina-arvon muuttumisesta johtuen.

Nettovelan valuuttajakauma ja uudelleenhinnoittelu mukaan lukien suojat

	2016							2015	
	Korkojakson maturiteetti, ml. johdannaiset								
Valuutta	Arvo milj. EUR	2017	2018	2019	2020	2021	Myöh.	Arvo milj. EUR	
EUR	195,0	13,0	2,5		125,0	20,0	34,5	230,9	
USD	232,3	140,5	18,4	27,6	9,2	4,6	32,0	164,1	
GBP	133,5	110,1	23,4					59,5	
HKD	68,5	68,5						38,4	
PLN	33,6	33,6						17,4	
Muut	12,1	12,1						41,0	
Yhteensä	675,0	377,8	44,3	27,6	134,2	24,6	66,5	551,3	

Likviditeetti- ja jälleerahoitusriski

Konserni ylläpitää jatkuvasti riittävän likviditeetin tehokaiden kassanhallintaratkaisujen, kuten konsernitilien ja rahoituslimiittien avulla. Vähentääkseen jälleerahoitusriskiä konserni hajauttaa rahoituksen lähteitä ja velkojen ja luottolimiittien maturiteetteja. Lyhytaikaiseen rahoitukseen konserni käyttää 400 milj. euron suuruista yritystodistusohjelmaa

Suomessa sekä ei-sitovia luottolimiittejä merkittävässä pankeissaan. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli sitovia luottolimiittejä 421 milj. euroa (2015: 420 milj. euroa), joista käyttämättä oli 303 milj. euroa (2015: 309 milj. euroa). Käyttämättömät pitkäaikaiset sitovat luottolimiitit riittävät rahoituksen varmistamiseksi kaikissa ennakoitavissa olevissa tilanteissa.

Velan rakenne

milj. euroa	2016										2015		
	Nostettu määrä	Nostamatta sitovista	Yht.	Lainasopimuksen/-limiitin maturiteetti						Nostettu määrä	Nostamatta sitovista	Yht.	
2017				2018	2019	2020	2021	Myöh.					
Luottotyyppi													
Sitovat rahoituslimiitit	117,9	302,8	420,7	3,2	17,5					400,0	111,0	309,0	420,0
Joukkovelkakirja- ja muut lainat	512,5		512,5	130,0	17,5	15,0	200,0	71,5	78,5		418,0		418,0
Yritystodistusohjelma	85,0		85,0	85,0							55,0		55,0
Ei-sitovat lainat rahoituslaitoksilta	60,6		60,6	46,9	5,9	3,1	3,6	0,5	0,6		63,3		63,3
Rahoitusleasingvelat	11,7		11,7	1,8	1,9	4,3	1,1	0,1	2,5		13,3		13,3
Ostovelat ja muut velat	533,3		533,3	533,3							492,8		492,8
Yhteensä	1 321,0	302,8	1 623,8	800,2	42,8	22,4	204,7	72,1	481,6	1 153,4	309,0	1 462,4	

Luottoriski

Kaupalliset myyntisaatavat sekä talletuksiin ja johdannaiskauppoihin perustuvat saatavat rahoituslaitoksilta altistavat konsernin luottoriskille.

Liiketoimintayksiköt vastaavat kaupallisten saatavien aiheuttamasta luottoriskistä määrittelemiensä ja rahoituskomitean hyväksymien periaatteiden puitteissa. Konsernin kattava ohjeistus määrittelee tietyt luottoriskin, myyntiehtojen ja perinnän vähimmäisvaatimukset. Koska myyntisaatavat ovat hyvin hajautettuja ja luottotappiohistoria on konsernissa hyvä, kaupallista luottoriskiä pidetään kokonaisuutena alhaisena (ks. liitetieto 20).

Likvidit varat sijoitetaan ajoittain lyhytaikaisiin pankkitalletuksiin vakavaraisiin yhteistyöpankkeihin, valtioiden velkasitoumuksiin sekä hyvän luottoluokituksen omaavien yritysten yritystodistuksiin. Vastapuoliriskiä rahoituslaitoksista, johdannaiskaupat mukaan lukien, pidetään pienenä ja

siitä vastaa keskitetysti rahoitusosasto rahoituskomitean myöntämissä puitteissa.

Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena on tehokas pääomarakenne. Täten konserni on asettanut pitkän aikavälin tavoitteeksi nettovelan ja käyttökateen suhteen 2–3. Nettovelka on määritelmällisesti korollinen velka vähennettynä rahoitussaamisilla ja rahavaroilla.

Konsernin nettovelan ja käyttökateen suhdetta rajoittaa keskeisessä rahoitussopimuksessa oleva ehto. Rajoituksen ei katsota estävän konsernin toimintaa tai strategian toteuttamista.

Pääomarakenteen muutokset ovat seurausta investoinneista liiketoimintaan ja pääomanpalautuksista osakkeenomistajille, jotka rahoitetaan vakaalla rahavirralla.

Pääomarakenne

milj. euroa	2016	2015
Korolliset velat	787,7	660,6
Rahoitussaamiset ja rahavarat	112,7	109,3
Nettovelka	675,0	551,3
Oma pääoma yhteensä	1 182,2	1 036,0
Nettovelan suhde omaan pääomaan (nettovelkaantumisaste)	0,57	0,53
Nettovelan suhde käyttökatteeseen (ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä)	1,77	1,61

Johdannaissopimusten nimellisarvot

milj. euroa	2016						2015	
	Nimellinen määrä		Maturiteettirakenne				Nimellinen määrä	
Sopimus	2017	2018	2019	2020	2021	Myöh.		
Valuuttatermiinit								
transaktioriskiin liittyvä								
Ulosvirtaus	-171,1	-168,8	-2,3					-124,8
Sisäänvirtaus	169,8	167,6	2,2					126,2
translaatoriskiin liittyvä								
Ulosvirtaus	-131,5	-108,1	-23,4					-131,0
Sisäänvirtaus	121,9	99,3	22,6					128,2
rahoitukseen liittyvä								
Ulosvirtaus	-396,7	-396,7						-246,7
Sisäänvirtaus	392,4	392,4						247,0
Valuuttaoptiot								
transaktioriskiin liittyvä								
Ostetut optiot	23,5	23,5						17,7
Myytyt optiot	-23,5	-23,5						-17,7
Koronvaihtosopimukset								
EUR	-55,0	20,0			-75,0			-55,0
USD	133,9	38,3	19,1	28,7	9,6	4,8	33,4	105,6
Sähkötermiinit	0,0	0,0	0,0					-0,3

Johdannaissopimusten käyvät arvot

milj. euroa	2016			2015		
	Positiivinen Käypä arvo	Negatiivinen Käypä arvo	Netto Käypä arvo	Positiivinen Käypä arvo	Negatiivinen Käypä arvo	Netto Käypä arvo
Sopimus						
Valuuttatermiinit						
transaktioriskiin liittyvä ¹	2,5	-3,3	-0,8	2,4	-1,5	0,9
translaatoriskiin liittyvä ²		-8,5	-8,5		-2,2	-2,2
rahoitukseen liittyvä	0,5	-4,5	-4,0	2,0	-1,3	0,7
Valuuttaoptiot						
transaktioriskiin liittyvä	0,6	-0,5	0,1	0,4	-0,1	0,3
Koronvaihtosopimukset³						
EUR	3,9	-0,2	3,7	3,8	-0,5	3,3
USD	1,2	-0,5	0,7		-1,3	-1,3
Sähkötermiinit⁴	0,1	-0,1	0,0	0,0	-0,3	-0,3

¹ Valuuttatermiinien käyvästä arvosta -0,3 milj. euroa on kohdistettu tulevien kassavirtojen suojaksi (2015: 1,4 milj. euroa) ja esitetty arvonmuutos- ja muissa rahastoissa.

² Valuuttatermiinien käyvästä arvosta -8,5 milj. euroa on kohdistettu tytäryhtiöinvestoinneista syntyvän position suojaamiseen (2015: -2,2 milj. euroa) ja esitetty muuntoeroissa.

³ Koronvaihtosopimusten käyvät arvot sisältävät kertyneet korot. Koronvaihtosopimusten käyvästä arvosta 0,5 milj. euroa on kohdistettu tulevien kassavirtojen suojaksi (2015: -1,8 milj. euroa). Tästä 0,7 milj. euroa on esitetty oman pääoman oikaisueränä ja -0,2 milj. euroa tuloslaskelmassa rahoituskuluina. Koronvaihtosopimusten käyvästä arvosta 3,9 milj. euroa on kohdistettu käyvän arvon suojaksi. Tästä 3,9 milj. euroa on esitetty tuloslaskelmassa rahoitus-tuottoina.

⁴ Sähköjohdannaisten käyvästä arvosta 0,0 milj. euroa (2015: -0,3 milj. euroa) on kohdistettu tulevien kassavirtojen suojaksi ja esitetty arvonmuutos- ja muissa rahastoissa.

29. Lähipiiritapahtumat

Huhtamäki-konsernin lähipiiriin kuuluvat yhteisyritykset, osakkuusyritykset ja hallituksen sekä konsernin johtoryhmän jäsenet.

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten työsuhde-etuudet

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Palkat ja muut lyhytaikaiset henkilöstöetuudet	4,5	4,3
Osakeperusteiset maksut	4,8	3,3

Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot

<i>tuhatta euroa</i>	2016	2015
Toimitusjohtaja Moisio Jukka	2 279	1 758
Hallituksen jäsenet		
Ala-Pietilä Pekka	141	117
Suominen Jukka	97	83
Ailasmaa Eija	77	66
Baillie Doug	56	-
Barker William R.	76	64
Börjesson Rolf	79	64
Corrales Maria Mercedes	20	64
Turner Sandra	75	66
Toimitusjohtaja ja hallitus yhteensä	2 900	2 282

Hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet omistivat yhteensä 250 620 osaketta vuoden 2016 lopussa (2015: 194 770 osaketta).

Toimitusjohtajan eläke- ja eroamisikä on 60 vuotta, ellei toisin sovita. Tilikauden suoriteperusteiset kulut lakisääteisestä

eläkkeestä olivat 204 tuhatta euroa (2015: 170 tuhatta euroa) ja lisäeläkkeestä 55 tuhatta euroa (2015: 53 tuhatta euroa). Lisäeläkkeestä johtuva eläkevastuuvelka taseessa oli 455 tuhatta euroa (2015: 391 tuhatta euroa).

Liiketapahtumat osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa

Laminor S.A. (yhteisyritys) maksoi osinkoa 1,5 milj. euroa vuonna 2016. Muita liiketapahtumia ei ollut osakkuus- tai yhteisyritysten kanssa vuonna 2016. Liiketapahtumia ei ollut osakkuus- tai yhteisyritysten kanssa vuonna 2015.

30. Muut vuokrasopimukset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Peruuttamattomien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	14,8	15,6
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	34,7	26,5
Yli viiden vuoden kuluttua	32,4	25,3
Yhteensä	81,9	67,4

31. Vastuusitoumukset

Investointisitoumukset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Vuoden kuluessa maksettavat	70,5	30,4

Kiinnitykset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Omista veloista	-	0,0

Takaukset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Osakkuusyhtiöiden puolesta	-	0,5
Muiden puolesta	-	0,0

Oikeudenkäynnit

Huhtamäki Oyj vastaanotti 28.9.2012 Euroopan komissiolta väitetiedoksiannon koskien mahdollista kilpailijoiden välistä yhteistyötä tuoretuotteiden pakkaamisessa käytettävien muovialustojen markkinoilla vuosina 2000–2008. Euroopan komissio antoi 24.6.2015 päätöksensä asiassa todeten, että eräissä Huhtamäkeen aiemmin kuuluneissa yksiköissä on rikottu EU:n kilpailuoikeudellista sääntelyä. Euroopan komissio määräsi

Huhtamäelle 15,6 milj. euron sakon Luoteis-Euroopassa ja Ranskassa vuosina 2002–2006 tapahtuneiden rikkomusten perusteella. Sakko sekä tutkimukseen ja muutoksenhaku-prosessiin liittyvät 2,7 milj. euron lakiasiainkulut kirjattiin kertaluonteisena kuluna vuoden 2015 toisen vuosineljänneksen tulokseen ja sakko maksettiin vuoden 2015 kolmannella vuosineljänneksellä. Huhtamäki on hakenut päätökseen muutosta Euroopan unionin tuomioistuimelta.

Osakekohtaiset tunnusluvut

		2016	2015	2014	2013	2012*
Osakekohtainen tulos	EUR	1,81	1,42	1,33	0,91	1,19
Laimennettu osakekohtainen tulos	EUR	1,80	1,42	1,33	0,91	1,18
Osinko	EUR	0,73 ¹	0,66	0,60	0,57	0,56
Osinko/tulos osaketta kohti	%	40,3 ¹	46,6	45,0	62,6	47,1
Osinkotuotto ²	%	2,1 ¹	2,0	2,7	3,1	4,6
Oma pääoma osaketta kohti	EUR	10,93	9,65	8,33	7,54	7,59
Osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä ²		103 822 029	103 665 405	103 505 319	103 067 409	101 710 693
Osakkeiden kappalemäärä vuoden lopussa ²		103 856 539	103 696 479	103 554 321	103 381 162	102 611 897
P/E luku ²		19,5	23,6	16,4	20,5	10,3
Osakkeiden markkina-arvo 31.12. ²	milj. EUR	3 664,1	3 473,8	2 261,6	1 928,1	1 259,0
Osakkeen vaihto Nasdaq Helsinki Oy:ssä ³	kpl	57 912 190	62 227 323	52 188 506	37 430 717	44 253 448
Osakkeen vaihto vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla ⁴	kpl	110 013 193	73 032 436	51 927 797	24 197 786	28 367 244
Osakkeen vaihto yhteensä	kpl	167 925 383	135 259 759	104 116 303	61 628 503	72 620 692
Suhteessa osakkeiden keskimääräiseen kappalemäärään ²	%	161,7	130,5	100,6	59,8	71,4
Osakekurssin kehitys						
Alin vaihtokurssi	EUR	27,14	21,35	17,63	12,32	8,88
Ylin vaihtokurssi	EUR	42,33	34,90	22,21	18,81	13,19
Pörssikurssi 31.12.	EUR	35,28	33,50	21,84	18,65	12,27

* Oikaistut luvut, kuten julkaistu helmikuussa 2013

¹ 2016: Hallituksen ehdotus

² Osakeantioikaistuna ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet vähennettyinä

³ Lähde: Nasdaq Helsinki Oy

⁴ Lähde: Fidessa Fragmentation Index, fragmentation.fidessa.com

Huhtamäki 2012–2016

milj. euroa	2016	2015	2014	2013	2012*
Liikevaihto	2 865,0	2 726,4¹	2 235,7¹	2 161,1¹	2 321,2
Liikevaihdon kasvu (%)	5,1	21,9 ¹	3,5 ¹	0,9	13,6
Ulkomainen liikevaihto	2 817,8	2 672,3¹	2 182,7¹	2 112,4¹	2 267,7
Käyttökate	380,1	319,4¹	259,0¹	220,4¹	253,5
Käyttökate liikevaihdesta (%)	13,3	11,7 ¹	11,6 ¹	10,2 ¹	10,9
Liikevoitto	266,2	214,9¹	174,9¹	131,9¹	163,5
Liikevoitto liikevaihdesta (%)	9,3	7,9 ¹	7,8 ¹	6,1 ¹	7,0
Voitto ennen veroja	239,3	180,7¹	146,0¹	109,3¹	137,4
Voitto ennen veroja liikevaihdesta (%)	8,4	6,6 ¹	6,5 ¹	5,1 ¹	5,9
Tilikauden voitto	191,5	151,4¹	131,5¹	96,2¹	124,1
Oma pääoma	1 182,2	1 036,0	892,8	804,8	805,5
Sijoitetun pääoman tuotto (%)	14,7	13,3	13,0	9,9	12,6
Oman pääoman tuotto (%)	17,6	15,6	16,7	12,0	15,8
Omavaraisuusaste (%)	41,2	41,3	38,9	37,7	40,1
Velkaantumisaste	0,57	0,53	0,32	0,50	0,50
Current ratio	1,21	1,40	1,91	1,97	1,53
Korkokate	14,11	10,21	9,16	8,56	9,68
Investoinnit	199,1	146,9	127,0	121,0	93,5
Investoinnit liikevaihdesta (%)	6,9	5,4	5,7	5,2	4,0
Tutkimus ja tuotekehitys	17,2	15,7¹	13,3¹	14,7¹	15,7
Tutkimus ja tuotekehitys liikevaihdesta (%)	0,6	0,6 ¹	0,6 ¹	0,7 ¹	0,7
Osakkeenomistajia (31.12.)	26 407	24 484	25 392	24 895	24 290
Henkilöstö (31.12.)	17 076	15 844	13 818	14 362	14 170

* Oikaistut luvut, kuten julkaistu helmikuussa 2013

¹ Jatkuvat toiminnot

Tärkeimmät valuuttakurssit

		2016 Tuloslaskelma	2016 Tase	2015 Tuloslaskelma	2015 Tase
Australian dollari	AUD	0,6716	0,6894	0,6774	0,6713
Englannin punta	GBP	1,2214	1,1723	1,3776	1,3625
Intian rupia	INR	0,0134	0,0141	0,0141	0,0139
Venäjän rupla	RUB	0,0135	0,0158	0,0147	0,0124
Thaimaan baht	THB	0,0256	0,0266	0,0263	0,0255
Yhdysvaltain dollari	USD	0,9035	0,9567	0,9015	0,9185

1.7.2016 alkaen valuuttojen kuukauden lopun muunnoskurssit ovat kuukauden viimeistä arkipäivää edeltävän päivän kursseja, johtuen Euroopan keskuspankin (EKP) euroviitekursseiden julkaisuajankohdan muutoksesta.

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

IFRS:n mukaiset tunnusluvut

Jatkuvien toimintojen tilikauden voiton osakekohtainen tulos (EPS) =	Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista - määräysvallattomien omistajien osuus Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä
Lopetettujen toimintojen tilikauden voiton osakekohtainen tulos (EPS) =	Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista - määräysvallattomien omistajien osuus Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä
Emoyhtiön omistajille kuuluva osakekohtainen tulos (EPS) =	Tilikauden voitto - määräysvallattomien omistajien osuus Ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä
Jatkuvien toimintojen tilikauden voiton laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS) =	Laimennettu tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista - määräysvallattomien omistajien osuus Laimennettu ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä
Lopetettujen toimintojen tilikauden voiton laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS) =	Laimennettu tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista - määräysvallattomien omistajien osuus Laimennettu ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä
Emoyhtiön omistajille kuuluva laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EPS) =	Laimennettu tilikauden voitto - määräysvallattomien omistajien osuus Laimennettu ulkona olevien osakkeiden keskimääräinen kappalemäärä

Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Käyttökate =	Liikevoitto + poistot
Osinkotuotto =	100 x Osakekohtainen osinko Tilikauden päätöskurssi 31.12.
Oma pääoma osaketta kohti =	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma Ulkona olevien osakkeiden kappalemäärä kauden lopussa
P/E luku =	Tilikauden päätöskurssi 31.12. Osakekohtainen tulos
Osakkeiden markkina-arvo =	Ulkona olevien osakkeiden kappalemäärä 31.12. x vastaava päätöskurssi
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) =	100 x (Voitto ennen veroja + korkokulut + muut rahoituskulut) Taseen loppusumma - korottomat velat (keskimäärin)
Oman pääoman tuotto (ROE) =	100 x Tilikauden voitto Oma pääoma yhteensä (keskimäärin)
Velkaantumisaste (gearing) =	Korolliset nettovelat Oma pääoma yhteensä
Omavaraisuusaste =	100 x Oma pääoma yhteensä Taseen loppusumma - saadut ennakot
Current ratio =	Lyhytaikaiset varat Lyhytaikaiset velat
Korkokate =	Liikevoitto + poistot ja arvonalentumiset Nettokorkokulut
Sidotun pääoman tuotto (RONA) =	100 x Liikevoitto (12 kk liukuva) Nettovarat (12 kk liukuva)
Operatiivinen rahavirta =	Liikevoitto + poistot (sisältäen arvonalennukset) - investoinnit + käyttöomaisuuden myynnit +/- vaihto-omaisuuden, myyntisaamisten ja ostovelkojen muutokset
Vapaa rahavirta =	Liiketoiminnan nettorahavirta - investoinnit + käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitulot

Yllä kerrottujen IFRS:n mukaisten ja vaihtoehtoisten tunnuslukujen lisäksi Huhtamäki saattaa käyttää raporteissaan oikaistuja tunnuslukuja, jotka on johdettu IFRS:n mukaisista tai vaihtoehtoisista tunnusluvuista lisäämällä tai vähentämällä vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät. Oikaistut tunnusluvut eivät korvaa IFRS:n mukaisia tunnuslukuja, vaan niitä käytetään IFRS-tunnuslukujen lisäksi.

Tytäryhtiöt

Luettelo sisältää merkittävimmät tytäryhtiöt. Täydellinen tytäryhtiöluettelo sisältyy yrityksen virallisen tilinpäätöksen liitetietoihin, jotka ovat saatavissa yhtiön pääkonttorista.

<i>Nimi</i>	Konsernin osuus, %
Alankomaat	
Huhtamaki Finance B.V.	100,0
Huhtamaki Molded Fiber Technology B.V.	100,0
Huhtamaki Nederland B.V.	100,0
Huhtamaki Paper Recycling B.V.	100,0
Australia	
Huhtamaki Australia Pty Limited	100,0
Brasilia	
Huhtamaki do Brasil Ltda	100,0
Egypti	
Huhtamaki Egypt L.L.C.	75,0
Espanja	
Huhtamaki Spain S.L.	100,0
Etelä-Afrikka	
Gravics Systems South Africa (Pty) Limited	100,0
Huhtamaki South Africa (Pty) Ltd.	100,0
Positive Packaging Industries South Africa (Pty) Limited	100,0
Intia	
Huhtamaki PPL Limited	68,8
Positive Packaging Industries Limited	100,0
Val Pack Solutions Pvt. Ltd.	51,0
Webtech Labels Private Limited	35,1
Iso-Britannia	
Huhtamaki BCP Limited	100,0
Huhtamaki Foodservice Delta Ltd.	100,0
Huhtamaki (Lisburn) Limited	100,0
Huhtamaki (Lurgan) Limited	100,0
Huhtamaki (UK) Limited	100,0
Italia	
Huhtamaki Flexibles Italy S.r.l.	100,0
Kiina	
Guangdong Josco Disposable Product Ltd.	100,0
Huhtamaki (Guangzhou) Limited	100,0
Huhtamaki (Tianjin) Limited	100,0
Shandong GreenGood Eco-Tech Co. Ltd.	86,8
Kiina/Hongkong	
Dixie Cup (Hong Kong) Limited	54,0
Huhtamaki Hong Kong Limited	100,0
Luxemburg	
Huhtalux S.à r.l.	100,0
Malesia	
Huhtamaki Foodservice Malaysia Sdn. Bhd.	100,0
Meksiko	
Huhtamaki Mexicana S.A. de C.V.	100,0

<i>Nimi</i>	Konsernin osuus, %
Puola	
European Packaging Solutions Poland sp. z o.o	100,0
Huhtamaki Foodservice Poland Sp. z o.o.	100,0
Ranska	
Huhtamaki Foodservice France S.A.S	100,0
Huhtamaki La Rochelle S.A.S	100,0
Saksa	
Huhtamaki Flexible Packaging Germany GmbH & Co. KG	100,0
Huhtamaki Foodservice Germany GmbH & Co. KG	100,0
Saudi-Arabia	
Arabian Paper Products Company	50,0
Singapore	
Huhtamaki Singapore Pte. Ltd.	100,0
Suomi	
Huhtamaki Foodservice Nordic Oy	100,0
Thaimaa	
Huhtamaki (Thailand) Ltd.	100,0
Tsekin tasavalta	
Huhtamaki Ceska republika, a.s.	100,0
Huhtamaki Flexible Packaging Czech a.s.	100,0
LeoCzech spol s r.o.	100,0
Turkki	
Huhtamaki Turkey Gıda Servisi Ambalajı A.Ş.	100,0
Ukraina	
Huhtamaki Foodservice Ukraine LLC	100,0
Unkari	
Huhtamaki Hungary Kft	100,0
Uusi-Seelanti	
Huhtamaki Henderson Limited	100,0
Huhtamaki New Zealand Limited	100,0
Venäjä	
OOO Huhtamaki Foodservice Alabuga	100,0
OOO Huhtamaki S.N.G.	100,0
Vietnam	
Huhtamaki (Vietnam) Limited	100,0
Yhdistyneet arabiemiirikunnat	
Huhtamaki Flexible Packaging Middle East LLC	100,0
Positive Packaging United (M.E.) FZCO	100,0
Primetech (M.E.) FZE	100,0
Yhdysvallat	
Huhtamaki, Inc.	100,0

Konsernin määräysvalta Webtech Labels Private Limited -yhtiössä perustuu siihen, että konserni omistaa äänenemmistön Huhtamaki PPL Limitedissä, joka omistaa äänenemmistön Webtech Labels Private Limitedissä. Konsernin määräysvalta Arabian Paper Products Company -yhtiössä perustuu osakassopimukseen, jonka mukaan konsernilla on määräysvalta yhtiössä. Konsernin määräysvalta Huhtamaki Flexible Packaging Middle East LLC -yhtiössä perustuu osakassopimukseen, jonka mukaan konserni voi konsolidoida yhtiön täysin omistettuna tytäryhtiönä.

Seuraavat konsernin saksalaiset tytäryhtiöt on paikallisen lainsäädännön mukaisesti (Sec. 264b HGB) vapautettu tilintarkastuksesta ja tilinpäätöksen julkaisuveloitteesta:

Huhtamaki Flexible Packaging Germany GmbH & Co. KG
Huhtamaki Foodservice Germany GmbH & Co. KG
Huhtamaki Real Estate Holding B.V. & Co. KG

Emoyhtiön tilinpäätös 2016

Emoyhtiön tuloslaskelma (FAS)

<i>milj. euroa</i>	Liite	2016	2015
Liiketoiminnan muut tuotot	1	86,7	89,6
Myyntin ja markkinoinnin kulut		-2,4	-2,7
Hallinnon kulut		-28,7	-25,1
Liiketoiminnan muut kulut	2	-4,3	-29,2
Liikevoitto	3,4	51,3	32,6
Rahoitustuotot ja -kulut	5	-10,0	-12,5
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		41,3	20,1
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)		-	0,0
Tuloverot	6	-4,5	-4,9
Tilikauden voitto		36,8	15,2

Emoyhtiön tase (FAS)

Vastaavaa

milj. euroa	Liite	2016	%	2015	%
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
	7				
Aineettomat oikeudet		0,5		0,5	
Muut pitkävaikutteiset menot		0,4		0,4	
		0,9	0,0	0,9	0,0
Aineelliset hyödykkeet					
	8				
Muut aineelliset hyödykkeet		0,7		0,4	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		0,5		0,2	
		1,2	0,1	0,6	0,0
Sijoitukset					
Osuudet saman konsernin yrityksissä		1 615,4		1 611,2	
Osuudet osakkuusyhtiöissä		-		0,5	
Muut osakkeet ja osuudet		0,8		0,7	
Lainasaamiset	9	3,3		3,3	
Muut saamiset		0,1		0,1	
		1 619,6	75,8	1 615,8	80,8
Vaihtuvat vastaavat					
Lyhytaikaiset saamiset					
Lainasaamiset	9	430,8		301,9	
Siirtosaamiset	10	56,9		40,2	
Muut saamiset	9	24,0		36,8	
		511,7	24,0	378,9	19,0
Rahat ja pankkisaamiset		2,7	0,1	3,4	0,2
Vastaavaa yhteensä		2 136,1	100,0	1 999,6	100,0

Vastattavaa

milj. euroa	Liite	2016	%	2015	%
Oma pääoma					
	11				
Osakepääoma		366,4		366,4	
Ylikurssirahasto		115,0		115,0	
Edellisten tilikausien tulos		627,2		680,5	
Tilikauden voitto		36,8		15,2	
		1 145,4	53,6	1 177,1	58,9
Vieras pääoma					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	12	382,0		361,8	
Muut pitkäaikaiset velat	13	1,0		2,4	
		383,0	17,9	364,2	18,2
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	12	215,0		110,5	
Muut lainat	12	341,4		313,7	
Ostovelat	14	2,4		2,1	
Siirtovelat	15	47,5		30,0	
Muut lyhytaikaiset velat		1,4		2,0	
		607,7	28,5	458,3	22,9
Vastattavaa yhteensä		2 136,1	100,0	1 999,6	100,0
Jakokelpoisten voittovarojen määrä		664,0		695,7	

Emoyhtiön rahoituslaskelma (FAS)

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Liikevoitto	51,3	32,6
Oikaisut		
Poistot	0,5	0,5
Muut oikaisut	0,0	-0,1
Korottomien saamisten muutos	9,1	-1,0
Korottomien velkojen muutos	1,7	3,7
Saadut osingot	0,0	0,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-6,9	-18,8
Maksetut verot	-5,4	-0,2
Liiketoiminnan nettorahavirta	50,3	16,7
Investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	-1,0	-0,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	0,1	0,1
Sijoitukset tytäryhtiöihin	-3,8	-8,5
Pitkäaikaisten saamisten muutos	0,0	-0,1
Lyhytaikaisten lainasaamisten muutos	-128,9	-112,7
Investointien nettorahavirta	-133,6	-121,9
Pitkäaikaisten lainojen muutos	18,9	-55,7
Lyhytaikaisten lainojen muutos	132,2	98,5
Maksetut osingot	-68,5	-62,2
Rahoituksen nettorahavirta	82,6	-19,4
Rahavarojen muutos	-0,7	-124,6
Rahavarat tilikauden alussa	3,4	128,0
Rahavarat tilikauden lopussa	2,7	3,4

Emoyhtiön tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Huhtamäki Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Tilinpäätöksen erät on arvostettu alkuperäisen hankintamenon perusteella. Niissä ei ole otettu huomioon arvonorotuksia, ellei niistä ole erikseen mainittu.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Valuuttamääräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin ja tilinpäätöshetkellä taseessa olevat saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Tilinpäätöspäivän kurssi on tilinpäätöspäivän viimeistä arkipäivää edeltävän päivän kurssi. Saamisten arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja ostovelkojen kurssierot kirjataan kuluihin. Taseen rahoituserien, kuten lainojen ja talletusten arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan rahoituksen kurssieroihin.

Johdannaissopimukset

Yhtiö käyttää valuutta-asemansa suojaukseen valuuttajohdannaisia. Korkoriskin suojaamiseen käytetään korkojohdannaisia. Yhtiö noudattaa johdannaissopimusten osalta varovaisuuden periaatetta. Kuitenkin myös valuuttajohdannaisten positiiviset arvomuutokset kirjataan tuloslaskelmaan tai taseeseen niiltä osin kuin arvomuutoksille on olemassa vastaava negatiivinen arvomuutos. Valuuttajohdannaiset arvostetaan markkinahinnoin tilinpäätöspäivänä ja kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin tai myynnin ja hankinnan oikaisuksi siltä osin kuin ne liittyvät suojattaviin tase-eriin. Emoyhtiön pitkäaikaisten lainojen korkoriskin suojaamiseksi tehdyt korkojohdannaiset on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon. Tytäryhtiöiden ulkoisia lainoja suojaavat korkojohdannaiset on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuon tai sitä alempana markkinahintaan. Arvostuserot kirjataan muihin rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Korkoriskin hallintaan käytettyjen johdannaisten korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet poistetaan taloudellisen käyttöiän mukaisesti. Poisto aika ei ylitä 20 vuotta.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Rakennukset ja muut aineelliset hyödykkeet on esitetty taseessa hankintamenuon. Poistot on laskettu tasapoistoina taloudellisen käyttöiän mukaan. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat (vuotta):	
rakennukset ja rakennelmat	20–40
muut aineelliset hyödykkeet	3–12

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden vuokrasopimukset on käsitelty operatiivisina vuokrasopimuksina.

Sijoitukset

Pitkäaikaiset sijoitukset on arvostettu hankintamenuon. Pysyvät arvonalennukset on vähennetty hankintamenuosta. Pitkäaikaista sijoitusta realisoitaessa myyntihinnan ja senhetkisen tasearvon erotus on kirjattu kuluksi tai tuotoksi.

Sijoitukset tytäryhtiöihin on arvostettu yhtiön taseessa hankintamenuon. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin on esitetty yhtiön taseessa kuten pitkäaikaiset sijoitukset. Osakkuusyhtiöiksi on luettu yritykset, joissa yhtiöllä on suoraan tai välillisesti enemmän kuin 20 %, mutta vähemmän kuin 50 % äänivallasta.

Tuloverot

Yhtiön veroihin kirjataan tilikauden tulosta vastaava suori-teperusteinen vero paikallisen verosäännösten mukaisesti laskettavaan verotettavaan tuloon perustuen, sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut.

Liiketoiminnan muut tuotot ja tuloutusperiaatteet

Yhtiön liiketoiminta muodostuu tytäryhtiösijoituksista ja palvelujen myynnistä tytäryhtiöille. Palvelujen myynnistä saadut tuotot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin. Tuloutus tapahtuu luovutettaessa suorite. Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan lisäksi omaisuuden myyntivoitot sekä rojalti- ja vuokratuotot.

Liiketoiminnan kulut

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät muun muassa omaisuuden myyntitappiot.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirroiksi katsotaan sellaiset tuotot ja kulut, jotka perustuvat yrityksen tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin tapahtumiin, kuten konserniavustukset ja yrityskauppihin liittyvät erät.

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liiketoiminnan muut tuotot

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Rojaltituotot	46,3	47,4
Konsernihallinnon kuluveloitukset	22,3	18,4
Vuokratuotot	2,0	2,0
IT-veloitukset	0,9	2,2
Muut	15,2	19,6
Yhteensä	86,7	89,6

2. Liiketoiminnan muut kulut

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Liiketoiminnan kulut saman konsernin yrityksille	2,4	3,1
Euroopan komission sakko ja lakiasiainkulut	-	17,5
Muut	1,9	8,6
Yhteensä	4,3	29,2

3. Henkilöstökulut

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Palkat ja palkkiot	10,1	9,6
Eläkekulut	1,4	1,7
Muut henkilöstökulut	4,8	3,5
Yhteensä	16,3	14,8

Edellä mainitut luvut ovat suoriteperusteisia. Huhtamäki Oyj:n hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle (8 henkilöä) emoyhtiöstä maksettujen palkkojen ja palkkioiden määrä oli 2,9 milj. euroa (2015: 2,3 milj. euroa).

Ks. liitetieto 29, selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkka- ja palkkioselvitys.

<i>Henkilöstö keskimäärin</i>	2016	2015
Huhtamäki Oyj	63	57

4. Poistot

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Toimintokohtaiset poistot:		
Hallinto	0,5	0,5
Yhteensä	0,5	0,5
Poistot tase-erittäin:		
Muut aineelliset hyödykkeet	0,2	0,3
Muut pitkävaikutteiset menot	0,3	0,2
Yhteensä	0,5	0,5

5. Rahoitustuotot ja -kulut

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Osinkotuotot	0,0	0,0
Korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	11,1	8,1
Muilta	0,1	0,1
Korkotuotot yhteensä	11,2	8,2
Muut rahoitustuotot	191,1	226,2
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot yhteensä	202,3	234,4
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-2,1	-1,0
Muille	-18,1	-18,8
Korkokulut yhteensä	-20,2	-19,8
Muut rahoituskulut	-192,1	-227,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-212,3	-246,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-10,0	-12,5

6. Verot

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Verot varsinaisesta liiketoiminnasta	4,5	4,9
Yhteensä	4,5	4,9

Laskennallisia veroja ei ole sisällytetty tuloslaskelmaan eikä taseeseen. Jaksotuseroista johtuva laskennallinen, taseeseen kirjaamaton verosaaminen on 0,7 milj. euroa (2015: 0,3 milj. euroa).

7. Aineettomat hyödykkeet

<i>milj. euroa</i>	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	2016 Yhteensä	2015 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,8	67,1	67,9	67,6
Lisäykset	0,0	0,3	0,3	0,1
Vähennykset	0,0	-	0,0	-0,1
Siirto erien välillä	0,0	-	0,0	0,3
Hankintameno 31.12.	0,8	67,4	68,2	67,9
Kertyneet poistot 1.1.	0,3	66,7	67,0	66,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-	0,0	0,0
Tilikauden poisto	0,0	0,3	0,3	0,2
Kertyneet poistot 31.12.	0,3	67,0	67,3	67,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,5	0,4	0,9	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,5	0,4	-	0,9

8. Aineelliset hyödykkeet

<i>milj. euroa</i>	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Muut aineelliset hyödykkeet	2016 Yhteensä	2015 Yhteensä
Hankintameno 1.1.	0,2	3,4	3,6	3,4
Lisäykset	0,5	0,3	0,8	0,5
Vähennykset	0,0	-	0,0	0,0
Siirto erien välillä	-0,2	0,2	0,0	-0,3
Hankintameno 31.12.	0,5	3,9	4,4	3,6
Kertyneet poistot 1.1.	-	3,0	3,0	2,7
Tilikauden poisto	-	0,2	0,2	0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-	3,2	3,2	3,0
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	0,5	0,7	1,2	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,2	0,4	-	0,6

9. Saamiset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Lyhytaikaiset		
Lainasaamiset tytäryhtiöiltä	430,8	301,9
Siirtosaamiset	21,5	18,2
Siirtosaamiset tytäryhtiöiltä	35,4	22,0
Muut saamiset	2,7	1,2
Muut saamiset tytäryhtiöiltä	21,3	35,6
Yhteensä	511,7	378,9
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset tytäryhtiöiltä	3,3	3,3
Muut saamiset	0,1	0,1
Yhteensä	3,4	3,4
Yhteensä	515,1	382,3

10. Siirtosaamiset

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Korko- ja rahoitusjaksotukset	1,9	1,9
Kurssivoittojaksotus	3,4	3,4
Muut tuottojaksotukset	13,4	11,8
Siirtosaamiset tytäryhtiöiltä	35,4	22,0
Muut erät	2,8	1,1
Yhteensä	56,9	40,2

11. Oman pääoman muutokset

milj. euroa	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	366,4	366,4
Osakepääoma 31.12.	366,4	366,4
Ylikurssirahasto 1.1.	115,0	115,0
Ylikurssirahasto 31.12.	115,0	115,0
Sidottu oma pääoma yhteensä	481,4	481,4
Vapaa oma pääoma		
Voittovarot 1.1.	695,7	742,7
Maksetut osingot	-68,5	-62,2
Tilikauden tulos	36,8	15,2
Voittovarot 31.12.	664,0	695,7
Vapaa oma pääoma yhteensä	664,0	695,7
Oma pääoma yhteensä	1 145,4	1 177,1

Tarkemmat tiedot liittyen osakepääomaan esitetään konsernin liitetiedossa 22.

12. Lainat

milj. euroa	2016	2015
Pitkäaikaiset		
Rahoituslaitoslainat	382,0	361,8
Pitkäaikaiset rahoituslaitoslainat yhteensä	382,0	361,8
Lyhytaikaiset		
Pitkäaikaisten rahoituslaitoslainojen seuraavana vuonna erääntyvät erät	130,0	55,5
Lyhytaikaiset rahoituslaitoslainat	85,0	55,0
Lyhytaikaiset rahoituslaitoslainat yhteensä	215,0	110,5
Lainat tytäryhtiöiltä	341,4	313,7
Muut lainat yhteensä	341,4	313,7
Pitkäaikaisten lainojen muutokset		
Rahoituslaitoslainat		
1.1.	361,8	417,1
Lisäykset	150,0	-
Vähennykset	-129,8	-55,3
Yhteensä	382,0	361,8

Lyhennykset	Rahoituslaitoslainat
2017	215,0
2018	17,5
2019	15,0
2020	199,5
2021	71,5
2022-	78,5

13. Muut pitkäaikaiset velat

milj. euroa	2016	2015
Korkojohdannaiset	0,4	0,5
Lainat tytäryhtiöiltä	0,0	0,0
Työsuhde-etuudet	0,4	0,4
Pitkäaikaiset varaukset	0,2	1,5
Yhteensä	1,0	2,4

14. Ostovelat

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Ostovelat	2,1	1,6
Ostovelat tytäryhtiöille	0,3	0,5
Yhteensä	2,4	2,1

15. Siirtovelat

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Korko- ja rahoitusjaksotukset	23,0	12,3
Korko- ja rahoitusjaksotukset tytäryhtiöille	10,7	5,2
Palkat ja sosiaalikulut	7,7	5,7
Tuloverojaksotukset	3,9	4,8
Muut kulujaksotukset	2,2	2,0
Yhteensä	47,5	30,0

16. Johdannaissopimukset

<i>Johdannaissopimusten käyvät arvot, milj. euroa</i>	2016	2015
Valuuttajohdannaiset		
Konsernin ulkoiset	-12,1	-1,7
Konsernin sisäiset	9,5	1,4
Koronvaihtosopimukset	4,4	2,0
Yhteensä	1,8	1,7

<i>Pääomien nimellisarvot, milj. euroa</i>	2016	2015
Valuuttajohdannaiset		
Konsernin ulkoiset	711,2	517,4
Konsernin sisäiset	591,7	481,2
Koronvaihtosopimukset	228,9	200,6
Yhteensä	1 531,8	1 199,2

Emoyhtiön ulkoisten valuuttajohdannaisten nimellisarvo on 711,2 milj. euroa ja näille kohdistuvien sisäisten valuuttajohdannaisten nimellisarvo on 591,7 milj. euroa. Loput ulkoisista valuuttajohdannaista ovat suojauslaskennan alaisuudessa.

Lisätietoja konsernin rahoitusriskien hallinnasta on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 28.

17. Vastuut

<i>milj. euroa</i>	2016	2015
Peruuttamattomien operatiivisten vuokrasopimusten vähimmäisvuokrat		
Seuraavalla tilikaudella	2,4	2,1
Myöhemmin	14,1	12,8
Yhteensä	16,5	14,9
Takaukset:		
Tytäryhtiöiden puolesta	89,3	81,0
Osakkuusyhtiöiden puolesta	-	0,5

Hallituksen ehdotus voittovarojen käyttämisestä

Huhtamäki Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2016 on 663 842 376,47 euroa
josta tilikauden tulos on 36 757 490,01 euroa

Hallitus ehdottaa, että osinkoa jaetaan 0,73 euroa osaketta kohden.
Osingonmaksun täsmäytyspäivänä yhtiön hallussa oleville omille osakkeille ei makseta osinkoa.
Voitonjakoehdotuksen tekemispäivänä osingon kokonaismäärä olisi 75 815 273,47 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia.
Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä.

Espossa helmikuun 14. päivänä 2017

Pekka Ala-Pietilä

Jukka Suominen

Eija Ailasmaa

Doug Baillie

William R. Barker

Rolf Börjesson

Sandra Turner

Jukka Moisio
toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Huhtamäki Oyj:n (y-tunnus 0140879-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitiilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiämme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seikkoihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemaamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpäätöksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskevalle lausunnillemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

Liikearvon arvostus

Viittaamme liikearvoa koskeviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liikearvoa koskevaan liitetietoon 12.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 liikearvon määrä oli 669 miljoonaa euroa, joka on 23 % kokonaisvaroista ja 57 % omasta pääomasta. Johdon vuosittain suorittama liikearvon arvonalentumistestaus oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka liikearvon määrän vuoksi ja koska arviointiprosessi sisältää johdon arvioita liiketoimintojen tuloksesta ja rahavirtojen diskonttauksessa käytettävästä diskonttokorosta.

Tarkastuksen yhteydessä arvonnäytösasiantuntijamme avusti meitä johdon tekemien arvioiden ja käytettyjen menetelmien arvioinnissa. Tarkastuksemme kohdistui mm. ennustettuun kasvuun ja kannattavuuteen sekä diskonttokorkoon. Arvioidessamme johdon käyttämiä oletuksia, vertasimme niitä muun muassa ulkopuoliseen markkinainformaatioon. Arvioimme kassavirtaa kerryttävien yksikköjen herkkyyttä sen suhteen, voisiko mikään kohtuullisella todennäköisyydellä tapahtuva muutos oletusarvoissa johtaa siihen, että odotetussa olevat kassavirrat alittaisivat kirjanpitoarvon. Perehdyimme yhtiön aiempaan ennustetarkkuuteen ja vertasimme ennusteita yhtiön hallituksen hyväksymiin viimeisimpiin budjetteihin. Tarkastimme myös johdon laatimien laskelmien laskentakaavat.

Lisäksi arvioimme arvonalentumistestauksesta esitettyjä liitetietoja.

Liikevaihdon tulouttaminen

Viittaamme tuloutusta koskeviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liikevaihtoa koskevaan liitetietoon 1.

Kiinnitimme huomiota tulouttamiseen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana, koska tilinpäätökseen liittyy riski siitä, kirjataanko tuotot oikea-aikaisesti tilikauden liikevaihdoksi ja arvioidaanko myönnettävät alennukset ja hyvitykset oikean suuruisiksi. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden mukaan myynti tuloutetaan liikevaihdoksi kun myydyn tuotteen riskit ja hyödyt on siirretty asiakkaalle. Myyntisopimusten ehdot ja -käytännöt vaihtelevat markkinakohtaisesti ja lisäksi paikallinen johto saattaa kokea painetta saavuttaa asetetut liikevaihtotavoitteet, mitkä lisäävät olennaisen virheen riskiä.

Liikevaihdon tulouttamiseen liittyvän riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- arvioimme yhtiön tuloutusperiaatteita sovellettaviin tuloustusstandardeihin nähden huomioiden käytännöt myönne-tyistä alennuksista ja hyvityksistä.
- arvioimme liikevaihdon tuloutusprosessia ja -menetelmiä sekä testasimme yhtiön merkittävässä yksiköissä prosessiin liittyviä kontrolleja.
- suoritimme myynnin tuloutukseen liittyen analyttisiä ja transaktiotasoisia tarkastustoimenpiteitä ennen ja jälkeen tilinpäätöspäivän. Analysoimme tilinpäätöspäivän jälkeisel-le kaudelle kirjattuja hyvityslaskuja.

Lisäksi arvioimme tuloutukseen liittyviä liitetietoja.

Vaihto-omaisuuden arvostaminen

Viittaamme vaihto-omaisuutta koskeviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 19.

Tilinpäätöshetkellä 31.12.2016 vaihto-omaisuuden määrä oli 402 miljoonaa euroa, joka on 14 % kokonaisvaroista ja 34 % omasta pääomasta. Kiinnitimme huomioita vaihto-omaisuuteen tilintarkastuksen kannalta keskeisenä seikkana sen määrän vuoksi ja koska vaihto-omaisuuden arvostus sisältää johdon arvioita. Tilinpäätöksen laadintaperiaatteiden mukaan vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun tai sitä alempana todennäköiseen luovutushintaan. Yhtiöllä on segmentti- ja markkinakohtaiset menettelytavat epäkuranttiusriskin tunnistamiseksi ja vaihto-omaisuuden arvostamiseksi alimman arvon periaatteen mukaisesti.

Vaihto-omaisuuden arvostukseen liittyvän riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- arvioimme yhtiön arvostusperiaatteita sovellettaviin laskentastandardeihin nähden.
- arvioimme yhtiön arvostusprosesseja ja -menetelmiä sekä testasimme yhtiön merkittävisissä yksiköissä prosesseihin liittyviä kontrolleja.
- kävimme läpi johdon laatimia analyyseja hitaasti kiertäviä ja epäkuranteista varastoartikkeleista.

Lisäksi arvioimme vaihto-omaisuuteen ja arvostukseen liittyviä liitetietoja.

Delta Print and Packaging -yhtiön hankinta

Viittaamme yrityshankintaan liittyviin tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin ja liitetietoon 2.

Yhtiö hankki tilikauden 2016 aikana Delta Print and Packaging -yhtiön 92 miljoonan euron kauppahintaan. Yrityshankinta oli tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka hankintaan liittyvien arvostusprosessien ja -menetelmien sekä johdon tekemien arvioiden johdosta. Johdon arviot kohdistuvat erityisesti hankittujen varojen ja velkojen käypien arvojen määrittämiseen, liittyen mm. kauppahinnan allokointiin erikseen tunnistettavissa oleville immateriaalierille kuten asiakassopimuksille ja liikearvolle.

Kauppahinnan allokointiin ja yrityshankinnan raportointiin liittyvän virheriskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat tarkastustoimenpiteet:

- arvioimme yhtiön laskentaperiaatteita liiketoimintojen yhdistämisen laskentastandardiin nähden.
- arvioimme arvonmääritysasiantuntijoidemme avustuksella yhtiön arvostusprosesseja ja -menetelmiä, joilla yhtiö yksilöi hankitut varat ja velat sekä määrittää näiden erien käyvät arvot.

Lisäksi arvioimme yrityshankintoihin liittyviä liitetietoja.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja

vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksiin esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin

tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja/tai toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen ja Huhtamäki 2016 -julkaisuun sisältyvän muun informaation kuin tilinpäätöksen ja sitä koskevan tilintarkastuskertomuksen. Olemme saaneet toimintakertomuksen sekä Huhtamäki 2016 -julkaisuun sisältyvät hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen ja palkka- ja palkkioselvityksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme Huhtamäki 2016 -julkaisun käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti riskitilidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastuksessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme toimintakertomukseen, hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevaan selvitykseen tai palkka- ja palkkioselvityksen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Espoossa 14. helmikuuta 2017

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Harri Pärssinen KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (CG-selvitys)

Johdanto

Huhtamäki Oyj (jäljempänä yhtiö) noudattaa kulloinkin voimassa olevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (CG-selvitys) on laadittu 1.1.2016 voimaan tulleen hallinnointikoodin mukaisesti. Lisäksi yhtiö on julkistanut koodin mukaisen erillisen palkka- ja palkkioselvityksen. Koodi on kokonaisuudessaan saatavilla internetosoitteessa www.cgfinland.fi. Huhtamäki Oyj on Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n kannatusjäsen.

Tämä erillinen CG-selvitys on julkaistu hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallituksen tarkastusvaliokunta on käsitellyt selvityksen ja hallitus on hyväksynyt sen. Yhtiön tilintarkastaja on tarkastanut, että tämä selvitys

on annettu ja että selvityksen sisältämä kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

Yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmän perustana on yhtiökokouksen, hallituksen ja sen perustamien valiokuntien sekä toimitusjohtajan ja konsernin johtoryhmän, konsernin toiminnassa sovellettavaksi tulevan lainsäädännön ja muun sääntelyn sekä konsernin sisäisten politiikkojen, ohjeistusten ja toimintatapojen muodostama kokonaisuus.

Yhtiön internetsivujen osiossa ”Hallinto- ja ohjausjärjestelmä” (<http://www.huhtamaki.com/fi/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma>) on ajankohtaista ja päivitettyä tietoa yhtiön hallinnosta.

Hallintorakenne

Hallinnointia koskevat kuvaukset

Hallitus

Hallituksen valinta ja kokoonpano

Hallituksen nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenen valintaa koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle, joka valitsee hallituksen jäsenet toimikaudeksi, joka päättyy valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiön yhtiöjärjestys ei sisällä säännöksiä hallituksen jäsenten erityisestä asettamisjärjestyksestä, vaan yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet nimitysvaliokunnan ehdotukseen perustuen. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Mikäli yhtiön toimitusjohtaja valittaisiin hallitukseen, toimitusjohtaja ei kuitenkaan voisi olla hallituksen puheenjohtaja.

Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituksen kokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Kokoonpanoa harkittaessa tulee huomioida konsernin liiketoiminta ja kehitysvaihe. Hallitukseen valittavan henkilön tulee olla pätevä ja hänen täytyy kyetä käyttämään riittävästi aikaa hallitustehtävien tehokkaaseen hoitamiseen. Yhtiön hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kuusi ja enintään

yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausien määrää ei ole rajoitettu eikä jäsenille ole asetettu enimmäisikää.

Hallituksen monimuotoisuus

Hallituksen jäsenten valinnassa pyritään hallituksen työjärjestyksen mukaan varmistamaan vahva, monipuolinen sekä toisiaan täydentävä asiantuntemus, kokemus sekä osaaminen konsernin kannalta merkittäviltä eri toimialoilta ja markkina-alueilta. Yhtiön hallituksen jäsenten tulee edustaa kattavasti eri toimialoja ja heillä tulee olla laajaa kokemusta liiketoiminnan johtamisesta konsernin kannalta keskeisillä markkina-alueilla, mukaan lukien kehittyvät markkinat. Hallituksen jäsenten valinnassa arviointiin seikkoihin kuuluvat ikä ja sukupuoli sekä ammatillinen, koulutuksellinen ja kansainvälinen tausta. Hallituksessa on oltava molempia sukupuolia tasapainoisessa suhteessa.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet otetaan huomioon yhtiön hallituksen jäsenten seuraajasuunnittelussa. Molemmat sukupuolet ovat olleet pitkään edustettuna yhtiön hallituksessa. Vuodesta 2009 lähtien yhtiön hallituksessa on ollut kahdesta kolmeen naispuolista jäsentä ja naisten osuus on siten ollut 25–43 % hallituksesta.

Hallituksen jäsenet

Vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa yhtiön hallitukseen valittiin seuraavat seitsemän henkilöä:

Puheenjohtaja Pekka Ala-Pietilä

s. 1957, Suomen kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 24.4.2012

Hallituksen valiokunnat: nimitysvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan puheenjohtaja

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: kauppatieteiden maisteri, kauppatieteiden tohtori h.c. ja tekniikan tohtori h.c.

Keskeinen työkokemus: Blyk Services Oy, perustajajäsen ja toimitusjohtaja (2006–2011); Nokia Oyj, useita eri tehtäviä (1984–2005), viimeisimmät tehtävät toimitusjohtaja (1999–2005), johtokunnan jäsen (1992–2005) sekä Nokia Mobile Phones, toimitusjohtaja (1992–1998)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Sanoma Oyj, hallituksen puheenjohtaja (2016–) ja jäsen (2014–2016); Pöyry Oyj, hallituksen jäsen (2006–); SAP AG, hallintoneuvoston jäsen (2002–); Solidium Oy, hallituksen puheenjohtaja (2011–2015)

Varapuheenjohtaja Jukka Suominen

s. 1947, Suomen kansalainen

Riippumaton yhtiöstä, kokonaisarvioinnin perusteella sidonnaisuus merkittävään osakkeenomistajaan

Hallituksen jäsen alkaen: 30.3.2005

Hallituksen valiokunnat: tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja, nimitysvaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: diplomi-insinööri, ekonomi

Keskeinen työkokemus: Silja-konserni, johtotehtäviä (1975–2000), konsernijohtaja, Silja Oyj Abp (1995–2000), toimitusjohtaja, Silja Line (1991–1995) ja johtaja, Effoa / Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö (1975–1994)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Rederiaktiebolaget Eckerö, hallituksen puheenjohtaja (2006–); Lamor Corporation Ab, hallituksen puheenjohtaja (2010–); Fiskars Oyj Abp, hallituksen jäsen (2008–2014)

Eija Ailasmaa

s. 1950, Suomen kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 22.3.2004

Hallituksen valiokunnat: tarkastusvaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: valtiotieteen maisteri

Keskeinen työkokemus: Sanoma Media B.V., toimitusjohtaja (2003–2011); Sanoma-konserni, aikakauslehtikustannuksen johtotehtäviä, mm. Helsinki Media/Sanoma Magazines Finland, toimitusjohtaja (2000–2003) ja muita johtotehtäviä (1989–2000); Kodin Kuvalehti, päätoimittaja (1985–1989)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Outotec Oyj, hallituksen jäsen (2010–); Solidium Oy, hallituksen varapuheenjohtaja (2008–2015, 2016–)

Doug Baillie

s. 1955, Ison-Britannian kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 21.4.2016

Hallituksen valiokunnat: henkilöstövaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: BComm, Business Finance, Marketing & Business Administration

Keskeinen työkokemus: Unilever-konserni, useita eri tehtäviä (1978–2016), viimeisimmät tehtävät Chief Human Resources Officer ja Unilever-konsernin johtoryhmän (ULE) jäsen (2008–2016), President, Western Europe (2008–2011), Chief Executive Officer & Group Vice President, South Asia, Hindustan Unilever (2006–2008) ja Group Vice President, Africa, Middle East & Turkey (2004–2005)

Keskeisimmät luottamustehtävät: The MasterCard Foundation, hallituksen jäsen (2015–); Leverhulme Trust, hallituksen jäsen (2015–); Africa Platform Capital LLP, neuvonantaja (2016–); Huozhi Limited, neuvonantaja (2016–)

William R. Barker

s. 1949, Yhdysvaltain kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 24.3.2010

Hallituksen valiokunnat: henkilöstövaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: MBA ja B.Sc. (Chemical Engineering)

Keskeinen työkokemus: Milacron LLC, Executive Vice President (2013–2014); Mold-Masters (2007) Limited, President (2013) ja President & CEO (2010–2013); The Whitehawk Group LLC, toimitusjohtaja (2009–2010); Rexam PLC, hallituksen jäsen ja Rexam Beverage Can, Group Executive Director (2005–2009); Rexam Beverage Can Americas, President & CEO (2001–2004); Textron, Inc., President, Textron Fastening Systems - Commercial Solutions (2000–2001); OEA Inc., President, OEA Automotive Safety Products (1998–2000); Bosal International N.V., President, Bosal North America (1995–1998); Gates Rubber Company, Vice President, Gates Power Drive Products, Managing Director, Asia Pacific Operations ja muita tehtäviä (1972–1995)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Shield Holdco LLC (Dynatect Manufacturing, Inc.:in holdingyhtiö), hallituksen puheenjohtaja (2014–) ja jäsen (2014); Shape Technologies Group, Inc., hallituksen puheenjohtaja (2015–) ja jäsen (2015); The Carlstar Group LLC., hallituksen jäsen (2014–); Leeds School of Business, University of Colorado, hallituksen jäsen (2008–); Mcron Acquisition Corporation, hallituksen jäsen (2013–2014); Mold-Masters (2007) Limited, hallituksen jäsen (2010–2013)

Rolf Börjesson

s. 1942, Ruotsin kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 31.3.2008

Hallituksen valiokunnat: nimitysvaliokunnan ja henkilöstövaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: M.Sc. (Chemical Engineering)

Keskeinen työkokemus: Rexam PLC, hallituksen puheenjohtaja (2004–2008) sekä toimitusjohtaja ja hallituksen jäsen (1996–2004)

Keskeisimmät luottamustehtävät: LifeAir AB (publ), hallituksen puheenjohtaja (2017–); Biolight AB (publ), hallituksen puheenjohtaja (2011–2016); Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (publ), hallituksen jäsen (2003–2015); Avery Dennison Corporation, hallituksen jäsen (2005–2015); Ahlsell AB, hallituksen puheenjohtaja (2006–2012)

Sandra Turner

s. 1952, Ison-Britannian kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 20.4.2011

Hallituksen valiokunnat: tarkastusvaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: BA (Marketing) Honours

Keskeinen työkokemus: Tesco PLC, Englanti ja Irlanti (1987–2009), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä Commercial Director, Tesco Ireland Limited (2003–2009)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Carpentryright PLC, hallituksen jäsen (2010–); McBride PLC, hallituksen jäsen (2011–); Greggs PLC, hallituksen jäsen (2014–); Berkhamsted School, Board of Governors, varapuheenjohtaja (2013–) ja jäsen (2011–2013); Countrywide PLC, hallituksen jäsen (2013–2014); Northern Foods PLC, hallituksen jäsen (2010–2011)

Vuonna 2016 hallitukseen on lisäksi kuulunut Maria Mercedes Corrales. Hänen jäsenyytensä päättyi vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa ja hänen tietonsa on esitetty 21.4.2016 tilanteen mukaisina.

Maria Mercedes Corrales

s. 1949, Filippiinien kansalainen

Riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista

Hallituksen jäsen alkaen: 24.4.2012

Hallituksen valiokunnat: henkilöstövaliokunnan jäsen

Päätoimi: erinäisiä luottamustehtäviä

Koulutus: MBA ja B.Sc. (Business Management)

Keskeinen työkokemus: Starbucks Corporation, Corporate Senior Vice President & President, Asia Pacific Division (2009–2010) sekä Representative Director, CEO/COO, Starbucks Japan (2006–2009); Levi Strauss & Co., useita eri johtotehtäviä Aasiassa ja Etelä-Amerikassa (1973–2005), viimeisimmät tehtävät President and Representative Director (LS Japan KK) & Regional Vice President, North Asia (Japan, Greater China and South Korea) (2001–2005) sekä Regional Vice President, South America (1996–2000)

Keskeisimmät luottamustehtävät: Mapúa Institute of Technology, Board of Trustees (2013–); D.E Master Blenders 1753, hallituksen jäsen (2012–2013); Fraser and Neave, Limited, hallituksen jäsen (2010–2013); RCBC Savings Bank Philippines, hallituksen jäsen (2015–)

Hallituksen jäsenten riippumattomuus

Hallituksen jäsenistä kukaan ei ole yhtiön palveluksessa. Hallitus on arvioinut, että kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä. Arvioinnissa on huomioitu Eija Ailasmaan ja Jukka Suomisen toimiminen hallituksen jäsenenä yhtäjaksoisesti yli 10 vuotta. Hallitus ei ole havainnut sellaisia syitä, joiden perusteella heidät tulisi katsoa riippuvaisiksi yhtiöstä. Arvio on tehty tosiasiallisten olosuhteiden perusteella sekä yhtiön että kyseisten hallituksen jäsenten näkökulmasta. Kaikki hallituksen jäsenet Jukka Suomista lukuun ottamatta ovat lisäksi riippumattomia yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Jukka Suomisella on oman ilmoituksensa ja hallituksen kokonaisarvion mukaan sidonnaisuus yhtiön merkittävään osakkeenomistajaan Suomen Kulttuurirahastoon.

Hallituksen jäsenten osakeomistukset 31.12.2016

	2016
Pekka Ala-Pietilä	3 250
Jukka Suominen	3 000
Eija Ailasmaa	1 000
Doug Baillie	-
William R. Barker	-
Rolf Börjesson	3 000
Sandra Turner	1 000
Hallitus yhteensä	11 250

Osakeomistuksissa on huomioitu hallituksen jäsenten ja heidän mahdollisten määräysvalta-yhteisöjensä omistamat yhtiön osakkeet. Hallituksen jäsenet eivät omista osakkeita missään muissa konserniyhtiöissä kuin Huhtamäki Oyj:ssä.

Tietoa hallituksen jäsenten palkkioista on palkka- ja palkkioselvityksessä, joka julkaistaan hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä ja löytyy yhtiön internetsivuilta (<http://www.huhtamaki.com/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/palkitseminen>).

Hallituksen tehtävät

Hallituksen toimintaperiaatteet ja keskeiset tehtävät on määriteltävä osakeyhtiölaissa, yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen toimintaansa varten laatimassa työjärjestyksessä, jota on viimeksi päivitetty vuonna 2016.

Hallitus päättää muun muassa yhtiön taloudellisista ja strategisista tavoitteista sekä osinkopolitiikasta ja hyväksyy strategiaan liittyvät toimintasuunnitelmat ja budjetin sekä seuraa niiden toteutumista. Hallitus päättää myös yritysostoista ja -myynneistä sekä yli 10 miljoonan euron suuruisista investoinneista ja muista konsernin kannalta merkittävistä asioista. Hallitus valitsee ja erottaa yhtiön toimitusjohtajan ja vahvistaa konsernin johtoryhmän jäsenten valinnan ja erottamisen toimitusjohtajan esityksestä, päättää ylimmän johdon palkkaeduista ja arvioi vuosittain toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten toimintaa. Muita hallituksen tehtäviä ovat esimerkiksi tilinpäätöksen hyväksyntä, riskien ja sisäisen valvonnan arviointi sekä varsinaisen yhtiökokouksen päätettäväksi tulevien asioiden valmistelu. Hallitus arvioi vuosittain myös omaa toimintaansa ja työskentelytapojaan. Arviointi voidaan suorittaa hallituksen itsensä tai ulkopuolisen arvioijan toimesta. Vuonna 2016 arviointi toteutettiin ulkopuolisen arvioijan toimesta.

Hallitus tarvitsee tehtävänsä hoitamista varten riittävästi tietoja konsernin rakenteesta, liiketoiminnasta ja markkinoista. Kullekin hallituksen jäsenelle toimitetaan kuukausittain konsernin taloudellista tilannetta ja toimintaympäristöä

käsittelyä raportti. Lisäksi hallituksen jäseniä informoidaan tarvittaessa kaikista merkittävistä tapahtumista konsernissa. Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään yhtiön toimintaan.

Hallituksen kokoukset

Hallituksen kokoukset pidetään yhtiön pääkonttorissa Espoossa, konsernin muissa toimipaikoissa tai muissa hallituksen päättämässä paikoissa. Hallitus voi tarvittaessa pitää kokouksia myös puhelimitse tai sähköisesti ja tehdä päätöksiä kokoontumatta. Hallituksen työjärjestyksen mukaan hallitus kokoontuu vähintään kuusi kertaa vuodessa. Vuonna 2016 hallitus piti 11 kokousta, joista kolme pidettiin puhelimitse ja yksi kokoontumatta. Hallituksen jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti hallituksen kokouksiin oli 93.

Yhtiön toimitusjohtaja ja talousjohtaja osallistuvat yleensä hallituksen kokouksiin. Tarvittaessa, kuten strategian tai budjetin käsittelyn yhteydessä, kokouksiin osallistuvat myös muut konsernin johtoryhmän jäsenet. Tilintarkastaja osallistuu vuosittain tilinpäätöstä käsittelevään kokoukseen. Yhtiön hallinto- ja lakiasiaintoimittaja toimii hallituksen sihteerinä.

Hallituksen jäsenten osallistuminen hallituksen kokouksiin

	2016	
	Osallistuminen (%)	Kokoukset, joissa osallisena
Pekka Ala-Pietilä (puheenjohtaja)	100	11/11
Jukka Suominen (varapuheenjohtaja)	100	11/11
Eija Ailasmaa	100	11/11
Doug Baillie*	75	6/8
William R. Barker	100	11/11
Rolf Börjesson	100	11/11
Sandra Turner	100	11/11
Maria Mercedes Corrales**	67	2/3

* Hallituksen jäsen 21.4.2016 alkaen

** Hallituksen jäsen 21.4.2016 saakka

Hallituksen valiokunnat

Yleistä

Hallitus voi tiettyihin vastuualueisiin keskittyäkseen nimittää valiokuntia, joihin kuhunkin kuuluu kolmesta viiteen hallituksen jäsentä. Hallitus valitsee myös kunkin valiokunnan puheenjohtajan. Valiokuntien jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus.

Hallituksessa on tällä hetkellä kolme valiokuntaa: nimitysvaliokunta, henkilöstövaliokunta ja tarkastusvaliokunta. Kunkin valiokunnan tehtävät on kuvattu hallituksen hyväksymissä valiokuntien työjärjestyksissä, joita on viimeksi päivitetty vuonna 2016. Valiokunnat avustavat hallitusta valmistelemalla hallituksen päätettäväksi kuuluvia asioita. Kukin valiokunta raportoi säännöllisesti työstään hallitukselle. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätöksensä kollektiivisesti ja on vastuussa valiokunnille osoittamiensa tehtävien hoitamisesta.

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat ehdotukset varsinaiselle yhtiökokoukselle. Sen tehtäviin kuuluu myös tarvittaessa etsiä hallituksen jäsenten seuraajaehdokkaita.

Nimitysvaliokunta kokoontuu vähintään kerran vuodessa ennen varsinaista yhtiökokousta. Vuonna 2016 nimitysvalio-

kuntaan ovat kuuluneet Pekka Ala-Pietilä (pj.), Rolf Börjesson ja Jukka Suominen. Vuoden 2016 aikana valiokunta kokoontui neljä kertaa. Nimitysvaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Nimitysvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin

2016		
	Osallistuminen (%)	Kokoukset, joissa osallisena
Pekka Ala-Pietilä (pj.)	100	4/4
Rolf Börjesson	100	4/4
Jukka Suominen	100	4/4

Henkilöstövaliokunta

Henkilöstövaliokunta valmistelee organisaatioon ja henkilöstöön liittyviä asioita mukaan lukien toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemis- ja nimitysasioita ja seuraajasuunnittelua sekä henkilöstöstrategiaa ja -politiikkoja.

Henkilöstövaliokunta kokoontuu vähintään kaksi kertaa vuodessa. Vuoden 2016 yhtiökokouspäivästä lähtien henkilöstövaliokuntaan ovat kuuluneet Pekka Ala-Pietilä (pj.), Doug Baillie, William R. Barker ja Rolf Börjesson. Vuoden 2016 aikana henkilöstövaliokunta kokoontui kuusi kertaa. Henkilöstövaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 90.

Henkilöstövaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin

2016		
	Osallistuminen (%)	Kokoukset, joissa osallisena
Pekka Ala-Pietilä (pj.)	100	6/6
Doug Baillie*	100	4/4
William R. Barker	100	6/6
Rolf Börjesson	100	6/6
Maria Mercedes Corrales**	50	1/2

* Henkilöstövaliokunnan jäsen 21.4.2016 alkaen

** Henkilöstövaliokunnan jäsen 21.4.2016 saakka

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta valmistelemalla tiettyjä taloudelliseen raportointiin ja valvontaan liittyviä asioita. Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu esimerkiksi yhtiön taloudellisen raportointiprosessin sekä sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen ja riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Se myös arvioi lakisääteisen tilintarkastajan riippumattomuutta kiinnittäen erityistä huomiota tilintarkastukseen liittymättömien palveluiden tarjontaan. Tarkastusvaliokunta myös valmistelee ja laatii varsinaiselle yhtiökokoukselle ehdotuksen tilintarkastajan valinnasta sekä käsittelee tilinpäätöksen ja useita muita yhtiön julkistettavaksi tulevia raportteja.

Tarkastusvaliokunnan jäsenillä tulee olla valiokunnan tehtävien edellyttämät asiantuntemus ja kokemus ja vähintään yhdellä jäsenellä on oltava asiantuntemusta laskentatoimen tai tilintarkastuksen alalla. Tarkastusvaliokunnan jäsenet eivät osallistu konsernin juoksevan hallinnon hoitamiseen. Tarkastusvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistuvat valiokunnan jäsenten lisäksi yhtiön

talousjohtaja sekä tilinpäätöstä käsiteltäessä ja muutoin tarvittaessa tilintarkastaja. Tarkastusvaliokunta kokoontuu valiokunnan päättämän aikataulun mukaisesti, mutta vähintään neljä kertaa vuodessa.

Vuonna 2016 tarkastusvaliokuntaan ovat kuuluneet Jukka Suominen (pj.), Eija Ailasmaa ja Sandra Turner. Vuoden 2016 aikana tarkastusvaliokunta kokoontui kuusi kertaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin

2016		
	Osallistuminen (%)	Kokoukset, joissa osallisena
Jukka Suominen (pj.)	100	6/6
Eija Ailasmaa	100	6/6
Sandra Turner	100	6/6

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Hän vastaa hallitukselle sen asettamien tavoitteiden, suunnitelmien ja päämäärien toteuttamisesta. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtaja on konsernin johtoryhmän puheenjohtaja.

Yhtiön toimitusjohtajana on 1.4.2008 alkaen toiminut kauppatieteen maisteri, MBA Jukka Moisio (s. 1961). Ennen yhtiön palvelukseen siirtymistään Jukka Moisio toimi vuosina 1991–2008 Ahlstrom Oyj:ssä useissa eri tehtävissä, viimeiseksi Ahlstrom Oyj:n toimitusjohtajana. Toimitusjohtajan tarkemmat henkilö- ja omistustiedot on kuvattu jäljempänä konsernin johtoryhmän henkilö- ja omistustietojen yhteydessä.

Yhtiön ja toimitusjohtajan välisen kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen keskeisimpiä ehtoja ja palkitsemista sekä toimitusjohtajan lakisääteistä eläkettä ja lisäeläketurvaa on kuvattu palkka- ja palkkioselvityksessä, joka on julkaistu hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä ja löytyy yhtiön internet-sivuilta (<http://www.huhtamaki.com/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/palkitseminen>).

Konsernin johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän tehtävänä on avustaa toimitusjohtajaa. Se käsittelee ja seuraa konsernin strategian toteutumista ja tuloskehitystä sekä merkittävien projektien ja asetettujen tavoitteiden toteutumista. Konsernin johtoryhmällä ei ole muodollista yhtiöoikeudellista asemaa. Konsernin johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja puheenjohtajana ja hallituksen vahvistamat konsernin johtohenkilöt. Konsernin johtoryhmän jäsenet raportoivat toimitusjohtajalle. Jokaisella konsernin johtoryhmän jäsenellä on selkeä konsernitoiminto- tai liiketoimintasegmenttikohtaisesti määritelty vastuualueensa. Konsernin johtoryhmä kokoontuu vähintään kerran kuukaudessa.

Konsernin johtoryhmään kuuluvat tämän selvityksen päivämääränä seuraavat henkilöt:

Jukka Moisio

s. 1961, Suomen kansalainen

Konsernin johtoryhmän puheenjohtaja, toimitusjohtaja

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 1.4.2008

Tullut yritykseen: 2008

Koulutus: KTM, MBA

Keskeinen työkokemus: Ahlstrom Oyj (1991–2008), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä toimitusjohtaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: Atria Oyj, hallituksen jäsen (2014–); Suomen Messut Osuuskunta, hallintoneuvoston jäsen (2009–)

Thomas Geust

s. 1973, Suomen kansalainen

Talusojohtaja

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 1.10.2013

Tullut yritykseen: 2013

Koulutus: KTM

Keskeinen työkokemus: ABB-konserni (2004–2013), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä Group Vice President, Global Controller, Marine & Cranes -liiketoimintayksikkö; Schneider Electric (2003–2004), Global Division Controller, Vice President, Control; Lexel Group (2000–2003), Production Controller; KPMG (1998–2000), tilintarkastaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Sami Pauni

s. 1974, Suomen kansalainen

Hallinto- ja lakiasiaintoimintajohtaja

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 12.2.2015

Tullut yritykseen: 2006

Koulutus: OTK, EMBA

Keskeinen työkokemus: Huhtamäki Oyj (2006–), useita eri lakiasiantunteita, edellinen tehtävä lakiasiaintoimintajohtaja; Roschier Asianajotoimisto Oy (2001–2006), asianajaja

Keskeisimmät luottamustehtävät: Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n markkinatapalautakunnan jäsen (2013–); Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n lakivaliokunnan jäsen (2013–)

Teija Sarajärvi

s. 1969, Suomen kansalainen

Henkilöstöjohtaja

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 1.10.2015

Tullut yritykseen: 2015

Koulutus: FM

Keskeinen työkokemus: OP Ryhmä (2012–2015), henkilöstöjohtaja; Metso Oyj (2009–2012), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä Senior Vice President, Human Resources; Nokia Oyj (1998–2009), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä Director, Human Resources, Nokia Markets; ABB Oyj (1993–1998), useita eri tehtäviä

Keskeisimmät luottamustehtävät: Finanssialan Keskusliitto, työmarkkinatoimikunnan puheenjohtaja (2013–2015); Elinkeinoelämän Keskusliitto EK:n osaava työvoima -valiokunnan jäsen (2014–2015); Unico Banking Group, henkilöstövaliokunnan jäsen (2012–2015); OP-Eläkesäätiön ja OP-Eläkekassan puheenjohtaja (2012–2015)

Petr Domin

s. 1966, Tšekin kansalainen

Johtaja, Molded Fiber

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 1.7.2016

Tullut yritykseen: 1990

Koulutus: EMBA, M.Sc. (Eng., Pulp and Paper)

Keskeinen työkokemus: Huhtamäki-konserni (1990–), useita eri tehtäviä, viimeisimmät tehtävät väliaikainen johtaja, Molded Fiber (2015–2016); johtaja, Molded Fiber Europe (2012–), Global Operations Support Manager (2009–2012), Molded Fiber; johtaja, Iso-Britannia & Irlanti, Huhtamäki Lurgan (2006–2009); johtaja, Norja, Huhtamäki Norway (2006–2008); johtaja, Keski- ja Itä-Eurooppa, Huhtamäki Czech Republic (2005–2006)

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Clay Dunn

s. 1957, Yhdysvaltain kansalainen

Johtaja, North America

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 1.6.2005

Tullut yritykseen: 2005

Koulutus: BBA (markkinointi ja liikkeenjohto)

Keskeinen työkokemus: Dow Chemical Company (1979–2005), useita eri tehtäviä, mukaan lukien johtaja, Global Sourcing ja johtaja, Polystyrene

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Olli Koponen

s. 1959, Suomen kansalainen

Johtaja, Flexible Packaging

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 1.1.2011

Tullut yritykseen: 1990

Koulutus: diplomi-insinööri, insinööri

Keskeinen työkokemus: Huhtamäki Oyj (1990–), useita eri tehtäviä, edelliset tehtävät johtaja, Molded Fiber; johtaja, Molded Fiber Europe sekä johtaja, Hämeenlinnan, Turkin, Hongkongin ja Venäjän yksiköt; Systecon Oy (1984–1990), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä tuotepäällikkö

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Eric Le Lay

s. 1962, Ranskan kansalainen

Johtaja, Foodservice Europe-Asia-Oceania

Konsernin johtoryhmässä alkaen: 12.3.2008

Tullut yritykseen: 2008

Koulutus: MBA, M.Sc. (Eng.)

Keskeinen työkokemus: Amcor Limited (1997–2008), useita eri tehtäviä, viimeisin tehtävä toimitusjohtaja, Chilled Foods, Amcor Flexible Europe; United Biscuits (1996–1997), tehdaspäällikkö; Johnson & Johnson International S.A. (1994–1996), apulaistehdaspäällikkö; Kraft General Food France S.A. (1986–1994), useita eri operatiivisia ja taloushallinnon tehtäviä

Keskeisimmät luottamustehtävät: -

Konsernin johtoryhmän jäsenten omistamat osakkeet 31.12.2016

	2016
Jukka Moisio	95 900
Thomas Geust	5 590
Sami Pauni	7 730
Teija Sarajärvi	-
Petr Domin	5 870
Clay Dunn	33 000
Olli Koponen	39 000
Eric Le Lay	52 280
Konsernin johtoryhmä yhteensä	239 370

Osakeomistuksissa on huomioitu konsernin johtoryhmän jäsenten ja heidän mahdollisten määräysvaltaehtoisjensä omistamat yhtiön osakkeet. Konsernin johtoryhmän jäsenet eivät omista osakkeita missään muissa konserniyhtiöissä kuin Huhtamäki Oyj:ssä.

Tietoa konsernin johtoryhmän jäsenten palkkioista on palkka- ja palkkioselvityksessä, joka on julkaistu hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä ja löytyy yhtiön internet-sivuilta (<http://www.huhtamaki.com/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/palkitseminen>).

Kuvaukset riskienhallinnasta, sisäisen valvonnan menettelytavoista ja sisäisen tarkastuksen toiminnosta

Riskienhallinnan yleiskuvaus

Riskienhallinta on olennainen osa konsernin johtamis- ja valvontajärjestelmää. Yhtiö on määritellyt periaatteet, joiden mukaan riskienhallinta on järjestetty. Riskienhallinnan tarkoituksena on tunnistaa muutokset liiketoimintaympäristössä, jotka toteutuessaan voivat vaikuttaa konsernin liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen. Tarkoituksena on hallita tunnistettuja riskejä siten, että ne eivät ylitä konsernin riskinottoa ja -valmiutta. Näin pyritään ennakoimaan ja varmistamaan liiketoiminnan tavoitteiden saavuttaminen. Konsernin riskienhallintaprosessi perustuu Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissionin (COSO) vahvistamaan Enterprise Risk Management (ERM) -viitekehykseen.

Konsernin riskienhallintaprosessiin kuuluu riskien systemaattinen arviointi liiketoimintayksiköiden, -segmenttien ja konsernitoimintojen toimesta, riskitietoisuuden lisääminen ja riskienhallinnan parantaminen, parhaiden toimintatapojen edistäminen sekä liiketoimintasegmenttien rajat ylittävien riskienhallinta-aloitteiden tukeminen. Riskien tunnistamisen systematisoimiseksi ja helpottamiseksi riskit on luokiteltu strategiaan, operatiivisiin, taloudellisiin ja informaatoriskeihin. Riskit ovat täten yhdistettävissä konsernin strategiaan, operatiivisiin, taloudellisiin ja vaatimustenmukaisuus- (*compliance*) tavoitteisiin.

Konsernin riskienhallintapolitiikka määrittelee riskienhallinnan tavoitteet, laajuuden ja vastuujaoon. Riskienhallintapolitiikkaa noudattamalla varmistetaan, että riskit tunnistetaan ja huomioidaan ajoissa ja niiden hallitsemiseksi ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin. Riskienhallinnan prosessi ja menettelytavat on kirjattu yksityiskohtaisemmin konsernin ERM-prosessiohjeistukseen.

Hallituksen tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluu valvoa riskienhallinnan toteuttamista sekä arvioida riskienhallintaprosessin ja riskienhallinnan riittävyttä ja asianmukaisuutta. Tarkastusvaliokunta raportoi säännöllisesti hallitukselle, joka valvoo konsernin strategiaa, operatiivisia, taloudellisia ja informaatoriskejä. Hallituksen tehtävänä on hyväksyä konsernin riskinottoa ja -valmius sekä varmistaa riskien asianmukainen tunnistaminen, hallinnointi ja seuranta.

Konsernin johtoryhmä on vastuussa riskienhallintaan liittyvien konsernin sisäisten hallinnointiperiaatteiden ja toimintatapojen käyttöönotosta ja toteuttamisesta. Riskienhallintaprosessin avulla tunnistetaan ja arvioidaan riskejä systemaattisesti kussakin liiketoimintasegmentissä ja niiden liiketoimintayksiköissä sekä konsernitason tasolla. Riskit konsolidoidaan liiketoimintayksiköistä segmenttitasolle ja segmenttitasolta konsernitason tasolle. Kullakin toimintatasolla laaditaan

toimenpidesuunnitelmat riskien saattamiseksi hyväksyttävälle tasolle. Näiden toimenpiteiden toteuttaminen ja seuranta on linjajohdon tehtävä. Ylemmän tason johto hyväksyy aina alemman organisaatiotason riskienhallintatoimenpiteet ja näiden toteuttamisen jälkeen saavutettavan riskitason. Konsernin riskienhallintatoiminto seuraa ja raportoi näiden toimenpidesuunnitelmien toteutumista. Tarkoituksena on varmistaa, että riskienhallintatoimenpiteet tukevat konsernin strategiaa, operatiivisia, taloudellisia ja vaatimustenmukaisuus- (*compliance*) tavoitteita.

Konsernin riskienhallintatoiminto huolehtii riskienhallintatoimien käytännön järjestelyistä, ohjeistuksesta, tuesta, valvonnasta ja seurannasta. Lisäksi konsernin riskienhallintatoiminto arvioi tunnistettujen riskien vaikutusten, todennäköisyyksien ja hallinnan tason muutoksia. Se raportoi riskienhallintaprosessin tuloksista vuosittain hallituksen tarkastusvaliokunnalle sekä tekee katsauksia riskienhallintaan liittyvistä asioista säännöllisesti segmenttien ja konsernin johdolle, sisäiselle tarkastukselle ja tilintarkastajalle.

Yksikkö-, segmentti- ja konsernitason riskienhallinta on osa koko konsernin strategista suunnittelu- ja budjetointiprosessia. Prosessi voidaan käynnistää tarvittaessa myös kesken toimintavuotta, mikäli tietyllä liiketoiminta-alueella tapahtuu oleellisia strategisia muutoksia, jotka vaativat riskienhallintaprosessin käynnistämistä.

Kuvaus yhtiön toiminnan kannalta merkittävistä riskeistä sekä riskienhallinnan painopistealueista vuonna 2016 on esitetty hallituksen toimintakertomuksessa sekä yhtiön internet-sivuilla osiossa "Riskienhallinta" (http://www.huhtamaki.com/fi_FI/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/riskien-hallinta).

Sisäisen valvonnan yleiskuvaus

Tuloksellinen liiketoiminta edellyttää konsernin toimintojen, prosessien ja käytäntöjen jatkuvaa kehittämistä ja valvontaa. Sisäinen valvonta on olennainen osa konsernin hallinto- ja johtamisjärjestelmää. Yhtiö on määritellyt sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet. Hallitukselle ja toimitusjohtajalle kuuluu vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä. Hallituksen tarkastusvaliokunta seuraa sisäisen valvonnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta sekä taloudellisen raportoinnin oikeellisuutta.

Sisäinen valvonta on prosessi, jonka tavoitteena on kohtuudella varmistua konsernin strategisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä kuuluu konsernin toimivalle johdolle. Sisäisen valvonnan toimeenpanoon osallistuu konsernin koko toimintaorganisaatio. Sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistua konsernin taloudellisen raportoinnin luotettavuudesta, toimintojen tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta sekä lainsäädännön ja muiden säännösten noudattamisesta.

Taloudellisen raportoinnin valvontajärjestelmien avulla varmennetaan, että konsernin taloudellinen raportointi toteutetaan luotettavalla tavalla ja pyritään varmistamaan siitä, että yhtiön julkistamat taloudelliset raportit ja muu markkinoille annettu informaatio antavat oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta tilasta.

Operatiivisten toimintojen valvonnan tavoitteena on varmistua konsernin toimintojen tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta sekä strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta.

Lainsäädäntöön ja muihin säännöksiin kohdistuvan valvonnan tarkoituksena on varmistua, että konsernissa noudatetaan sovellettavaksi tulevaa lainsäädäntöä ja muita säännöksiä.

Konsernin kaikki toiminta perustuu Huhtamäen arvoihin ja periaatteisiin, jotka määrittävät toimintamallit ja niihin liittyvät rakenteet. Nämä periaatteet on kirjattu asianmukaisia toimintatapoja, eettisiä periaatteita ja henkilöstöhallintoa koskeviin politiikkoihin ja toimintaohjeisiin. Vastuun- ja työnjaon asianmukainen määrittely mahdollistaa tehokkaasti toimivan päätöksentekojärjestelmän.

Konsernipolitiikkoja, standardeja ja toimintaohjeita noudatetaan kaikissa liiketoimintasegmenteissä ja -yksiköissä. Konsernissa sovellettavat politiikat, standardit ja toimintaohjeet koskevat taloudellisia, henkilöstöön ja ympäristöön liittyviä seikkoja sekä lainsäädännön ja muiden säännösten noudattamista ja riskienhallintaa. Konsernipolitiikkojen lisäksi liiketoimintasegmenteissä ja -yksiköissä on tarkempaa ohjeistusta sisältäviä paikallisia politiikkoja.

Taloudellisen raportoinnin luotettavuus

Konsernin taloudellista johtamista ja toimintojen valvontaa tukevat ja koordinoivat konsernin taloushallinto ja liiketoimintasegmenttien ja -yksiköiden controller-verkosto. Konsernin taloudellisessa raportointiprosessissa noudatetaan konsernin taloudellista raportointia koskevia toimintaohjeita ja standardeja. Tilinpäätösstandardien tulkinta ja soveltaminen on keskitetty konsernin taloushallintoon, joka ylläpitää taloudellista raportointia koskevia toimintaohjeita ja standardeja sekä huolehtii niihin liittyvästä sisäisestä tiedottamisesta. Konsernin taloushallinto myös valvoo näiden ohjeiden ja standardien noudattamista. Raportointi- ja budjetointiprosessien valvonta perustuu konsernin raportointiperiaatteisiin, joiden määrittämisestä ja keskitetystä ylläpidosta vastaa konsernin taloushallinto. Periaatteita sovelletaan yhdenmukaisesti koko konsernissa ja käytössä on yhdenmukainen konserniraportointijärjestelmä.

Toimintojen tehokkuus ja tuloksellisuus

Liiketoiminnan strategia sekä siihen liittyvät tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeelliset toimenpiteet on määritelty konserninlaajuisesti. Vuositavoitteet ja niiden saavuttamisen seuraamiseksi tarpeelliset tunnusluvut on asetettu, hyväksytty ja tiedotettu vuosittaisen suunnitteluprosessin yhteydessä. Tavoitteiden saavuttamista seurataan kuukausittain ja neljännesvuosittain liiketoimintasegmenttien ja -yksiköiden linjaorganisaation seurantasuunnitelman yhteydessä.

Tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseksi määriteltyjä tunnuslukuja seurataan jatkuvasti. Valvonnan tavoitteena on tunnistaa riskitekijät sekä suunnitella riskejä ehkäiseviä ja havainnoivia kontrolloita. Liiketoimintasegmenttien ja -yksiköiden johto ryhtyy tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin sekä valvoo niiden toteuttamista. Korjaavien toimenpiteiden tulee noudattaa konsernin politiikkoja ja standardeja. Laadunvarmistukseen liittyviä sekä turvallisuuteen ja ympäristöön vaikuttavia prosesseja ja toimintatapoja tarkastetaan sekä sisäisesti että ulkopuolisten asiantuntijoiden toimesta.

Konsernin kaikissa liiketoimintasegmenteissä noudatetaan Lean Six Sigma -ohjelmaa, jonka tarkoituksena on tunnistaa ja toimeenpanna toimintojen parantamiseen tähtääviä projekteja.

Lainsäädännön ja muiden säännösten noudattaminen

Konsernissa on laadittu politiikkoja, jotka koskevat esimerkiksi tytäryhtiöiden hallinnointia, kilpailuoikeudellisten säännösten noudattamista, sopimushallintoa, riitojen ratkaisua ja sisäpiiriasioita. Konsernipolitiikkojen noudattamista

edistetään tiedottamalla niiden sisällöstä ja järjestämällä koulutustilaisuuksia. Konsernin sisäisen tarkastuksen toiminto valvoo politiikkojen noudattamista.

Sisäisen tarkastuksen yleiskuvaus

Sisäisellä tarkastuksella tehostetaan yhtiön hallitukselle kuuluvan valvontavollisuuden hoitamista. Sisäisen tarkastuksen tavoitteena on osaltaan varmistaa, että konsernin toiminta on tehokasta ja tuloksellista, informaatio ajantasaista ja luotettavaa, ja että asetettuja politiikkoja ja toimintatapoja noudatetaan.

Konsernilla on sisäisen tarkastuksen toiminto ja tarkastustoiminnan kenttätyötä on vuonna 2016 hoidettu yhteistyössä Deloitte & Touche Oy:n kanssa. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan Institute of Internal Auditors -järjestön eettisiä sääntöjä ja muita ohjeistuksia. Sisäisiä tarkastuksia on suoritettu vuoden 2016 aikana kuukausittain sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman mukaisesti ennalta määritellyissä konsernitoiminnoissa sekä liiketoimintasegmentti- että liiketoimintayksikkötasolla.

Konsernin sisäisen tarkastuksen toiminto arvioi riippumattomasti ja systemaattisesti konsernin johtamis- ja hallinnointijärjestelmien sekä liiketoimintaprosessien ja riskienhallinnan toimivuutta, tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Sisäisen tarkastuksen toiminto antaa tarkastusraporteissaan suosituksia edellä mainittujen järjestelmien ja prosessien kehittämiseksi. Tämän tarkoituksena on varmistaa konsernin asettamien strategisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen.

Hallituksen tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman, johon valitaan tarkastuskohteita konsernin strategisten tavoitteiden, arvioitujen riskien sekä hallituksen ja konsernin toimivan johdon määrittelemien painopistealueiden sekä rotaatioperiaatteen mukaisesti. Sisäisen tarkastuksen toiminto raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Lisäksi tarkastuksen tuloksista informoidaan toimitusjohtajaa, talousjohtajaa sekä hallinto- ja lakiasianjohtajaa sekä kunkin tarkastettavan liiketoimintasegmentin ja -yksikön johtoa.

Ennen sisäisen tarkastuksen kohteessa tehtävää kenttätyötä sisäinen tarkastus kerää esiaineistoa ja paneutuu tarkastuskohdetta koskeviin tietoihin ja materiaaleihin. Kenttätyön yhteydessä kirjataan lisää tarkastuskohdetta koskevia havaintoja. Sisäisen tarkastuksen raportit sisältävät keskeiset havainnot, johtopäätökset ja suositukset kontrollien kehittämiseksi. Tarkastuskohteen johto laatii toimenpidesuunnitelman havaittujen riskien hallinnoimiseksi ja kehittääkseen kontrolloita tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Linjaajohto ja konsernin sisäisestä tarkastuksesta vastaava henkilö seuraavat säännöllisesti toimenpidesuunnitelman täytäntöönpanoa.

Muuta tietoa Sisäpiirihallinto Sääntely

Yhtiö noudattaa toiminnassaan markkinoiden väärinkäyttöasetusta (EU) N:o 596/2014 ja arvopaperimarkkinalakia sekä niihin liittyviä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities Markets Authority), Finanssivalvonnan ja Nasdaq Helsinki Oy:n antamia määräyksiä ja ohjeita. Lisäksi konsernissa on oma sisäpiiriohje, jota päivitettiin vuonna 2016. Alla on kuvattu tietyt sisäpiiriohjeen keskeisiä kohtia. Sisäpiiriohje määrittelee selkeästi tietyt käytännöt ja päätöksentekomenettelyjä sen varmistamiseksi, että yhtiön sisäpiirihallinto on järjestetty johdonmukaisella ja luotettavalla tavalla.

Sisäpiiritietoa koskeva arviointi

Toimintujohtaja tekee hallinto- ja lakiasiaintohtajan kanssa keskusteltuaan arvion siitä, onko tietty tieto sisäpiiritietoa ja päättää myös, tuleeko yhtiön julkistaa tällainen tieto välittömästi vai onko julkistamisen lykkäämiselle edellytyksiä. Yhtiö dokumentoi huolellisesti kaikki sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevat päätökset ja tällaisten päätösten perustelut sekä noudattaa määriteltyjä prosesseja siten kuin soveltuvat säännökset edellyttävät.

Sisäpiiriluetello

Yhtiö ylläpitää sisäpiirilueteloa henkilöistä, joilla on sisäpiiritietoa. Yhtiön työntekijät ja palveluntarjoajat, joilla on pääsy tiettyyn sisäpiiritietoon, merkitään sisäpiiriluettelon hankekohtaiseen osioon. Tällaisen hankekohtaisen sisäpiiriluettelon perustamisesta päättää toimitusjohtaja. Yhtiö on päättänyt olla perustamatta pysyvien sisäpiiriläisten luetteloa. Jokaiselle hankekohtaiseen luetteloon merkitylle henkilölle ilmoitetaan sähköpostitse luetteloon merkitsemisestä sekä siihen liittyvistä velvollisuuksista ja soveltuvista seuraamuksista. Tällaisen ilmoituksen saavan henkilön tulee viipymättä kirjallisesti vahvistaa ilmoituksen vastaanottaminen. Päätöksen hankekohtaisen sisäpiiriluettelon päättämistä tekee toimitusjohtaja keskusteltuaan asiasta hallinto- ja lakiasiaintohtajan kanssa. Kyseiseen luetteloon merkityille henkilöille ilmoitetaan sähköpostitse hankekohtaisen sisäpiiriluettelon päättymisestä. Palveluntarjoajat voivat itse ylläpitää sisäpiirilueteloa omista työntekijöistään, mikäli yhtiö näin yksittäistapauksessa päättää.

Kaupankäyntirajoitukset

Jos henkilöllä on hallussaan sisäpiiritietoa, kaupankäynti on aina kiellettyä. Lisäksi tietyt kaupankäyntirajoitukset koskevat eräitä yhtiön johtohenkilöitä ja työntekijöitä myös silloin, kun tällaisilla tahoilla ei ole hallussaan sisäpiiritietoa.

Yhtiö on määritellyt hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaisiksi johdotehtävissä toimiviksi henkilöiksi. Kyseiset henkilöt eivät saa (tiettyjä soveltuvissa säännöksissä olevia poikkeuksia lukuun ottamatta) tehdä omaan tai kolmannen osapuolen lukuun, suoraan tai välillisesti, liiketoimia, jotka liittyvät yhtiön osakkeisiin tai vieraan pääoman ehtoihin välineisiin tai niihin liittyviin johdannaisiin tai muihin rahoitusvälineisiin, 30 päivän pituisen suljetun ajanjakson aikana ennen jokaisen osavuositarkastuksen tai vuositilinpäätöksen julkaisemista.

Lisäksi yhtiö soveltaa erityistä suositusluontoista kaupankäyntirajoitusta työntekijöihinsä, jotka saavat säännöllisesti tietoja osavuositarkastusten tai vuositilinpäätösten sisällöstä ennen niiden julkaisemista, koska kyseiset julkistamattomat taloudelliset tiedot ovat hyvin luottamuksellisia. Työntekijöiden on suositeltavaa pidättäytyä kaupankäynnistä 30 päivän ajan ennen jokaisen osavuositarkastuksen tai vuositilinpäätöksen julkaisemista.

Ilmoitusvelvollisuus

Yhtiön johdotehtävissä toimivien henkilöiden eli hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenten sekä heidän lähipiirinsä täytyy ilmoittaa yhtiölle ja Finanssivalvonnalle yhtiön osakkeilla tai vieraan pääoman ehtoisilla välineillä tai niihin liittyvillä johdannaisilla tai muilla rahoitusvälineillä tekemänsä liiketoimet. Ilmoitusvelvollisuus kohdistuu kaikkiin liiketoimiin sen jälkeen, kun 5 000 euron kokonaisarvo on saavutettu kalenterivuoden aikana (laskettuna yhteen netottamatta). Yhtiöllä on velvollisuus julkistaa saatu ilmoitus pörssitiedotteella.

Lähipiiriliiketoimet

Yhtiö ei tehnyt lähipiirinsä kanssa yhtiön kannalta olennaisia ja yhtiön tavanomaisesta liiketoiminnasta poikkeavia tai muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin toteutettuja liiketoimia vuonna 2016.

Tilintarkastus

Yhtiöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonnan hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajan valitsee varsinainen yhtiökokous. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin vuoden 2016 varsinaisessa yhtiökokouksessa tilintarkastusyhteisö Ernst & Young Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut Harri Pärssinen, KHT. Yhtiön tytäryhtiöiden tilintarkastajina ovat toimineet Ernst & Young -yhteisöä edustavat tilintarkastusyhteisöt kussakin maassa. Ernst & Young Oy on toiminut yhtiön tilintarkastajana vuoden 2010 varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien. Ennen tilikautta 2010 yhtiön tilintarkastajana toimi usean vuoden ajan KHT-yhteisö KPMG Oy Ab ja sitä edustavat tilintarkastajat.

Vuonna 2016 konsernin tilintarkastuskustannukset olivat 2,3 miljoonaa euroa (2015: 1,9 miljoonaa euroa). Lisäksi Ernst & Young -yhteisöön kuuluvat yksiköt ovat tarjonneet konserniin kuuluville yhtiöille muuta tilintarkastukseen liittymätöntä neuvontaa yhteensä 0,8 miljoonan euron (2015: 1,0 miljoonan euron) arvosta. Tällainen muu neuvonta on liittynyt muun muassa erilaisiin uudelleenjärjestely- ja yrityskauppaprojekteihin. Vuoden 2016 aikana yhtiö on käynyt aktiivisesti keskusteluja ja luonut prosesseja uuteen tilintarkastajia ja heidän tarjoamiaan muita kuin tilintarkastuspalveluja koskevaan sääntelyyn (asetus (EU) N:0 537/2014) liittyen.

Palkka- ja palkkioselvitys

Johdanto

Huhtamäki Oyj (jäljempänä yhtiö) noudattaa kulloinkin voimassa olevaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n hyväksymää Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Tämä palkka- ja palkkioselvitys on laadittu 1.1.2016 voimaan tulleen hallinnointikoodin mukaisesti. Koodi on kokonaisuudessaan saatavilla internetosoitteesta www.cgfinland.fi. Huhtamäki Oyj on Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n kannatusjäsen.

Tämä erillinen palkka- ja palkkioselvitys on julkaistu hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallituksen tarkastusvaliokunta on käsitellyt selvityksen ja hallitus on hyväksynyt sen. Yhtiön tilintarkastaja on tarkastanut, että selvitys on annettu. Palkka- ja palkkioselvitys sisältää kuvaukset yhtiön hallituksen, toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemista koskevasta päätöksentekojärjestyksestä sekä palkitsemisen keskeisistä periaatteista. Selvitys sisältää lisäksi palkitsemisraportin, jossa selostetaan tilikauden 2016 aikana yhtiön hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja muille konsernin johtoryhmän jäsenille maksetut palkkiot ja muut taloudelliset etuudet. Tilikauden 2015 aikana maksetut palkkiot ja muut taloudelliset etuudet esitetään vertailutietoina.

Yhtiön internetsivujen osiossa ”Palkitseminen” (<http://www.huhtamaki.com/fi/sijoittajat/hallinto-ja-ohjausjarjestelma/palkitseminen>) on ajankohtaista ja päivitettyä tietoa yhtiön palkitsemisesta. Palkka- ja palkkioselvitykseen sisältyvät kuvaukset palkitsemisen päätöksentekojärjestyksestä ja palkitsemisen keskeisistä periaatteista pidetään jatkuvasti ajantasaisina yhtiön internetsivuilla.

Palkitsemisen päätöksentekojärjestys Hallitus

Yhtiökokous päättää vuosittain hallituksen jäsenille hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista palkkioista ja niiden määräytymisperusteista sekä kulujen korvausperusteista. Hallituksen nimitysvaliokunta tekee näistä asioista ehdotuksen varsinaiselle yhtiökokoukselle.

Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä

Hallitus päättää toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemisesta ja taloudellisista etuuksista vuosittain. Hallitus päättää myös toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenille. Ennen hallituksen päätöksentekoa asiakokonaisuus valmistellaan hallituksen henkilöstövaliokunnassa.

Palkitsemista koskevat valtuutukset

Varsinainen yhtiökokous päätti 21.4.2016 hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että hallitus valtuutetaan päättämään osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta seuraavasti:

Valtuutuksen nojalla annettavien osakkeiden lukumäärä voi olla yhteensä enintään 14 000 000 osaketta, mikä vastaa noin 13 prosenttia yhtiön nykyisistä osakkeista. Valtuutus koskee

sekä uusien osakkeiden antamista että omien osakkeiden luovuttamista kuitenkin siten, että uusia osakkeita voidaan antaa enintään 10 000 000 kappaletta ja omia osakkeita luovuttaa enintään 4 000 000 kappaletta. Hallitus päättää kaikista osakeannin ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista, ja sillä on oikeus poiketa osakkeenomistajan merkintäetuoikeudesta (suunnattu anti). Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 asti.

Vuoden 2016 aikana yhtiön hallitus päätti valtuutuksen perusteella luovuttaa yhteensä 160 060 yhtiön omaa osaketta osana yhtiön osakepalkkiojärjestelmää (suunnattu anti).

Palkitsemisen keskeiset periaatteet Hallitus

Yhtiökokouksen 21.4.2016 tekemän päätöksen mukaisesti vuoden 2016 varsinaisesta yhtiökokouksesta lähtien hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 120 000 euroa, varapuheenjohtajalle 68 000 euroa ja muille jäsenille 57 000 euroa vuodessa. Lisäksi yhtiökokous päätti maksaa kokouspalkkiot osallistuttujen kokousten mukaisesti seuraavasti: 1 000 euroa kokoukselta, kuitenkin siten, että tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan 2 000 euroa kokoukselta, henkilöstövaliokunnan puheenjohtajalle 1 200 euroa kokoukselta ja nimitysvaliokunnan puheenjohtajalle 1 200 euroa kokoukselta. Hallituksen jäsenten matkakulut korvataan yhtiön matkustussäännön mukaisesti. Lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtajalla on matkapuhelinetu.

Kukaan hallituksen jäsenistä ei ole työ- tai toimitusuhteessa yhtiöön tai yhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvaan yhtiöön tai toimi yhtiön neuvonantajana eivätkä he näin ollen saa palkkaa, eläke-etuja, työ- tai toimitusuhteeseen kuuluvia muita taloudellisia etuja tai muita hallitustyöskentelyyn liittymättömiä korvauksia tai palkkioita yhtiöltä. Hallituksen jäsenet eivät ole yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien piirissä, eikä heille makseta palkkiona yhtiön osakkeita.

Toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmä Yleistä

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitseminen perustuu konsernin yhtenäisiin palkitsemisperiaatteisiin, joita sovellettaessa paikalliset säännökset ja käytännöt huomioidaan tarvittavilta osin. Palkitseminen koostuu kiinteästä vuosipalkasta, luontoiseduista sekä vuosittain erikseen päätettävästä lyhyen aikavälin kannustinpalkkiosta. Lisäksi toimitusjohtaja ja muut konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat pitkän aikavälin kannustinjärjestelminä toimivien osakepalkkiojärjestelmien piiriin.

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkitsemisen perusteena käytettyjä kriteerejä seurataan ja seurannan tuloksista raportoidaan hallituksen henkilöstövaliokunnalle ja hallitukselle säännöllisesti. Seurannan tavoitteena on selvittää, miten palkitsemisen perusteena käytetyt kriteerit vaikuttavat konsernin pitkän aikavälin taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot perustuvat konsernin tulokseen ja henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttamiseen. Liiketoimintasegmenteistä vastaavien konsernin johtoryhmän jäsenten lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden määräytymiseen vaikuttaa konsernin tuloksen lisäksi myös kyseisen liiketoimintasegmentin tulos. Taloudellisten tavoitteiden painoarvo on toimitusjohtajalla 90 prosenttia ja muilla konsernin johtoryhmän jäsenillä 80 tai 90 prosenttia, ja henkilökohtaisten tavoitteiden painoarvot ovat vastaavasti toimitusjohtajalla 10 prosenttia ja muilla konsernin johtoryhmän jäsenillä 20 tai 10 prosenttia lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden määrästä. Tulostavoitteiden määrittelyssä käytetään seuraavia tunnuslukuja: osakekohtainen tulos (EPS) ennen veroja ja sijoitetun pääoman tuotto (ROI). Liiketoimintasegmenteistä vastaavien konsernin johtoryhmän jäsenten tulostavoitteiden määrittelyyn vaikuttavat lisäksi kyseisen liiketoimintasegmentin sidotun pääoman tuotto (RONA) ja kannattava kasvu. Tämä tavoitekokonaisuus on valittu tukemaan konsernin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita ja taloudellista menestystä.

Lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden tavoitteet asetetaan ja niiden toteutuminen arvioidaan vuosittain. Mahdolliset kannustinpalkkiot maksetaan yleensä kalenterivuoden pituista ansaintajaksoa seuraavan vuoden maaliskuussa. Maksun edellytyksenä on, että henkilön työsuhde on edelleen voimassa eikä hän ole irtisanoutunut. Yhtiön toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinpalkkio on enintään 100 prosenttia kiinteän vuosipalkan määrästä. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten kuin toimitusjohtajan lyhyen aikavälin kannustinpalkkioiden enimmäismäärä on tehtävästä riippuen 50–75 prosenttia kiinteän vuosipalkan määrästä.

Osakepalkkiojärjestelmät

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten pitkän aikavälin kannustimena toimivat osakepalkkiojärjestelmät. Yhtiön hallitus päätti 12.3.2010 osakepalkkiojärjestelmän käyttöönottamisesta osaksi yhtiön ja sen tytäryhtiöiden avainhenkilöiden pitkäaikaista kannustin- ja sitouttamisjärjestelmää. Osakepalkkiojärjestelmä tarjoaa mahdollisuuden ansaita yhtiön osakkeita palkkiona asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Osana palkkiota yhtiö suorittaa rahana sen määrän, jolla suoritetaan palkkiosta avainhenkilöille aiheutuvien verojen määrä. Osakkeita vastaanottavien konsernin johtoryhmän jäsenten tulee pitää omistuksessa vähintään 50 % osakeohjelman perusteella saamistaan osakkeista, kunnes osakepalkkiojärjestelmiin kuuluvista osakeohjelmista ansaittujen osakkeiden yhteenlaskettu arvo vastaa vuosittaisen palkkatulon määrää. Omistusvaatimus on voimassa työtai toimitusjohtajan päättämiseen saakka.

Järjestelmä koostuu vuosittain alkavista kolmen vuoden pituisista osakeohjelmista. Mahdollinen palkkio maksetaan kolmen vuoden osakeohjelman päättymistä seuraavana kalenterivuonna. Yhtiön hallitus päättää erikseen kustakin kolmen vuoden osakeohjelmasta. Alla on kuvattu yhtiön osakepalkkiojärjestelmiä, joiden ansaintajaksot ovat vuosi 2014 tai sen

jälkeiset vuodet ja joiden perusteella maksetaan palkkiota vuonna 2015 tai sen jälkeen:

- Osakeohjelma 2012–2014 alkoi vuonna 2012. Osakeohjelman mukainen palkkio perustui konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2014 ja se maksettiin vuonna 2015.
- Osakeohjelma 2013–2015 alkoi vuonna 2013. Osakeohjelman mukainen palkkio perustui konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2015 ja se maksettiin vuonna 2016.
- Osakeohjelma 2014–2016 alkoi vuonna 2014. Osakeohjelman mukainen palkkio perustuu konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2016 ja se maksetaan vuonna 2017.
- Osakeohjelma 2015–2017 alkoi vuonna 2015. Mahdollinen osakeohjelman mukainen palkkio perustuu konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2017 ja se maksetaan vuonna 2018.
- Osakeohjelma 2016–2018 alkoi vuonna 2016. Mahdollinen osakeohjelman mukainen palkkio perustuu konsernin tunnuslukuun tulos/osake (EPS) vuonna 2018 ja se maksetaan vuonna 2019.

Muut keskeiset ehdot

Toimitusjohtajan eläke- ja eroamisikä on 60 vuotta, ellei toisin sovita. Lakisääteisen eläkeiän alentaminen järjestetään siten, että yhtiö suorittaa lakisääteisten työeläkemaksujen lisäksi lisäeläkejärjestelmään vuosittain yhteensä enintään toimitusjohtajan kuukausirahapalkkaa vastaavan määrän. Edellytyksenä yhtiön suorittamille lisäeläkemaksuille on, että toimitusjohtaja varaa itse vastaavan määrän lisäeläkejärjestelmään. Mikäli toimitusjohtajasopimus päättyy ennen eläke- ja eroamisikää, toimitusjohtajan oikeus lisäeläkejärjestelmään siirrettyihin varoihin säilyy. Toimitusjohtajan lisäeläkkeen määrä muodostuu yhtiön ja toimitusjohtajan järjestelmään suorittamista varoista ja näiden varojen tuotoista.

Muut konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kukin asuinvaltionsa kulloinkin voimassa olevan eläkejärjestelmän piiriin. Toimitusjohtajan lisäksi viisi konsernin johtoryhmän jäsentä kuuluu Suomen työeläkejärjestelmän piiriin ja loput kaksi konsernin johtoryhmän jäsentä vastaavien eläkejärjestelmien piiriin Yhdysvalloissa ja Tšekin tasavallassa. Lisäksi konsernin johtoryhmän jäsenillä on oikeus paikallisia käytäntöjä noudattaviin, osittain lisäeläkejärjestelmiin rinnastuviin eläketuihin, mikäli hallitus niin erikseen päättää.

Yhtiön ja toimitusjohtajan välisen toimitusjohtajasopimuksen mukaan toimitusjohtaja ja yhtiö voivat irtisanoa sopimuksen päättymään kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Irtisanomisajalta toimitusjohtaja on oikeutettu saamaan normaalit palkkaedut. Mikäli yhtiö irtisanoa sopimuksen, yhtiö suorittaa toimitusjohtajalle erokorvauksena 18 kuukauden rahapalkkaa vastaavan määrän kuuden kuukauden irtisanomisajan palkan lisäksi. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten irtisanomisajasta ja mahdollisten toimitusjohtajan päättämisen perusteella maksettavien korvausten ehdoista on sovittu kunakin konsernin johtoryhmän jäsenen työsopimuksessa.

Palkitsemisraportti 2016

Hallitus

Yhtiökokouksen 21.4.2016 tekemän päätöksen mukaisesti hallituksen puheenjohtajalle maksettiin palkkiota 120 000 euroa (2015: 100 000 euroa), varapuheenjohtajalle 68 000 euroa (2015: 60 000 euroa) ja muille jäsenille 57 000 euroa (2015: 50 000 euroa) vuodessa. Lisäksi yhtiökokouksen tekemän päätöksen mukaisesti kokouspalkkioita maksettiin osallistuttujen kokousten mukaisesti seuraavasti: 1 000 euroa (2015: 1 000 euroa) kokoukselta, kuitenkin siten, että tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksettiin 2 000 euroa (2015: 2 000 euroa) kokoukselta, henkilöstövaliokunnan puheenjohtajalle 1 200 euroa (2015: 1 200 euroa) kokoukselta ja nimitysvaliokunnan

puheenjohtajalle 1 200 euroa (2015: 1 200 euroa) kokoukselta. Hallituksen jäsenten matkakulut korvattiin yhtiön matkustus-säännön mukaisesti. Lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtajalla oli matkapuhelinetu.

Vuonna 2016 hallituksen jäsenet eivät saaneet hallitustyöskentelyyn liittymättömiä korvauksia tai palkkioita yhtiöltä. Hallituksen jäsenet eivät olleet yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien piirissä, eikä heille maksettu palkkiona yhtiön osakkeita.

Seuraavassa taulukossa on koottu tiedot hallituksen jäseninä tilikausilla 2016 ja 2015 toimineille henkilöille maksettuista palkkioista.

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot (euroa)

	2016			2015		
	Vuosipalkkio	Kokouspalkkiot	Yhteensä	Vuosipalkkio	Kokouspalkkiot	Yhteensä
Pekka Ala-Pietilä*	115 240	25 600	140 840	100 240	17 200	117 440
Jukka Suominen	66 000	31 000	97 000	60 000	22 600	82 600
Eija Ailasmaa	55 250	22 000	77 250	50 000	16 000	66 000
Doug Baillie**	42 750	13 000	55 750	-	-	-
William R. Barker	55 250	21 000	76 250	50 000	14 200	64 200
Rolf Börjesson	55 250	24 000	79 250	50 000	14 200	64 200
Sandra Turner	55 250	20 000	75 250	50 000	16 000	66 000
Maria Mercedes Corrales***	12 500	7 000	19 500	50 000	14 200	64 200
Hallitus yhteensä	457 490	163 600	621 090	410 240	114 400	524 640

* Pekka Ala-Pietilän vuosipalkkio sisältää matkapuhelinedun

** Hallituksen jäsen 21.4.2016 alkaen

*** Hallituksen jäsen 21.4.2016 saakka

Toimitusjohtaja

Vuonna 2016 yhtiön toimitusjohtaja Jukka Moisio kiinteä vuosipalkka luontoisetuineen oli 698 788 euroa (2015: 673 963 euroa) ja vuoden 2015 suorituksen perusteella määräytynyt lyhyen aikavälin kannustinpalkkio 499 125 euroa (2015: 271 373 euroa vuoden 2014 suorituksen perusteella). Vuonna 2016 toimitusjohtajalle suoritettiin vuoden 2015 suorituksen perusteella vuosia 2013–2015 koskevan osakepalkkiojärjestelmän nojalla palkkioina 15 900 osaketta, joiden arvo luovutushetkellä oli 505 302 euroa, ja rahana osakepalkkioon liittyvien verojen määrä 575 512 euroa, eli yhteensä 1 080 814 euroa, joka suoritettiin huhtikuussa 2016. Vuonna 2015 toimitusjohtajalle suoritettiin vuoden 2014 suorituksen perusteella vuosia 2012–2014 koskevan osakepalkkiojärjestelmän nojalla palkkioina 13 120 osaketta, joiden arvo luovutushetkellä oli 379 955 euroa, ja rahana osakepalkkioon liittyvien verojen määrä 432 749 euroa, eli yhteensä 812 704 euroa, joka suoritettiin huhtikuussa 2015. Toimitusjohtajan palkka ja palkkiot olivat vuonna 2016 siten yhteensä 2 278 727 euroa (2015: 1 758 040 euroa).

Vuonna 2016 yhtiölle aiheutuneet kulut toimitusjohtajan laiskäateisistä eläkkeistä olivat 203 645 euroa (2015: 170 160 euroa) ja lisäeläkkeestä 54 930 euroa (2015: 52 817 euroa). Lisäeläkkeestä johtuva eläkevastuuvelka yhtiön taseessa vuoden 2016 lopussa oli 455 014 euroa (2015: 390 942 euroa).

Muut konsernin johtoryhmän jäsenet

Muille konsernin johtoryhmän jäsenille kuin toimitusjohtajalle maksettiin vuonna 2016 kiinteää vuosipalkkaa luontoisetuineen ja työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyvine korvauksineen yhteensä 2 043 048 euroa (2015: 2 741 772 euroa) ja vuoden 2015 suorituksen perusteella määräytynyttä lyhyen aikavälin kannustinpalkkiota yhteensä 1 271 330 euroa (2015: 642 762 euroa vuoden 2014 suorituksen perusteella). Vuonna 2016 konsernin johtoryhmän jäsenille suoritettiin vuoden 2015 suorituksen perusteella vuosia 2013–2015 koskevan osakepalkkiojärjestelmän nojalla palkkioina 32 330 osaketta, joiden arvo luovutushetkellä oli 1 034 147 euroa, ja rahana osakepalkkioon liittyvien verojen määrä 1 156 720 euroa, eli yhteensä 2 190 866 euroa, joka suoritettiin huhtikuussa 2016. Vuonna 2015 konsernin johtoryhmän jäsenille suoritettiin vuoden 2014 suorituksen perusteella vuosia 2012–2014 koskevan osakepalkkiojärjestelmän nojalla palkkioina 29 930 osaketta, joiden arvo luovutushetkellä oli 869 264 euroa, ja rahana osakepalkkioon liittyvien verojen määrä 1 002 343 euroa, eli yhteensä 1 871 607 euroa, joka suoritettiin huhtikuussa 2015. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten kuin toimitusjohtajan palkat ja palkkiot olivat vuonna 2016 siten yhteensä 5 505 244 euroa (2015: 5 256 141 euroa).

Yhtiö maksoi muiden konsernin johtoryhmän jäsenten kuin toimitusjohtajan eläkejärjestelmiin vuonna 2016 yhteensä 20 938 euroa (2015: 34 739 euroa).

Seuraavassa taulukossa on koottu tiedot tilikausilla 2016 ja 2015 yhtiön toimitusjohtajana ja konsernin johtoryhmän jäsenenä toimineille henkilöille maksetuista palkkioista.

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkat ja palkkiot (euroa)

	2016				2015			
	Kiinteä vuosipalkka ¹	Kannustinpalkkiot ²	Osakeperusteiset palkkiot ³	Yhteensä	Kiinteä vuosipalkka ¹	Kannustinpalkkiot ²	Osakeperusteiset palkkiot ³	Yhteensä
Toimitusjohtaja	698 788	499 125	1 080 814	2 278 727	673 963	271 373	812 704	1 758 040
Muut konsernin johtoryhmän jäsenet yhteensä ⁴	2 043 048	1 271 330	2 190 866	5 505 244	2 741 772	642 762	1 871 607	5 256 141
Yhteensä	2 741 836	1 770 455	3 271 680	7 783 971	3 415 735	914 135	2 684 311	7 014 181

¹ Kiinteä vuosipalkka sisältää luontoisedut ja työsuhteen alkamiseen ja päättymiseen liittyvät korvaukset.

² Lyhyen aikavälin kannustinpalkkiot, jotka määräytyvät maksuvuotta edeltävän vuoden suorituksen perusteella. Maksetut kannustinpalkkiot on kirjattu taulukkoon maksuperusteisesti maksuvuonna.

³ Osakeperusteiset palkkiot sisältävät maksuvuotta edeltävän vuoden suorituksen perusteella maksettujen osakepalkkioiden rahallisen arvon osakkeiden luovutushetkellä mukaan lukien osakepalkkioon liittyvien verojen määrän. Osakepohjaiset palkkiot perustuvat maksuvuotta edeltävän vuoden suoritukseen ja ne on kirjattu taulukkoon maksuperusteisesti maksuvuonna.

⁴ Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten palkat ja palkkiot raportoidaan siltä ajalta, kun henkilö on ollut konsernin johtoryhmän jäsenenä.

www.huhtamaki.com
communications@huhtamaki.com

Huhtamäki Oyj
Revontulenkujä 1, 02100 Espoo

Puh. 010 686 7000
Faksi 010 686 7992
Y-tunnus 0140879-6

Huhtamäki